

• ROLETE
• VERTIKALNE ŽALUZIJE
• PROFILI ZA FASADE
• KOVINSKI IZDELKI
• SESTAVNI IN NADOMESTNI DELI
za rolete in žaluzije
• KVALITETA SENČIL je... MEDLE

MEDLE

NOVO MESTO, ŽABJA VAS 47, TEL./FAX: (068) 23-673, 323-673

DOLENJSKI LIST

Št. 18 (2333), leto XLV • Novo mesto, četrtek, 5. maja 1994 • Cena: 110 tolarjev

Zahteve Revozovih delavcev

30 odst. večjo plačo, podpis pogodbe in drugo

NOVO MESTO - Generalnega direktorja Revoza Bernarda Coursata so seznanili z zahtevami, ki so jih na nedavnem sestanku sprejeli predstavniki vseh obratov te firme v Novem mestu ter ob teh sindikatov.

Tako glede na spremenjeni režim dela, zmanjšanje števila delavcev (jani so odpustili več kot 400 delavcev) in delovne rezultate zahtevajo povečanje osnovne plače za 30 odst. Stimulacija pa naj se izplačuje vsak mesec. Obema sindikatoma - zahtevajo naprej - morajo predložiti akt o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Revazu, kot to zahteva 1. člen splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo, ter predlog plačilnih razredov. Tako po uskladitvi zadev v zvezi s temi zadevami naj delavcem ponudijo v podpis pogodbe o zaposlitvi. Ker je veliko pripombe in nezadoljivstva glede prehrane med delom, sindikati zahtevajo, naj se to uredi do konca maja, sicer naj bi proučili možnost, da bi delavcem izplačevali regres za prehrano ob izplačilu osebnega dohodka oziroma da bi to izplačali vsem tistim, ki nočajo prehrane ob delu v Revazu. Nadalje delavci zahtevajo neto 80.000 tolarjev regres za dopust.

Za pogajanja za vse svoje zahteve so imenovali predstavnike, in to svoje sodelavce iz podjetja in predstavnika območnih organizacij obeh sindikatov.

A. B.

VLOMIL V POSLOVNI PROSTOR V SEMIČU

SEMIČ - V času od 19. do 22. aprila je neznanec v Semiču vломil v poslovne prostore J. B. iz Otoka in ukradel prenosno slušalko telefona ter namizni kalkulator. S tem je lastnika oškodoval za 95 tisočakov.

A. B.

Nekateri bi kar obšli parlament

Prvomajsko srečanje na Debencu - Dr. Kristan: demokracija in spoštovanje načel pravne in socialne države za vstop v Evropsko unijo - Listina in priznanja

DEBENEC - Na Debencu pri Mirni je bilo 1. maja tradicionalno srečanje, ki ga je organizirala območna organizacija Zveze svobodnih sindikatov za Dolenjsko. Slavnostni govornik je bil dr. Ivan Kristan, predsednik Državnega sveta Republike Slovenije.

Dr. Kristan je spomnil, da je letošnje praznovanje 1. maja tretjič v samostojni Sloveniji. Kako dragocen je samostojnost, se pokaže zlasti ob vojni, ki divja v Bosni in Hercegovini.

Kristan je dejal, da je potrebno storiti vse, da te samostojnosti in svobode "ne izgubimo". "Najboljše jamstvo, da se to ne bo zgodilo, je, da postanemo član Evropske unije in da se vključimo

MINISTER JE POLOŽIL TEMELJNI KAMEN - V torem je Novo mesto obiskal minister za notranje zadeve Ivo Bizjak s sodelavci in v Bučni vasi, na mestu, kjer je nekoč imelo prostore podjetje Gorjanci, postavljal temeljni kamen nove policijske zgradbe, ki je hkrati največja investicija notranjega ministra v Sloveniji. Še pred tem sta v prostorih novomeške uprave za notranje zadeve direktor uprave skupnih služb pri MNZ mag. Davorin Mozetič in direktor Pionirja Jože Peterlin podpisala pogodbo o gradnji. V letosnjem letu, ko naj bi Pionir zgradil stavbo do četrtne faze, bodo za gradnjo namenili okrog 4 milijone nemških mark, medtem ko znaša celotna investicija z nakupom zemljišča vred 21 milijonov mark. Nova stavba bo imela okrog 8.000 neto kvadratnih metrov površin, v njej pa bosta imeli svoje prostore novomeška UNZ in policijska postaja. Dokončana naj bi bila predvidoma prihodnje leto. (Foto: J. Domž)

VSE PADLE SPREJIMIMO ZA SVOJE - S temi besedami je predsednik novomeške občinske skupščine Franci Koncilia pospremil delegacijo borcev in mladine spominske lože in spomenika padlih in umorjenih na Javorovici. Prvomajsko slavlje so pozno popoldne pregnali še nevihni oblaki. (Foto: J. Pavlin)

Javorovica kot dolenjski Rožnik

S tradicionalnega prvomajskega srečanja delavcev, nekdanjih borcev in mladine - Mnogi so na prireditve prišli kar peš - Praznik krajevne skupnosti Šentjernej

JAVOROVICA - Tradicionalno prvomajsko srečanje delavcev, nekdanjih borcev in mladine na Javorovici je bilo letos posvečeno prazniku

dneva upora Slovencev proti fašizmu, mednarodnemu prazniku dela in prazniku krajevne skupnosti Šentjernej. Bila je to letošnja že druga počastitev v spomin na dogodek pred 50. leti.

Čeprav je bilo letos nekaj manj ljudi, je shod pokazal, da Javorovica ostaja dolenjski Rožnik. Tudi to pot so prišli številni pohodniki z nahrbtniki in palicami v rokah. Dobrih sto jih je prišlo peš iz Vrhpolja, kjer se je tisto usodno noč 16. marca 1944 na mitingu veselil precejšen del borcov 4. batalljona. Precej obiskovalcev s soncem obsijane Javorovice si že nekaj let zaporeda ta dan na košnicah pripravlja tradicionalne piknice.

Med njimi so novomeški teritorialci in mnogi drugi. Svečani del srečanja vsako leto bolj postaja krajevna proslava. O delu krajevne skupnosti je podrobno spregovoril predsednik Mihael Recelj. Letošnje najvišje priznanje, plaketo krajevne skupnosti, je prejel direktor podjetja Podgorje Janez Cvelbar. Novomeški predsednik skupščine Franci Koncilia, ki je za govornika vskočil namesto obolelega predsednika IS Boštjana Kovačiča, se je s topilimi

I. MAJ NA DEBENCU - "Kdor odreka legiščnost organom, ki so bili izvoljeni na svobodnih demokratičnih večstranskih volitvah, deluje v nasprotju z načeli sodobnih demokratičnih držav," je v zvezi z razmerami v Sloveniji rekel predsednik Državnega sveta Republike Slovenije dr. Ivan Kristan

v sistem evropske kolektivne varnosti, je dejal Kristan. Pogoji za vstop v te mednarodne ustanove so razvita parlamentarna demokracija ter spoštovanje načel pravne in socialne države.

Po Kristanovih besedah se včasih zdi, da hočejo nekateri v javnosti ustvariti vtis, kot da je naš politični sistem v celoti nelegitim, da je vse skorumpirano, da vsi kradejo itd. Nekateri bi želeli legalne in legitimne organe, ki so jim volilci poverili mandat na zadnjih volitvah, nadomestiti z izvenparlamentarnimi oblikami.

Dr. Kristan je ugodno ocenil nedavni podpis tarifne priloge k splošni kolektivni pogodbi ter tripartitnega

• Na srečanju na Debencu, ki je bilo trinajsto po vrsti, so podelili listino in priznanja dolenjske območne organizacije ZSSS za leto 1994. Na srečanju, ki se ga udeležilo okrog 1.000 obiskovalcev, sta v kulturnem programu nastopila trebanski pihalni orkester in Jani Kovačič, v družabnem srečanju pa je za dobro voljo dobro poskrbel Ansambel Tonja Deželana.

dogovora o politiki plač za leto 1994. V razmerah, ki nastajajo s tem, se bo po njegovem izostri vloga sindikatov in "bo pomembno, kako bodo sindikati zastopali interese svojega članstva". Interese delavcev zastopa, kot jo opozoril Kristan, tudi državni svet, saj so v svetu tudi predstavniki sindikatov.

L.M.

DOLENJSKA IN BELA KRAJINA VABITA

NOVO MESTO - Še teden dni je do pričetka prve turistične borze, ki bo v Športni dvorani od 13. do 15. maja. Želja organizatorjev Dolenske turistične zveze je, da Sloveniji in tujini na izvirov način pokazemo vse, kar ta čas predstavlja turistična Dolenska in Bela krajina. Tega pa ni tako malo. Ponujajo ga gozdovi z logom, reka Krka in Kolpa z ribolovom in vodnimi športi ter naravnimi zdravilišči, vrsta turističnih točk, športnih objektov, planinskih postojank, urejena smučišča, prijetni izleti in sprehodi, stari običaji, izdelki domače obrti, čebelarstvo, vinoigradništvo in kulinarika. Ne smemo pozabiti dobrih kmečkih gostiln, turističnih kmetij z dobrotemi dolenjske in belokrajske kuhinje s cvičkom in metliško črnino na čelu.

PRIZNANJA GOSPODARSKE ZBORNICE POSAVJA

SEVNICA - Območna gospodarska zbornica Posavja je v sevnškem gradu pred nedavnim podelila zbornična priznanja podjetjem in posameznikom za dosežene gospodarske uspehe. Veliko priznanje Gospodarske zbornice Slovenije, območne enote Posavja, je prejela Industrija pletenin Inplet d.o.o. iz Dolnjega Brezovega. Malo priznanje GZS so prejeli Jože Avšič, direktor Agrariacetje, proizvodnja v trgovinah Čatež p.o., Proizvodno in trgovsko podjetje Tips d.o.o. iz Leskovca pri Krškem in trgovina Ruda d.o.o. iz Sevnice. Isteča dne je zasedel odbor posavske območne gospodarske zbornice in sprejel sklep o reševanju gospodarskih težav na tem območju. Posebno pozornost so člani odbora na seji namenili gospodarskemu sistemu Videm Krško.

USTANOVILI OBČINSKI ODBOR SDSS

SEVNICA - Tu so 26. aprila ustanovili občinski odbor Socialdemokratske stranke Slovenije. Po ustanovitvi so organizirali okroglo mizo, na kateri je sodeloval tudi Janez Janša, predsednik SDSS. Na tem javnem pogovoru v sevnškem gasilskem domu so obravnavali aktualne politične razmere v Sloveniji.

Danes v Dolenjskem listu

na 2. strani: **Ob hrvaški meji se širi steklina**

na 3. strani: **Čebela ne more brez čebelarja**

na 5. strani: **Strpnost je nujna na obeh straneh**

na 7. strani: **Isto sejo so sklicali že petič**

na 9. strani: **Postajamo narod morilcev in samomorilcev?**

na 10. strani: **Čez sadje in zelenjavo ga ni**

na 13. strani: **Ustrelil je sosed, potem še sebe**

• **Krkovič za las ušel »nesrečik«**

LOŽE SLAK NA PRVOMAJSKEM KRESU - Kdor je na večer predpraznika 1. maja v jasni noči z Gorjancev ali Trške gore opazoval Dolensko pod seboj, je lahko našel prek sto kresov. Nekateri so bili še posebej mogočni, pri čemer so verjetno pomagale tudi avtomobilske gume, ekološka zavest kurjačev pa je bila na nekoliko nižji ravni. Krevalcem na Burjevcih v Trški gori se je pridružil s harmoniko tudi Lojze Slak in ob toplopi ognju in cvičku je bilo lepo pozno v noč. (Foto: J. Pavlin)

Vreme

Do konca tedna bo razmeroma sončno vreme s plohami v popoldanskem času.

MARIJAN LEGAN

Z mislimi na konec

Če morda še koga mučijo presodki ob besedi "samouraprav", povejmo najprej, da to ni Kardeljev izum. Že soustanovitelj ljubljanske univerze dr. Pitamic piše v svoji knjigi "Država" naklonjen je samourapravi občine in vidi njen smisel v boljšem vodenju lokalnih zadev, kot bi jih vodila država s svojimi uradniki. Pa tudi Pitamic ni bil prvi, saj je lokalna samouraprava stara že stoletja in se je uveljavila v vseh državah razvitega sveta. V Sloveniji se mora prilagoditi novim razmeram.

Za novo lokalno samouropravo prihaja 29. maja odločilen dan, ko bomo državljanji z referendumom odločali o ustanovitvi novih občin, ki naj bi začele 1. januarja prihodnjega leta. Državni zbor je kolikor je le mogel sledil voljci, pa čeprav ponekod udeležba na zborih ni bila niti 5-odstotna, in dopustil skupno 337 referendumskih območij, kar pomeni, da bi namesto 62 dosedanjih občin lahko dobili celo 337 novih. To pa se, upajmo, vendarle ne bo zgodilo, saj bi pomenilo pretirano drobljenje in drugo skrajnost. Po strokovnih podlagah, ki upoštevajo kar največ meril za obstojnost občin, naj bi bilo po enem predlogu 160 novih občin, po drugem pa 250. V javnomenjskih anketah je prva možnost dobila mnogo večjo podporo kot druga, zato lahko pričakujemo, da ne bo vsa referendumsko območja postalno nove občine. Ker poznamo nekatere krčice prime rešire Dolenjske, si upamo celo trdit, da bodo volilci modrejši, kot so bili njihovi razgreti predstavniki na zborih, ko so zaradi uglednosti in iz klubovalnih razlogov lahkomiselnov navoriali za nove občine, ne meneč se, kako bodo sprolog preživele. Država jim bo resa po zakonu dolžna zagotoviti 90 odst. povprečne porabe na prebivalca Slovenije, vendar to ne bo došlo več kot za životlinjenje. Zatoj pamet v roki in mislimo na konec, kot so svarili že starci Rimljani!

MARIJAN LEGAN

Ob hrvaški meji se širi steklina

Najbolj ogrožene gorjanske vasi v krški in brežiški občini ter okolica Dobove in Globokega - Prebivalce pozivajo k previdnosti in obveznemu cepljenju psov

KRŠKO, BREŽICE - V okolini Dobove in Globokega ter po gorjanskih vaseh v brežiški občini in krški občini, kjer je v vasi Globocice pri Kostanjevici leta 1956 zaradi stekline umrl zadnji otrok v Sloveniji, spet bolj pogosto opažajo stekle lisice. Obolele živali se pritegnejo na dvorišča in iščejo žrtev. Najpogosteje je to pes na dvorišču. Veterinarski inšpektor Hinko Maver opozarja prebivalce, naj bodo previdni, dosledni pri cepljenju psov in pozorni na znake stekline.

Ker je Slovenija s trikratnim cepljenjem z vabami močno omejila steklino, veterinarji menijo, da se bolezen širi v Slovenijo iz Hrvaške, kjer takšnega cepljenja ni bilo. Povezano število okuženih lisic so najprej opazili okrog Dobove, kjer so tri lisice ogrizle psa. V Mihalovcu je stekla lica ogrizala dva psa, v Globokem pa je lica ugriznila pes prav sredeti vasi.

Zanimivo je, da za steklino obolela žival nikoli ne pride po kokoš, njen cilj je le ugriz, s katerim prenese bolezni. Enako je z okuženim psom. Ta se najprej začne sliniti, nenavadno se obnaša in kaj kmalu pride v fazo, ko

Porast stekline je sicer mogoče opaziti vsako leto pred zimo in predvsem v času parjenja lisic, vendar je tokratni porast na navedenih območjih še posebej velik. Ker je bila steklina v zadnjem času zelo omejena,

• Inšpektor Maver posebej opozarja prebivalce, naj pazijo na domače živali in naj privežejo pse. Zadovoljen je, da bodo v kratkem tudi v Posavju začeli uporabljati puško za omamavljanje psov, ki se gibljejo brez nadzora. Z njim bo v tem času javil njihov lastnik, bo žival dobil nazaj, še pred tem pa bo moral poravnati stroške omamavljanja in v nekaterih primerih tudi plačati kaznen.

ljudje nanjo niso več toliko pozorni, zato se v Medobčinskem inšpektoratu v Krškem bojijo, da ne bi prišlo do razširitve ali celo do okuženja ljudi.

B. DUŠIČ-GORNIK

Opravičilo

V 17. številki Dolenjskega lista je v anketi na 2. strani prišlo do napake. Ob anketi iz Ribnice smo pomotoma objavili portret Marjana Hočevanja iz Ribnice namesto portreta Poldeta Novaka, prav tako iz Ribnice. Obema in vsem drugim, ki so prizadeti zaradi zamenjave slik, se opravičujemo za neljubovo napako. Portret Marjana Hočevanja sodi v današnjo anketo in je tam tudi objavljena. Predstavljamo tudi Poldeta Novaka, na 13. strani pa objavljamo pismo bralke v zvezi s tem.

Poldeta Novak

naša anketa

Kaj je za vas udbomafija?

V aktualnem besednjaku, ki ga uporabljajo politiki, se pogostejo pojavitve besed z velikim nabojem, ki pa nimajo vselej enakega pomena pri vseh poslušalcih. Ali velja, da so razlage različne, tukaj pa je pojem udbomafija? Definicije udbomafije bržčas še ni bilo na slovenski trg informacij, zato pa iz posameznih razlogov izhaja, da gre pri tem za tesno povezano komunistov, policije, podjetij in sredstev. V ozadju prizadevanj udbomafije naj bi bila med drugimi želja obnoviti Jugoslavijo. Po teh razlagah projugoslovanski užemjeni politiki in gospodarstveniki, ki so bili na odločajočih položajih že v socializmu, združujejo kapital, bolj kot v Sloveniji, kjer naj bi imeli dobro organizirano verigo podjetij in sklope umazanega denarja. Obvestila o udbomafiji, ki so v obtočju v slovenski javnosti, namigujejo, da je udbomafija starejšega datumata in da torej ni nastala v Sloveniji strank. Temelje udbomafiji, kriminalno podprt in usmerjeni ustanovi, naj bi trdno in z jasnim ciljem ohraniti Jugoslavijo postavili ljudje, ki so danes v pomembnih položajih v državi. Ideolog udbomafije naj bi bil Milan Kučan, temu pa naj bi pomagali Herman Rigelnik in vrsta drugih ljudi, ki naj bi tako ali drugače obvladovali številna podjetja.

FRANC NOVAK, doma z Bučka: "Pod pojmom udbomafija si predstavljam SE prejšnji režim in to, da še ni dal iz roleg oblasti. Oni so močni, podevovali so medialna sredstva in zato lahko delujejo. Nikoli se ne, kakšne povezave so bile prej posredovane in te vse ostale. Ne ve se, kam vse je še kakšen danar. Pri nas je že kar malo anarhije. Mogoče bi bilo treba včasih pri načrtu malo trde roke, da bi se malo izkoristilo ta kriminal."

ŠTEFAN RADEŽ, občasno pride v Hudej: "Udbomafija mi pomeni, da politični garnituri, v katero spada Milan Kučan, očitajo povezave s prejšnjo službo državne varnosti. Taki očitki so nekoristični. Slovenija je premajhna država, da bi se njeni državljanji tako dajali med seboj, kot se zdaj. Take stvari se sicer morajo razčistiti. Razčistiti se morajo v institucijah. Ulica lahko opozori na problem, rešiti ga ne more."

MARIJA OBERŽAN, knjigovodja v črnomaljski kmetijski zadrugi: "Udbomafija je termin, ki ga zelo pogosto uporabljajo nekateri politiki za doseganje svojih ciljev. Natančno si ne predstavljam, kaj naj bi to, izraz pomeni in kdo naj bi spadal med udbomafije. Kljub temu, da je omenjanje udbomafije postalo že kar moda, nihče očitno ne razložil, kaj naj bi to sploh bilo."

MIRA MIHELIČ, telefonistka v metliški Beti: "Ne spremjam kaj prida političnega življenja in zmerjanj z udbomafici v visoki politiki. Tudi zato ne, ker vsak govorovi po svoje in človek sploh ne več, kaj je res in kaj ne. Priznam, da sem v začetku naše demokracije spremjal vse, kar se dogajalo na politični sceni, a sedaj za to ni časa, če hoče človek sploh preživeti. Pa tudi sicer so naša politika in udeleženci v njej zelo nerens."

STANE LETONJA, montažer-kopisrug pri Kočevskem tisku v Kočevju: "Z izražom udbomafija, ki naj bi pomeniti komunistične špijone, se ne strinjam. Prepričan sem, da se ukvarja z mafijami posli večina slovenskih politikov. Menim pa, da naj bi z 'udbomafijo' označeval predvsem tiste, ki so kradli in še kradejo naše premoženje in ga nalagajo v tujini dokazov za njihova dejanja pa ni, saj se osumljenci še vedno na odgovornih položajih.

MARJAN HOČEVAR, iz Ribnice: "Udba je včasih opravljala veliko skrivenih in sumljivih poslov, vse to pa je bilo zakonsko pokrito, čeprav je bilo početje gotovo nepravilno in nepošteno, če ga ocenjujemo s sodobnimi civilizacijskimi merili. Sami sebi so dajali zakonsko pokritje. Beseda mafija pa ima slab prizov, saj nikoli ni pomenila nič dobrega. Če obe besedi združiš v udbomafijo, potem to gotovo ne more biti nič poštenega."

DANICA BENČINA, prodajalka v Tobaku Krško: "Pod tem izrazom si ne predstavljam nič posebnega. Če povem po pravici, sploh ne spremjam politike in se z njo po nepotrebnem ne obremenjujem. Imam dovolj drugačnega, bolj pametnega in tudi bolj koristnega dela. V prodajalni imam vedno polno strank in nimam časa prebirati časopisov, doma pa me spet čaka drugo, veliko bolj pomembno delo, saj imam otroke in družino."

SANDI AJSTER iz Župeča vasi pri Brežicah: "To je povezava med politiko, policijo, nekaterimi podjetji in varnostno informativno službo. Določene osebe imajo naveze, gre za podkupovanja, nedovoljeno trgovino, tudi z orožjem, mafijске posle. Posamezniki pri tem pobirajo visoke provizije. Menim, da se podobno dogaja tudi drugod v svetu, toda tam vse skupaj vsaj poskušajo prikriti, medtem ko je pri nas udbomafija vsem na očeh."

LOJZE HREN, upokojeni general načelnika Novega mesta: "Z napadi na neko udbomafijo je potrebno čimprej prenehati. Te očitke izrekajo tisti, ki so željni oblasti. Pustimo vendar Slovenijo, da se rodimo do konca, in ji raje vsi pomagajmo, da bodo čimprej spoštovali in cenili drugi in Evropi. Sprašujem se, ali smo tisti, ki smo se tako ali drugače borili za to našo državo, sedaj nekakšna udbomafija."

ASTRA CARAVAN SPORTIVE

ŠPORTNA ARENA

Vsek sport ima svojo arenou. Do nje vas pripelje Astra Caravan Sportive: z jadralno desko, zmajem, gorskim kolesom, plezalno vrvjo, sedлом ali snowboardom. Pri tem sproščeno naslonjeni na športnih sedežih in z rokami na servoojačanem volanu gledate skozi zatemnjena stekla in poslušate glasbo iz šestih zvočnikov. Poskusite - bodite naš posebni gost v športni areni ...

Naša ponudba je avto po meri.

V avtomobilskem salonu Kruno vas čaka več kot 30 različnih modelov avtomobilov. Obiščite nas.

Kruno
d.o.o.

Pooblaščeno zastopstvo Opel vozil

Bizeljska cesta 59, 68250 Brežice

Tel.: 0608/61 592, 62 624, Fax: 0608/63 107

OPEL

Najbolj zasedeno zdravilišče

V Šmarjeških Toplicah gradijo nov pokrit bazen in obnavljajo zunanjega - Več gostov kot uradnih ležišč - Koncesija za internistične ambulante

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Zdravilišče Šmarješke Toplice, ki sodi v sklop Krkine družbe Zdravilišča, je bilo v lanskem letu najbolj zasedeno turistični objekt v Sloveniji. Povprečno je bilo skozi celo leto zasedeno kar 82-odstotno. Marsikdaj se zgodi, da je zasedenih ne samo vseh 290 ležišč, kolikor jih je uradno v Šmarjeških Toplicah, ampak imajo po 320 gostov, ki zasedajo tudi vsa pomožna ležišča.

"Prav zaradi tega smo se odločili za gradnjo še enega pokritega bazena, kajti zaradi velike zasedenosti našega zdravilišča in zaradi zanimanja za kopanje v pokritem bazenu sedanji že dolgo ne more zadostiti vsem potrebam in željam," je povedal Matevž Aš, dolgoletni direktor tega Krkinega zdravilišča. Novi bazen, ki so ga začeli graditi konec lanskega leta, bo nared v prvi polovici prihodnjega meseca. Bazen bo enakih dimenzij kot sedanji, se pravi okoli 13x13 m, povezan bo s sedanjim in z novo veliko vrtno teraso. V sklopu novega bazena bodo tudi prostori za hidroterapijo. Bazen s povezovalnim traktom in z opremo bo stal okoli 3 milijone mark. Hkrati z gradnjo drugega notranjega bazena poteka tudi temeljite prenova več kot 20 let starega zunanjega, kar bo veljalo okoli 800.000 mark, ostane pa

tudi najstarejši leseni zunanjii bazen, na katerega zgledno skrbijo.

Prvi zapiski o termalni vodi v Šmarjeških Toplicah so izpred 200 let, pravi razvoj pa je to zdravilišče doživel v zadnjih 20 letih, ko je v okviru Krke. V letih 1980 - 1982 so zgradili nov hotel s 120 posteljami ter zdravstvene prostore in notranji bazen. Zdravstveni del, ki mu v Krki ves čas posvečajo veliko pozornost, so opremili z najmodernejsimi diagnostičnimi aparati, vseskozi pa tesno sodelujejo z najvišjimi slovenskimi zdravstvenimi ustanovami, kot so Klinični center in druge ugledne bolnišnice. Pred tremi leti so dogradili Hotel Šmarjeta in pridobili novih 100 ležišč. "Število zaposlenih se ni povečalo, zato pa se je ekonomičnost našega poslovanja. V zdravstveni službi se je na primer fizični obseg dela od leta

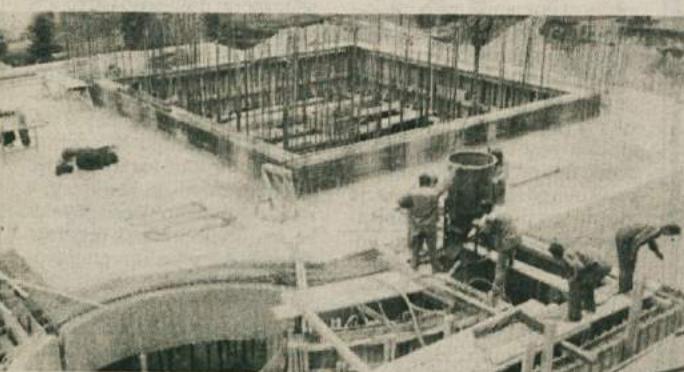
Matevž Aš

1982 do danes povečal za še enkrat," pravi Aš.

Danes je v zdravilišču, katerega glavno indikacijsko področje so bolezni srca in ožilja ter rehabilitacija bolezni in poškodb lokomotornega aparata, zaposlenih 120 ljudi, od tega četrtna v zdravstveni službi, 40 odst. v gostinstvu, ostali pa v hotelsko-servisni dejavnosti. "Naša dejavnost obsega dve področji: kurativno, se pravi klasično zdravljenje, in zdravstveno preventivo, kamor sodijo preventivni pregledi in aktivni programi za izboljšanje zdravstvenega stanja, namenjeni (še) zdravim ljudem, pri katerih pa se že oglašajo bolezenske težave," našteva direktor. "S širimi zdravnikami specialisti - dva kardiologa, dva fizioterapevti in 10 maserji lahko opravimo vse zdravstveno delo, tako za goste zdravilišča kot za zunanje, ki prihajajo k nam samo na zdravstveno rehabilitacijo. Še posebno težo pa našemu zdravstvenemu delu dajejo konziliarni obiski profesorjev iz ljubljanskega Kliničnega centra, ki imajo pri nas tudi kardiološko in ortopedsko ambulanto. Imamo tudi koncesijo za specialistične internistične ambulante."

Povprečno je v Šmarjeških Toplicah na leto 11.500 gostov, ki tam prenočijo 85.000-krat. Od 280 gostov prejšnji teden je bilo 220 tujev; največ prihaja iz Avstrije, Nemčije in Italije. Letos računa, da bo 20 odst. vseh gostov iz tujine.

Andrej Bartelj

ŠE EN POKRIT BAZEN - Gradnja drugega pokritega bazena v Šmarjeških Toplicah, ki bo povezan s sedanjim in z veliko vrtno teraso, lepo napreduje. Računajo, da bo bazen nared sred prihodnjega meseca. (Foto: A. B.)

Za zaključek spekle torto

Pred kratkim je 9 mladih Romov zaključilo tečaj opismenjevanja - Dekleta obiskovala tudi kuhrske tečaj

ŽABJAK - V Žabjaku živi okrog 309 Romov, od tega jih je skoraj polovica mlajših od 18 let. Letos je prvič je v Žabjaku potekal program opismenjevanja za mlade Rome. V skupino, ki jo je poučevala Boža Antončič iz bršlinske osnovne šole, se je vključilo 9 Romov in Romkinj, starih od 15 do 22 let. Prejšnji teden so v prostorih vrtca v Žabjaku pripravili zaključek. Za uspešno opravljeno "šolo" so prejeli potrdila. Mlade Romkinje, ki pa so poleg tečaja opismenjevanja obiskovale tudi kuhrske tečaj pod vodstvom Duška Balažka, pa so pripravile za zaključek triadastropno torto in narezek.

Sekretariat za družbene dejavnosti novomeške občine in novomeški center za socialno delo sta s pomočjo ministrstva za šolstvo konec lanskega leta organizirala začetek izobraževanja za odrasle Rome. Učiteljica Boža Antončič je Rome iz Žabjaka, Jedinščice in iz Šmihela poučevala dvakrat tedenško od decembra do konec aprila. "Ker Romi zelo radi pojeto, smo vsak dan začeli s pesmijo, sicer pa smo dali poudarek predvsem na branje, pisanje in računanje. Čeprav so bili iz različnih naselij, so se zelo dobro razumeli pa tudi veliko naučili," je na zaključku povedala Antončičeva.

J. D.

MLADI ROMI OB ZAKLJUČKU TEČAJA OPISMENJEVANJA - Pred kratkim je zaključilo prvi tečaj opismenjevanja za odrasle devet Romov iz Žabjaka, Jedinščice in Šmihela. Dekleta, ki so obiskovala kuhrske tečaj, pa so za zaključek pripravila okusno triadastropno torto. (Foto: J. Dorniž)

RAZISKUJMO-USTVAJAJMO-TEKMUJMO

VAVTA VAS - 17. občinsko in 12. regijsko srečanje mladih tehnikov osnovnih šol, ki že dolgo poteka v okviru prizadevanj klubov mladih tehnikov, bo letos v petek, 6. maja, ob 9. uri v osnovni šoli. Mladi tehnički iz Dolenjske in Posavje bodo v okviru srečanja "Raziskujmo-ustvarjamotekmujo!" pokazali svoje dejavnosti v okviru tehničnih krožkov in računalnikov.

ČISTILNA AKCIJA

ŽUŽEMBERK - Turistično društvo skupaj z ribiško družino v soboto, 7. maja, organizira veliko očiščevalno akcijo za lepšo Krko in njene obrežja.

NOV SAMOPRISPEVEK V KS ŽUŽEMBERK

ŽUŽEMBERK - Na nedavnom referendumu v krajevnih skupnosti Žužemberk so se prebivalci tega dela Suhe krajine odločili za nadaljnji petletni samoprispevek. Referendumu se je udeležilo nekaj več kot 64 odst. volilnih upravičencev, za samoprispevek pa jih je bilo bližu 60 odst. Najboljša udeležba je bila na volišču v Podlipi, kjer je tudi relativno največ ljudi glasovalo za samoprispevek. Za samoprispevek so glasovali še prebivalci Podgorza, Dolnjega Kota, Dešeče vasi, Dol. Ajdovca, Budanje vasi, Stavče vasi, Vel. Lipovca, Sred. Lipovca, Rebre, Kriza, Vel. Lipa, desnega brega Žužemberka, Šmihela in Dvora. Proti pa so bili krajani Lašč, Drašeči vasi, Sadinje vasi in levega brega Žužemberka. V Sadinji vasi in na levem bregu Žužemberka je bila tudi najslabša udeležba.

S. Mirtić

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 7. maja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Samopostežba, Glavni trg od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7. do 18. ure: trgovina Dajra, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Šasa, K. Roka 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 18. ure: Urška, Uršna selo
- **Šentjur:** od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator, Rog
- **Žužemberk:** od 7. do 17. ure: Mercator, KZ Krka, Samopostežba
- **Stráž:** od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- **V nedeljo, 8. maja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:**
- **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Dolenjka, Samopostežba, Glavni trg od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7. do 12. ure: trgovina Dajra, Ljubljanska 27 od 8. do 13. ure: market Šasa, K. Roka 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 12. ure: Urška, Uršna selo

Proračun sprejet

Letošnji občinski proračun je "težak" 2,255 milijarde tolarjev - Izplačilo obveznic

NOVO MESTO - Na zadnji seji zborov novomeške občinske skupščine so z veliko večino glasov po skrajšanem postopku sprejeli občinski proračun za leto 1994. Proti so glasovali le poslanci zelenih, in to iz protesta, ker se v proračunu ni našel denar za nadaljevanje urejanja Ketjevega drevoreda.

Na sami seji je prišlo do nekaj majnji popravkov v osnutku proračuna, ki pa niso vplivali na skupno "težo", pač pa principu: nekje malo vzameš, drugje malo dodaš. Tako je letosnji občinski proračun "težak" 2 milijardi in 255 milijonov tolarjev, kar je za 14,6 odst. več, kot je znašala realizacija lanskega proračuna; od tega so dobri dve milijardi tolarjev razporedili za takoj imenovane tekoče obveznosti, ostalo pa pa investiciske obveznosti. Največji del proračunskega denarja bo seveda prišel iz davkov; računa, da bo tega skoraj tri četrtine vsega proračunskega denarja. Celih 97 odst. tega denarja od davkov pa naj bi prišlo od tistih 40 odst. dohodnine, kofikor ostane občinam (60 odst. pobere država). Tako bo bil zadnji čas, da se občani postavljamo tudi kot davkoplačevalci, ne pa da se obnašamo kot ovce, ki jih potem, ko so jih ostrigli, nič ne briga, kaj bo z volno.

V letošnjem letu mora občina izplačati prvi obrok glavnice in obresti občinskih obveznic. Iz občinskega proračuna gre izplačilo tistih obveznic, od katerih je bil denar vložen v obnovno in gradnjo cest in telefonsko omrežje, ter polovico obveznosti za vložena sredstva v gradnjo komunalnih objektov in izgradnjo plinovoda v Novem mestu ter petino obveznosti iz vloženih sredstev v komunalno opremljanje obrte cone na Cikavi. Tako bo treba iz teh obvez letos izplačati iz občinskega proračuna skoraj 1,5 milijona mark oziroma, prečraknuno na dan zapadlosti, več kot 120 milijonov tolarjev; od tega znaša prvi obrok glavnice 77,6 milijona tolarjev, obresti pa 42,7 milijona tolarjev.

A. B.

Novomeška kronika

MINISTER - V torek ob 12. uri je pred položitvijo temeljnega kamna za novo novomeško policijsko postajo sklicana tiskovna konferenca, na kateri naj bi notranji minister Ivo Bizjak povedal, kar pač ima ob tem povedati. Na tiskovno konferenco so prisli točno edino novinari, ki jim tudi ministri večkrat radi očitajo netočnost. Minister Bizjak je zamudil dobre pol ure in se za zamudo ni niti opravičil. No, so ugibali zbrani, mora pa ga je na poti iz prestolne Ljubljane zaradi prehitre vožnje ustavil kakšen stroj policist...

POZDRAV - Na prvomajskem srečanju na Javorovici je govoril novomeški župan Franci Koncilija. Najprej je zaradi bolezni opravičil odstopnega Boštjana Kovačiča, potem pa skoraj pol govora pozdravil vse in vsakogar posebej. Da ja ne bi koga pozabil, je potem, ko je pozdravil prezivele borce, goste, posebne goste, domačine, za vsak slučaj pozdravil še vse ostale.

KINA - Koncilija je na Javorovici najbrž treniral za obisk na Kitajskem, kamor je novomeška delegacija odsla na obisk takoj po prvomajskih praznikih. Tam se namreč vsi kar naprej klanjajo in pozdravljajo. Morda bodo pozdravili celo Kovačiča, ki se je klub bolezni, ki mu je onemogočil pot na visoko Javorovico, žrtvovo in skupaj z drugimi odletel v Kino.

REVEŽI - Zdaj je, kar je. A ljudska modrost tudí za napred ne bo odveč. V bolj ali manj vseh ih razpravljajo in preprihajo v bodocih občinah je bila tudi varianta, da bi se Bela Cerkev pridružila Škocjanu. Pa je stara ženica zavzidnila: "Ce daš dva reveža skupaj, dobiš še večjega reveža..."

Ena gospa je rekla, da je prava začetnica, kar se govorijo tiče. Novomeščanka Mojca Osolnik, ki dela v kabinetu predsednika vlade, je slišala, da se je prejšnjo soboto na Otočcu poročila z dr. Drnovškom, še prej pa da se je ločila od svojega prevega moža Milana Osolnika, ki je v resnici - njen brat.

JAVNA TRIBUNA O ZDRUŽENI LISTI

NOVO MESTO - Združena lista socialnih demokratov bo danes, 5. maja, ob 18. uri v prostorijah zavarovalnice Tilia priredila javno tribuno o tem, kaj delajo poslanci in ministri stranke in kaj se dogaja v ZLSD pred konferenco, ki bo 14. maja v Velenju. Na tribuni bodo sodelovali najodgovornejši predstavniki vodstva stanke. Vabljeni tudi nečlani!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 13. do 21. aprila so v novomeški porodnišči rodile: Marija Lekšek iz Smalje vasi - Barbaro, Martina Hudorovac iz Lokev pri Črnomlju - Julijo, Anica Kutoš iz Obrha - Anžeta, Janja Bojanec iz Srednjega Grčevja - Tamaro, Marica Stajdohar iz Dragatuša - Dario, Nataša Starič iz Gor. Jesenice - Matjaža, Valentina Bratkoč iz Apnenika - Simona, Helena Medle iz Gabrij - Katjo, Zlatka Kastelic iz Rdečega Kala - Boris, Justi Miklič iz Dol. Kamenja - Tjašo, Marjeta Hrovat iz Dolža - Mitja, Marta Makš iz Trebnjega - Jakoba, Milena Krmelj iz Šentjanža - Gregorja, Marija Oprarič iz Biske vasi - Polono, Nada Borkovič iz Orljakovega - Antuna, Nada Sašek iz Črnomlja - Matica, Majda Tomc iz Brdarcev - Janja, Mira Majzelj iz Metlike - Antonio, Terezija Sadar iz Klečeta - Sebastjana, Danica Tomšič iz Skrjanč pri Mirni - dečka, Vesna Godnjavec iz Benečije - dekleko.

Iz Novega mesta: Ivanka Grubar iz Ulice Slavka Gruma 72 - Janjo, Ljubica Kostic iz Šmihela 66 - Dragano, Bernarda Grgic iz Cegelnice 22 - Mitja.

Cestitamo!

PARKIRANJE - Da so problemi s parkiranjem v središču Črnominja veliki, ve vsak, ki želi na primer sredi dopoldneva le za nekaj minut pustiti avto v mestu in skočiti po opravkih. Če prostora ne najde ali če voznik najde, ko se vrne k avtu, za brisalec listič za plačilo kazni zaradi napačnega parkiranja, je jeza še toliko vecja. Zato ne čudi, da so krajani občutljivi, če želijo na nedovoljenem kraju parkirati po policijsko vozilo. Še manj želijo, če tudi policiesti najdejo na brisalcu listek, a ne z računom za plačilo, ampak z vprašanjem: "Komo boste pa vi gospodje plačali kazni za napačno parkiranje?"

REGISTRACIJE - V Semiču so bili letos zelo pridi in so registrirali veliko traktorjev in prikolice. Potem so ugotovili, da je v črnomaljski in metliški občini razlika v ceni pri tej registraciji občutna. V Metliki je namreč za več kot polovico nižja. Sedaj je Semičanom že žal, da so bili tako pošteni. Zanimajo tudi, ali so se v metliški občini odločili za manj krepak udarec po žepih kmetov zato, ker potrebujejo manj denarja.

SPRICKANJE - Eden od delegatov črnomaljske skupščine že tri leta neu-trdno opozarja, da na velikem mostu v mestu ni primerno urejeno odvodnjavanje in zato ob deževju avtomobili pridno zalivajo pešce. Na svojo opozorila je sicer dobil odgovore, skropljene pa se nadaljuje. Zato je pretekli teden zahteval potrditev do majske skupščine, da bo odvodnjavanje urejeno, sicer bo predlagal novo pobudo.

HITREJE Z DENACIONALIZACIJO

ČRНОMELJ - Do sredine aprila so v črnomaljskih občinah od 318 denaciona-lizacijskih zahtevkov izdali 95 odločb, medtem ko 74 zahtevkov še rešujejo. Vrnili so 502 ha gozdov, 31 ha kmetijskih zemljišč, 1.063 kv. metrov poslovnih stavb in prostorov ter 4.100 kv. metrov stavbnih zemljišč.

Sprehod po Metliki

VRSTICE V TEJ RUBRIKI so že marsikdaj zaledle, četudi so sprva vzbudile nezadovoljstvo in jeso. Tako je bilo tudi z bodico o vedno slabši založenosti Gale. Kupci so ponovno zadovoljni, kajti na policah Gale je veliko robe in v šali je slišati, da v nej ni noben edinolek ptičjega mleka. Morda pa bodo kdaj pritele na plo-dna tla tudi besede o ureditvi parkirišč, zelenic in drugega ob bloku Kidričevega naselja 3. Odgovorni občinari se zaenkrat ob teh željah le nasmihajo, celo več: menda zadeve nalač nočijo urediti, samo da bi jeli tam stanjuje krajane.

GOSTILNIČAR ROMAN KA-PUŠIN bo izdal prospekt, s katerim bo predstavil svojo gostilno s pre-nocišči. Barvni posnetki bodo prikazovali: notranjost gostilne, kopališče na Krasincu, lovsko opazovalnico, sobe s kopaličnami, tekstovni del pa bo razgrnil Kapušinovo ponudbo.

NA LETOŠNJI VINSKI VIGRE-DI bo nastopila tudi Akademika folklorna skupina "France Marolt" iz Ljubljane. Njen nastop bo trajal dve uri, prikazani pa bodo štajerski, prekmurski, primorski in gorenjski ples. Metliška godba na pihala pa je po-vabljena v goste godbenike iz Večev. Na Trgu svobode bodo imeli promenadni koncert. Nekaj skladb bosta zaigrali godbi tudi skupaj.

Trebanjske iveri

PREVEČ - Debenc so naseljevali ljudje že v pradavnini. Tako menijo nekateri izvedenci, do takih sklepov pa jih je privreda nesnaga ob cesti, pod kateri se gre na Debenc. Poznavalci so namreč prepričani, da toliko krame, kot je je na nekem mestu ob tej cesti, ljudje ne morejo nanesti v kratkem času. Podrobnosti o izvoru te nesnage ostajajo sicer še naprej nepo-jasnjene, ker so na tem priročnem debenskem smetišču tudi emajlirani lonci, jeklene brvitice in kemični svinčniki. Te stvari so bile v pradavnini najverjetneje takata redkost, da jih niti slučajno niso bili deležni takratni prebivalci Debanca, saj so še današnji prikrajsani za marsikasto dobrino, ki jo imajo domorodci v dolini.

POVSOD SO VIRI - Medtem ko se tudi v trebanjski občini politični velmože in ljudstvo pogajajo o novih občinah, si Romi ne belijo glav z novo lokalno samoupravo. Tem je vseeno. Prijavljeni so na primer v Malem Gabru, živijo daleč stran v gmajni pri Zagorici, vsepovsod na ozemlju sedanjih in bodočih lokalnih skupnosti pa kradejo. Zakaj bi si torej delali skribi s tem, kdo bo župan in kako bo z viri finančiranja občin?

ZAMOČ GRE - Dr. Ivan Kristan je na Debenc prešačil lep kos poti. Nekateri so v tem videli tih priznanje, da se Državnemu svetu Republike Slovenije obetajo še hudi časi in da si njegov predsednik s pesačenjem nabira moč pred izbruhom novih afér.

Strpnost nujna na obeh straneh

V Črnomlju opozarjajo na vse bolj perečo romsko problematiko - Kolišne pomoči prejemajo Romi? - Nasilno obnašanje v šoli - Toleranca že, toda do kakšne meje?

ČRНОMELJ - Zadnje čase skoraj ni zasedanja črnomaljske občinske skupščine, da se ne bi delegati obregnili ob Rome. Na predzadnji seji jih je zanimalo, kolikšne denarne pomoči prejemajo Romi. Opozorili so, da so zadnja leta tudi v šoli postali romski otroci vse bolj nasilni do drugih učencev, zaradi česar so se začeli starši že pritoževati. Čudi jih, kako to, da ima romski otrok pravico nadaljevati šolanje v višjem razredu že, če zna le pisati in brati, ne da bi osvojil tudi druga znanja, ki jih morajo ostali otroci.

Ob tem je eden od delegatov oporekal, češ da so postali že preveč nestрпni do Romov. Ni zanikal problemov z njimi, vendar bi jih po njegovem morali reševati na življenjski način, da se bodo Romi vključevali v okolje. Ob tem je drugi delegat pripomnil, da so tudi v Semiču nekoč mislili tako, zato so pred 14 leti celo začeli graditi na Sovinjku hiše za tri romske družine z 20 otroki, ki so danes starci okrog 20 let. Prebivalci bližnjega Črešnjevca pa imajo s temi Romi danes tako velike probleme, da se otroci ne upajo več sami v šolo mimo romskega naselja.

Kot so pojasnili na občini, zakon o socialnem varstvu, po katerem zagovljajo denarne pomoči, Romov ne obravnavajo posebej. Zato veljajo ranje enaka merila kot za ostale občane. Po

temeljitem preverjanju socialnega položaja vsake romske družine posebej so prišli do zaključka, da je 113 od

• Oddelek za lokalni razvoj pri občinski skupščini bo tudi pregledal in dopolnil načrt lokacij, kjer bodo Romom dovoljene gradnje. Tako bodo inšpekcije lažje ukrepale zoper črnograditelje. Določili bodo tudi parcele za posamezne družine, pri tem pa bodo upoštevali prostorske možnosti ter iz etničnih posebnosti izhajajoče navade in želje Romov. Tudi zato, da se ne bo zgodilo tako kot na Sovinjku, kjer je po zadnjem sporu od treh hiš naseljena le ena.

160 romskih družin upravičenih do denarnega dodatka. Pomoč znaša od 10.000 do 43.000 tolarjev. Slednjo

prejema desetčlanska družina. 70 odst. denarnih pomoči je v obliki naročilnic. Poleg denarnega dodatka prejemajo še 6.700 tolarjev otroškega dodatka na mesec za otroka. Tudi tu veljajo enaka merila kot pri ostalih družinah, vendar so do tega dodatka upravičeni prav vsi romski otroci. Najbolj problematični dobijo tudi tu naročilnice.

In kako reševati romsko problematiko? O tem je bilo letos že več se-stankov, na katerih so sklenili, da začne Center za socialno delo v aprili s programom socializacije Romov, predvsem na Coklovci, kjer so največji problemi. Prav tako začne vrtec na Coklovci s pripravo predšolskih otrok na vključitev v program predšolske vzgoje, medtem ko so v Kanižarici in na Lokvah takšen program že zaključili. Osnovna šola Semič bo opravila vse potrebno, da bodo septembra romski otroci s Coklovce začeli obiskovati šolo, medtem ko otroci iz drugih romskih naselij razen redkih izjem redno obiskujejo pouk.

M. BEZEK-JAKŠE

Delegati so bili radodarni

ČRНОMELJ - Pri sprejemanju predloga črnomaljskega proračuna se je začelo zapletati že pred sprejemom dnevnega reda seje občinske skupščine. Predlog predsedstva skupščine občine je bil, da se skupščini priporiči umaknitev te točke z dnevnega reda. Tako kot večina delegatov se tudi predsednik izvršnega sveta s tem strinjal.

Tako so torej delegati razpravljali o letošnjem proračunu, ki je "težak" dobitih 720 milijonov tolarjev. Ceprav je ves ta denar tudi že predviden za proračunske porabnike, so delegati predlagali še nekaj naložb. Od kod bodo zanje vznili denar, pristojni niso vedeli pojasnit. Delegati so namreč sprejeli vse, razen enega amandmana. Ta nesprejeti predlog pa je bil, da bi za naložbe v šolstvo namenili 20 milijonov tolarjev, za dograditev osnovne šole Semič pa le 4 milijone tolarjerv in ne 20 milijonov, kolikor je zapisano v predlogu proračuna.

Delegati pa so se strinjali, da za zdruštvo poleg dveh milijonov tolarjev namenijo še poltretji milijon, ki je bil lani odobren, a neizplačan. Potrebe v črnomaljskem zdravstvenem domu so namreč velike, saj jim je inšpektor izločil iz uporabe rentgen, dva osem let starca reševalna avtomobilpa sta tudi že skoraj dotrajala. Strinjali so se tudi, da za dokončanje šole v Vinici namenijo pet milijonov

M. BEZEK-JAKŠE

Željko Kokot

Prva rastlinska čistilna naprava

V Rosalnicah bo prva tovrstna naprava v metliški občini - Velik prispevek krajjanov pri vseh delih v krajevni skupnosti - Kmalu razširitev pokopališča?

ROSLNICE - Krajevna skupnost Rosalnice je s 550 prebivalci v štirih vasih, Svržkah, Čurilih, Radovičih in Rosalnicah, ena večjih v metliški občini. Po besedah predsednika Željka Kokota imajo krajani v letošnjem letu v načrtu več pomembnih del. Najpomembnejša pa je gradnja kanalizacije in ureditev rastlinske čistilne naprave, ki bo prva tovrstna v metliški občini.

V rosalniški krajevni skupnosti ima že nekaj let pripravljen projekt za ureditev kanalizacije, ki naj bi bila sprijeta do metliške čistilne naprave. A bi bila njegova ureditev zelo draga, saj del Rosalnic leži nižje od čistilne naprave in bi bilo potrebno prečrpavanje. Zato je ideja o rastlinski čistilni napravi na vaški gmajni prišla še kako prav. Krajani se s tem strinjajo. "Naša naloga je, da zgradimo glavni kanalizacijski vod, kjer bo poleg pomoči krajakov in krajevne skupnosti prispečila na pomoč tudi občina. Z deli bomo začeli julija. Hkrati naj bi začelo neko podjetje graditi rastlinsko čistilno napravo, kjer bo z denarjem poleg občine pomagala tudi republika, saj gre za poskusno napravo," pove Željko Kokot. Kanalizacijski vod bodo gradili postopoma,

pa bodo na cerkvi pri Treh farah priključili tudi avtomatsko zvonjenje in bitje ure, na kar so še posebej potosi. Denar so zopet prispevali krajani, a tudi občina in cerkev. Prav na pokopališču pri Treh farah, kamor pokopavajo iz sedemnajstih vasi in dela Metlike in je s 533 grobovi največje v metliški občini, pa je vse večja stiska s prostorom. Ker je sosed ob pokopališču pripravljen prodati zemljo, z razširitvijo gotovo ne bo večjih problemov. Potem bo v Rosalnicah dovolj prostora tudi za gradnjo metliške vežice, ki je sedaj nimajo.

V rosalniški krajevni skupnosti je tudi dvoje romskih naselij, na Svržkah in v Borih. "Problem je predvsem v tem, da se naselji nelegalno širita. Doslej se niti ni vedelo, kdo je lastnik zemlje. Sedaj vemo, da je del zemlje cerkvene, del pa SLP. Zato krajani zahtevamo, naj najprej rešijo problem lastništva zemlje v romskih naseljih, potem pa smo pripravljeni Romom pomagati pri ureditvi naselij in napraviti vodovoda," pojasnjuje predsednik Kokot.

M. BEZEK-JAKŠE

Pokopališča začasno gradbišča

Komunala Trebnje, ki upravlja pokopališča v Trebnjem, Dolenji Nemški vasi in na Mirni, bo letos opravila nekaj vzdrževalnih del - Tudi pogrebna služba

TREBNJE - Od vseh pokopališč v trebanjski občini jih troje upravlja Komunala Trebnje, in sicer v Trebnjem, Dolenji Nemški vasi in na Mirni. Medtem ko upravitelje ne predvideva širitev ali podobnih posegov, ker obstoječi prostor zadošča, izvaja ali se odloča za nekatere vzdrževalna dela.

Na mirenskem pokopališču bo Komunala, kot je zapisala v letošnji delovni načrt, med drugim obnovila

UREJAJO POT - K tlakovanju glavne poti na trebanjskem pokopališču je Komunala silil vsak nekaj močnejši nalin, ob katerem je s pokopališke poti voda odnašala gramoz in ga odlagala na bližnjo cesto. Na fotografiji: delavci opravljajo zaključna dela na omenjeni poti, ki je dobila betonske kocke. (Foto: L. M.)

Begunci hvaležni za pomoč

Prispevki iz tujine

ČRНОMELJ - V črnomaljskem zbirnem centru za begunce je še 350 beguncov. Tisto, kar dobijo do države, jih zadostuje komaj za borno preživetje, zato so toliko bolj veseli donatorjev predvsem iz drugih držav, ki jim prinesejo nujne živiljske potrebuščine, a tudi priboljške. Kot je povedala Vladka Potočar, vodja črnomaljskega Centra za socialno delo in hkrati vodja zbirnega centra, beguncem takšna pomoč veliko pomeni, zato so zanjem dobrotnikom zelo hvaležni.

Pretekli teden so tako v črnomaljskem zbirnem centru oglasile kar tri skupine dobrotnikov. Predstavniki bolnišnice "Circolo Culturale Ricreativo" iz Bolonje so tako zbrali v pripeljali za 16,3 milijona lir pomoči. 99 učencev v begunski šoli je dobilo veliko učil in učnih pripomočkov, med drugim tudi epidiaskop. Ker v šoli nimajo malic, so jim italijanski dobrotniki pripeljali tudi obroke za malico. Vsega blaga je bilo kar za velik tovornjak, vendar so Italijani povedali, da so na državni meji z njimi ravnali zelo korektno. To ni bila prva dobrodelna akcija te skupine, prav tako so se že večkrat oglasili pri beguncih v Črnomlju predstavniki Karitas iz nemškega Hirschaida pod vodstvom zakoncev Riedel.

Pretekli teden so pripeljali pakete za otroke in odrasle, ki so jim jih osebno razdelili. Društvo za pomoč "THV" iz nemškega Moersa pa je pretekli teden opremilo eno od učilnic v begunkem centru v mizarsko delavnico.

NAGELJNI ZA 1. MAJ - Območni svobodni sindikat za Belo krajino se je pred prvomajskimi prazniki oddolžil svojim najbolj zaslužnim članom s priznanji in nageljni. Prejeli so jih Zdenka Mihelič iz semiške Iskre, Vida Novak iz Tekstila Adlešči, Irena Molek iz metliškega Kometa in Peter Raztresen iz črnomaljskega Begrada (na fotografiji desno). Priznanja je podelil predsednik območnega sindikata Jožef Kočvar. (Foto: M.B.-J.)

LASTNIŠTVO, NE LE UPORABNA PRAVICA

ČRНОMELJ - Črnomaljci se pritožujejo, ker so morali draga plačati gradbene parcele in vse priključke, sedaj pa prihajajo vedno višji računi za plačilo nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč. Zato predlagajo, naj občina, če že ne namerava ukiniti tega prispevka, del tako zbranega denarja vsaj vrne krajevnim skupnostim, kot je to v navadi v sedanji metliški občini. Hkrati bodo doli pobudo na republiko, da bi bilo v bodočem tistem, ki so kupovali zemljo v okviru zazidalnih načrtov, priznano lastništvo nad to zemljo in ne le uporabna pravica kot doslej.

PO SLOVENSKO

ČRНОMELJ - Vaščani Pest

Posvet borcev

O domačih in mednarodnih zadevah

KOČEVJE - Na nedavnem posvetu predsednikov krajevnih organizacij ZB NOV občine Kočevje so razpravljali o oceni sklepov mednarodne konference vojnih veteranov in žrtv vojne, ki je bila v Lizboni, o dejavnostih in bodočih nalogah občinske organizacije ZB NOV, o vlaganju lastninskih certifikatov, o pravilih na republiško volilno skupščino ZB in drugem.

Ugotovili so, da so za Kočevsko pomembni naslednji dogodki, ki bi jih kazalo proslaviti: Osvoobitev Broda na Kolpi (1. maja 1942), napad na italijansko posadko v Banji loki (22. junija 1942), boj v Taborski steni (25. julija 1942), zasedanje Kočevskega zbora in občinske praznik (3. oktobra 1943), boj 18. divizije z Nemci in domobranimi na Hribu pri Koprniku (15. novembra 1944), napad 18. divizije na Kočevje (18. novembra 1944) itd. 4. maja prihodnje leto pa bo minilo 50 let, od kar so enote 15. divizije osvobodile Kočevje.

Skupnost borcev Rabske brigade pripravlja brošuro o tej brigadi in usodi njenih borcev. V kočevski občini so popisali 31 borca te brigade. Žal njihova usoda ni znana in je vprašanje, koliko je še živih.

Ko so govorili o sklepih konference v Lizboni, pa so opozorili tudi na stališča: da pripadniki italijanske MVAC, slovenski in hrvaški domobranici ter mobiliziranci v tujo vojsko ne morejo imeti statusa vojnega veterana lastne države; da so prisilni mobiliziranci posebne žrtve vojne in ne sodijo med veterane borcev proti fašizmu; kaj so civilne žrtve vojne itd.

JUTRI RIBNICA NA TV

RIBNICA - Jutri, 6. 2. maja, ob 19. uri bodo na TV predstavljene turistične zanimivosti občine Ribnica in občin Mozije, Laško in Izola. Oddajo bo potekala v živo z Predvora pri Kranju. Vsaka občina bo imela na razpolago 20 minut. Ribničani bodo predstavili še nekatere druge zanimivosti in domača jedila, vmes pa bodo nastopile ribniške kulturne skupine.

ČEBELARSKI KROŽKI

SEVNICA - V Osnovni šoli Sava Kladnika v Sevnici deluje čebelarski krožek, ki ima čebelnjak z osmimi družinami in je v njem lani pridelal 80 kilogramov medu. Člani krožka spoznavajo teorijo čebelarstva in praktično delo v čebelnjaku, poleg tega se nekateri od njih udeležujejo tekmovanj, kjer dosegajo vidne uvrstite. Poleg tega, da v OŠ Sava Kladnik deluje krožek, v tej šoli organizirajo tudi čebelarske dneve za prvi in šesti razred. Čebelarske krožke ima tudi več drugih šol na območju čebelarskega društva Sevnica. Kjer delujejo dobro organizirana čebelarska društva in so čebelarji zagnani, so navadno delavniki tudi šolski krožki, kot menjajo poznavalci razmer.

Kaj grenak praznični priokus

Ob zapletu pri proslavljanju dneva upora

KOČEVJE - V Kočevju se je letos zapletlo pri proslavljanju dneva upora. Pravzaprav nihče natančno ne ve, kdo naj bi proslavo organiziral. Nekateri menijo, da gre za državni praznik in je zato priprava proslave v prisotnosti državnih organov, se pravi občinske skupščine. Ti pa za to niso pokazali navdušenja.

Zato so proslavo na mestni ploščadi nameravali organizirati borce NOV in sodelovanju z dežavno godbo. Vendar je godba nastop odgovodela, ker je nobeden ni naročil. Tako so tisti borce, ki so na napovedano proslavo prišli na ploščad, zmanjčali na slovesnost.

Tako je predsednik občinskega združenja ZB NOV Nace Karničnik spregovoril občanom kar po kočevskem radiu. V svojem govoru je med drugim poudaril, da je Slovencem leta 1941 pretelo popolno uničenje, zato je tudi vsa Kočevska krenila v boj v skladu z besedami Ivana Cankarja: "Narod si bo pisal sodbo sam! Ne frak mu je ne bo in ne talar!" Pred tremi leti se je to ponovilo ob uporu proti velikosrbski agresiji in hegemonizmu, pa tudi za v bodočem velja Cankarjevo geslo "Narod si bo pisal sodbo sam!"

Kljub vsemu ostaja grenak priokus. Končno bi bilo le treba ugotoviti, kdo je pristojen in odgovoren za dostenjno praznovanje raznih praznikov.

J. P.

UREDITEV ZEMLJIŠČ

RIBNICA - Odlok o uvedbi postopka za ureditev zemljišč agromelijskega območja Gora so sprejeli na zadnji seji občinske skupščine Ribnica. To območje zajema 460 ha, od 86 ha njiv in 374 ha travnikov. Letos bo kmetijska svetovalna služba pripravila gradivo za začetek del na tem območju. V pripravi je še tak odlok za Velike Poljane, delegat pa so opozorili, da je potreben še za Loški potok.

PROJEKT RIBNICA

RIBNICA - Za 3. maja popoldne je bila v Miklovi hiši v Ribnici sklicana tiskovna konferenca ob predstavitvi kataloga Revit-Projekti Ribnica, ki je nastal pod strokovnim vodstvom Ekonomsko poslovne fakultete Maribor. Program Revit je predstavljen v gradivu ministerstva za znanost in tehnologijo Slovenije, gre pa za revitalizacijo (ponovno ozivitev) in reorganizacijo občin. Na predstavitev so bili vabjeni direktorji, obrtna zbornica, člani predsedstva in IS občine, KS in drugi. Več prihodnjih.

Čez glavo dela za inšpekcijo

Veliko skrb za nezdružljive pitne vode - Čimprej je treba urediti odlaganje in razvrščanje odpadkov

RIBNICA - Sanitarna inšpekcija je v ribniški občini opravila lani pregled dveh vodovodov. Pri vodovodu Zlebič je pregled vzorcev vode pokazal, da je voda ustrezna. Za vodovod Gornej Podpoljane pa je bilo ugotovljeno, da se izdatnost izvira med letom spremenja, da zato v sušnem obdobju vode ni in jo je treba zato dovoljati. Zato so za ta vodovod že predvideli zajetje potoka Struga, a je analiza nekaterih vzorcev odvzete vode pokazala, da voda ni najbolj primerjiva.

Tudi preskrba prebivalcev Grčarjev in Velikih Poljan z neoporečeno vodo še ni urejena. Voda iz obeh krajevnih vodovodov je večkrat higienično opredeljena. Zato je načrtovana priključitev teh dveh vodovodov na medobčinski vodovod Kočevje-Ribnica, kar pa še ni izvedeno, ker ni denarja.

Pri odlaganju in razvrščevanju odpadkov še ni dosežen napredok. Odlagajo jih na še vedno neurejeno odlagalisko v Mali gori, kjer gori "večni ogenj" in grozi, da se bo razširil v gozd. Odpravljeno pa je bilo divje odlagalisko odpadkov nad zajetjem Obrh, odkoder se napaja medobčinski.

KOČEVJE - Kočevska mlekarja in kemična tovarna sta sosedji. Ločuje pa ju ograja. In ob tej ograji so delavci spomladi kurili suho travo, na kar so nas opozorili nekateri občani, ki ugotavljajo, da bi zaradi takega početja lahko prišlo do hude nesreče oz. katastrofe. Iskra bi lahko "zašla" med lahko vnetljive kemičalne, prišlo bi do eksplozije, in kaj bi bilo s Kočevjem? Tako že kar ljudje predlagajo - če se pristojni na kaj takega ne spomnijo - da bi bilo okoli kemične tovarne določiti tako imenovani varovalni pas!

PRVI MAJ NA KOČEVSKEM

KOČEVJE, RIBNICA - Orednjava svečanost na predvečer 1. maja je bila pri brunaricah v Dolgi vasi. Organizirala jo je domača ZLSD, na njej pa je govorila Sonja Lokar, članica republiškega vodstva ZLSD, in sicer predvsem o potrebi po vključevanju mladih v stranko. Po mnogih vasih so bili postavljeni tudi mladi, poleg tega pa so na predvečer praznika skoraj pri vsekm naselju goreli kresovi. Na sam praznik 1. maja pa je bila zjutraj najprej budnica delavske godbe, planinci so pripravili pot na Mestni vrh, na Kolpi pa je bil tradicionalni prvomajski spust s kajaki, kanuji in raftingi. Kresovi so na predvečer praznika goreli tudi po ribniški občini, ob njih pa se je zabavalo staro in mlađo.

tistih, ki nimajo zaposlitve, brez vsakršne izobrazbe.

Svoje čase je posavsko gospodarstvo, kadar je bilo v težavah, računačo na dobro pomoč ustrežljivih bank. Čas takih botrov je nekako minil, kar pa zadeva banke, Sevnčani niso čisto tihi. Na nedavni seji občinske skupščine je bilo slišati predlog, da imajo banke "v našem prostoru previsoke obresti". In priporočilo, "naj se banke drugače obnašajo, drugače bo potrebno

• Nekaterim podjetjem vendar uspeva biti dober. Na nedavni seji sejni občinske skupščine so čestitali firmama Inplet in Ruda, ki sta za gospodarske uspehe prejeli priznanje gospodarske zbornice.

pripeljati v ta prostor še druge banke". Te pobude se bodo po vsej verjetnosti iztekle v smer, ki se je podjetniki iz gospodarstva "handarbit", se pravi temelječe na ročnem delu in tehnološko premalo podprt. Da bi sliko spremnili armada brezposelnih - v Sevnici operirajo s stevilko 1.148 - pravega upanja, saj je polovica od

M. LUZAR

Kje je orožje in oprema, last nekdanje ZRVS?

Kdo je lahko član združenja častnikov Slovenije

KOČEVJE - Član občinskega združenja slovenskih častnikov Kočevje je lahko le tisti, ki je dobil naziv častnika ali podčastnika na zakonit način, se pravi, da je opravil uspešno tudi potrebne šole. Tak sklep so sprejeli na programsko-volilni konferenci Občinskega združenja slovenskih častnikov Kočevje, ki je bila 25. aprila. Ta sklep bodo kot svoje pripomočilo poslani stoletnico vodstvu te organizacije in še nekaterim republiškim organom.

Prav razprava o tem je bila izredno živahnja, saj so nekateri menili, da je tak sklep potrebno sprejeti, ker so med častnike sprejeti tudi nekateri na osnovi položaja, ki so ga zasedali v vojaških formacijah, nimač pa ustrezne častniške ali podčastniške šole. Spet drugi so menili da naziva častnika ali podčastnika ne podeljuje organizacija, če da za to ni pristojna.

Za predsednika so izvolili Boruta Hočevarja, za člane predsedstva pa še Romana Gašparca, Cveta Zorka, Janka Cimpriča, Bojana Šobarja, Alojza Čampa in Petra Šobarja. Izvolili so še odbor za kontrolo materialno-finančnega poslovanja in častno razsodnišče. Predstavnik občinske organizacije v republiški konferenci pa bo kar predsednik Borut Hočevar.

Sprejeli so še programske usmeritve, na osnovi katerih bo predsedstvo izdelalo delovni program za letos. Predsedstvu so naročili, naj poizve, kje so materialno-tehnična sredstva bivše ZRVS. Opozorili so tudi, da je verjetno preveč organizacij, ki zdržujejo pripadnike vojske in policije (Zveza častnikov Slovenije, Zveza veteranov 1991, Združenje Sever itd.). Med seboj se prepričajo, kdo je bolj zaslužen za osamosvojitev Slovenije, čeprav vsak ve, da brez tesnega skupnega sodelovanja ne bi bilo osvoboditve, in gre torej za nepotrebna in celo škodljiva razdvajanja. Sicer pa so vse te organizacije uradno tudi nepolitične. Izglasovali so zavrnjeno dosedanjemu vodstvu organizacije za uspešno delo.

J. PRIMC

UPADANJE ZAVODSKEGA VARSTVA

RIBNICA - Gospodarska kriza, propadanje podjetij, porast brezposelnosti in druge nevšečnosti se odražajo tudi v velikem upadanju zavodskega varstva starejših občanov, saj sorodniki niso zmogoči pličevati doplačil za to varstvo, če pokojnina starostnika ne zadošča za kritje polne oskrbine. Tako je Center za socialno delo Ribnica lani urejal tako varstvo le za 7 občanov. Največ ribniških starostnikov je v Domu starejših občanov v Kočevju, in sicer prek 20, v DVZ Ponikejih je 6, skupno pa v še 13 drugih domovih po Sloveniji okoli 50. Samo za dva oskrbovana pa sorodniki krijejo razliko, zato je pri kritju stroškov kar precejšen delež družbenih sredstev.

SKUPŠČINA RDEČEGA KRIŽA

SEVNICA - Tukajšnja krajevna organizacija Rdečega križa bo organizirala v soboto, 7. maja, ob 9. uri v gasilskem domu v Sevnici programsko volilno skupščino. Po skupščini bo mag. Jurij Pesjak predaval o zdravem načinu življenja, potem bodo predvajali krajsi video posnetek z lanskoga srečanja starejših občanov.

PEVSKA REVIJA

SEVNICA - Zveza kulturnih organizacij Sevnica bo organizirala v soboto, 7. maja, ob 20. uri v kulturni dvorani GD Sevnica občinsko pevsko revijo. Predstavili so bodo vokalni skupini DKSD Svoboda Krmelj in Corona iz Boštanjana, MePZ Liska, Jutranjka in "Primož Trubar" iz Loke ter oktet "Jurij Dalmatin" iz Sevnice.

J. PRIMC

Delovno in slovesno

Sevnško srečanje čebelarjev - Listina o prijateljstvu

SEVNICA - Na nedavnem 17. srečanju in tekmovanju mladih čebelarjev Slovenije, ki so ga v Sevnici organizirali hrkrati s praznovanjem 60-letnice sevnškega čebelarskega društva, je v tekmovanju delu nastopilo 101 ekipa mladih čebelarjev. V znanju o čebelarjenju so se pomerili tekmovalci iz 52 šol in društiev.

Na čebelarski slovesnosti v Sevnici je Marjan Skok, predsednik Zveze čebelarskih društev Slovenije, podelil Francu Stoparju iz Sevnice priznanje Antona Janča II. stopnje. Stopar je priznanje prejel kot ustanovni član sevnškega čebelarskega društva. Janez Levstik, predsednik čebelarskega društva Sevnica, in Viktor Kladnik, tajnik, sta podelila posameznikom ob njihovi 80-letnici življenja nazive častnega člena. Prejeli sojih Franc Stopar iz Žigarskega vrha, Anton Možic

iz Boštanjana, Anton Zupančič iz Leskovca, Ivan Vidmar iz Šentjanža in Franc Gradišar iz Ribnice. Za dobro strokovno sodelovanje je Čebelarsko društvo Sevnica podelilo častno članstvo dr. veterinaru Hinku Maverju iz Sevnice, Martinu Vodopivcu, Martinu Frankoviču (oba sta iz Leskovca) in Branku Vodopivcu iz Krškega.

Podelili so tudi priznanja za podpolno in strokovno pomoč šolskim čebelarskim krožkom, in si-

• Čebelarsko društvo Sevnica in Čebelarsko društvo Ribnica, ki že več let sodeljujeta, sta na čebelarski slovesnosti v Sevnici podpisali listini o prijateljstvu in sodelovanju.

cer so jih prejeli Adolf Schwarzman, Stanko Keber, Albin Ješelnik, Aleš Mižigoj in Silvo Volarič. Za 20-letno delovanje čebelarskega krožka je prejela priznanje OS Šentjanž, za 10-letno delo pa osnovne šole Sava Kladnika Sevnica, Blanca in Boštanj.

Sevnški čebelarji, ki so ob 50-letnici dobili prapor, so tokrat ob 60-letnici delovanja prapor obogatili z nekaterimi trakovi. Pripreli so jih predstavniki občine Sevnica, krške območne enote Zavarovalnice Triglav in Čebelarskega društva Ribnica.

NESPEČNOST - Generalni direktor ljubljanskega Medexa Aleš Mižigoj, ki je bil na nedavnem čebelarskem srečanju v Sevnici, se ponoči zbruo in ves poten razmišlja o medu. Zlasti ga skrbi, če bodo slovenski čebelarji verjeti, da ruskega medu v Slovenijo ni uvozil Medex, ampak da so ga prinesle kranjske čebelarji, ki so na lastno pest odleteli v Rusijo, tam nabrali veliko ruskega medu in ga prinesle v Medexovo skladnico.

LOVIŠČA - Na Velikem Trnu so po nekaj letih spet ustanovili lovsko družino, ki se je takoj srčala z nekaj težavami. Ni imela svojega lovišča, zato je zaprosila, da se ji dodeli del tistega, ki ga sedaj upravlja LD Studenec in je nekdaj že pripadal lovcom z Velikega Trna. Razumevanje lovišča se že nekaj časa vlecce, mora do konca storilo zdaj, ko je posredoval še sam krški župan. Če ima kakšna lovška nagnjenja, ne vemo, zagotovo pa bi nekateri radi kar njega poslali v lovišča. Večna.

ZAMUDA - Medtem ko so se lovci dajali za svoje "becirke", so v raški soli ob otvoriti knjižnice pripravili bogat program, v katerem so številnim povabljilim funkcionarjem želeli pokazati, kaj vse znajo. Vse to tudi zato, da bi jih na koncu popeljali po soli in jim dopovedali, kako najnjo potrebujejo novo učilnico. Po hodnikih in učilnicah so se žal sprehodili samo taki gostje, ki z občinskim proračunom nimajo opraviti. Župan Siter se je na koncu (bil je že čas prigrizka) vendar prikazal in se opravil, ker je imel drugih pomembnih opravkov. Nekateri so bili zaradi zamude prezadeti. Povsem brez razloga. Kot govorijo izkušnje jimi tudi Siterjeva prisotnost ne bi kaj dosti pomagala. Sam je namreč že imel priložnost, da bi kaj ukrenil, ko je bil še sekretar za družbene dejavnosti.

VSE ZA ŠOLO - Za šolo je vse dobro, posebej kakšno vaško, ki se otepa s pomanjkanjem denarja. Tudi stari stoli in druga oprema, ki jih zavrejo drugi, ko se odločijo, da bodo prostore opremili z novimi, mehkejsimi in uglednejšimi sedeži. Zakaj se v to vrtamo? Ne bi se, če bi šlo za zasebne firme, ker pa gre za državni ustanovi (SDK in NEK), je zanimivo. Pove namreč, kaj si naša država še vedno misli o šolah. Sole so iz materialov, ki začno hitro razpadata in prepuščati vodo, niso iz marmorja, bakra in medenine. Če bi šola vrgala samo za državne službe, bi že zdavnaj dobila mehkih stolčkov in lepih miz. Toda to bi bilo nevarno, saj v učilnicah vtepojajo znanje v glavo tudi za druge poklice. Kako bi pa izgledalo, če bi se že v rani mladost navadili na udobje. Kdo bi potem še sploh dehal!

Novo v Brežicah

GROŽNJA NA SODIŠČU - Pri današnjih kaznih za nekatere prestopke so obdolženci lahko najbolj kaznovani na brežiskem sodišču. Tam jima grozijo tudi fizične kazni, od najmanjše pa vse do smrtne. Zanimivo je to, da vsem storcev grozijo enaka kazna, oziroma da je ta odvisna od sreče. Nikoli se namreč ne ve, kdaj se bo na dotrajani stavbi zrušil kak strop ali del zida. Že dolgaleta nihe ne skrb za hišo. To, da se bo sodišče moralno izseliti, da bi prostore dobil "zasebni sektor", še ne pomeni nič. Ker ima zasebni sektor tudi svoje interese in je vprašanje, kako bo znamenito nemško hišo v bodoče.

TUNA PONILA - Trgovskemu podjetju Tuna ni bilo dano dolgo gospodariti v prostorih bivšega doma JLA v Brežicah. Tuna je potonila skupaj s svojo jato večjih rib. Toda Tuna zna plavati in bo verjetno na površje priplavala kje drugje. Kako bo splaval brežiški dom, za katerega so sklenili, da bo po odhodu vojaštva namenjen društvenim dejavnostim, je drugo vprašanje.

POSTELJA VABILA - Brežiška skupščina se je posodobila. V trim kabinetu dijaškega doma (mimo-grede, morda prostor prispeva k temu, da nekateri mislijo, da je seja rekreacija in ne delo) nima razpeljanih mikrofonov po vsej sejni dvorani kot sosednje Krčani. Ima navadne šolske klopi in stole, zato pa so bili delegati na zadnji seji počasni z udobnostjo, kakršne nima niti državni zbor. Na hodniku pred trim kabinetom je hrga vabilna postelja. Pripis. Polomljena je bila že pred sejo.

CIRACARA - Če so seje skupščine javne, pa je drugače s sejami izvršnega sveta. Kadark tam čarajo o zaključenem računu, prelajajo denar sem ter tja ter copraro, računajo in se zadolžujejo, testno zaprejo svoja vrata pred javnostjo. Prvič tako, da je sploh ne obvestijo o izrednem copriškem dogodku, in drugič tako, da novinarje, ki slučajno zvede zanj in si ga pridejo ogledat, naženejo ven.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 21. do 29. aprila so v brežiški prorodnišnici rodile: Katarina Ribič iz Goriške, Leskovca - Tomaza, Jožica Škrlec iz Breštanice - Sama, Jožica Mohor z Četeža - Klavdija, Greta Simončič z Vel. Kamna - Lovra, Irena Prah iz Dvora - Špelo, Ivana Tomšič iz Globocic - Katarino, Irena Klemenčič iz Brežic - Jureta, Jožeta Umek iz Križ - Gorazda, Melita Kos iz Dečnega selca - Simona in Marina Zobarič iz Ponikve - Marka. Čestitamo!

IZ NAŠIH OBČIN

NOVI TELEFONI V STARO KRŠKO

KRŠKO - V prihodnjih dneh se bodo pokazali prvi rezultati postavitve novega 1000-parnega telefonskega kabla do starega mestnega jedra v Kršku. V kratkem bodo do novih naročnikov na Valvazorjevem nabrežju, v Bohoričevi ulici, v ulici Pod Goro in na Cesti krških žrtev pripeljali nove telefonske priključke. Enota PTT podjetja iz Novega mesta vabi vse interese s tega območja, da izpolnijo prijave za telefonski priključek. Hkrati se opravičuje vsem sedanjam naročnikom, ker bo zaradi del prihajajo do občasnih prekinitev zvez.

OBČINSKA REVJA BREŽIŠKIH ZBOROV

KAPELE - V soboto zvečer se bodo odrasle pevske skupine občine Brežice predstavile na letošnji občinski reviji. Tokrat bodo pele v župnijski cerkvi v Kapelah, kjer bo začetek ob 19.30 zapest oktet "Orlica" iz Pišec pod vodstvom Franca Kene. Sledil bo nastop moškega zborov Društva upokojencev Brežice (vodi Franc Baškič) ter moškega zborov "Slavček" Velika Dolina in Lovskega pevskega zabora Globoko, zborovodja obeh je Franc Kene. Edini ženski pevski zbor iz KUD Brežice vodi Elizabeta Krizanič, moški zbor "Planin" iz Cerkev ob Krki Marjetka Podgoršek in mesani zbor "Franc Bogovič" iz Dobove Jurica Grakalič. Zapeli bodo še trije mešani zbori: "Oton Župančič" iz Artič (vodi ga Miha Haler), "Viva" Brežice (vodi Simona Rožman) in KUD Brežice (vodi Dragutin Križanič). Revijo bodo zaključili domaćini - moški pevski zbor iz Kapel z zborovodjem Mihom Halerjem.

HARMONIKA POJE

BREŽICE - Glasbena šola Brežice priredi jutri ob 19. uri v prostorih Posavskega muzeja koncert treh harmonikarjev iz razreda prof. Slavka Magdiča. Rihard Zadravec je difik 2. letnika Srednje glasbene šole v Mariboru. Dvanajstletni Dobovčan Uroš Vučajnik obiskuje 5. razred glasbene šole in že tri leta tudi ure pri prof. Magdiču v Mariboru. Je lanskoletni državni prvak, absolutni zmagovalce mednarodnega tekmovanja v Pulju in zmagovalce mednarodnega tekmovanja v Italiji (Camalo). Predstavil so budi Daniel Ivša, bivši učenec brežiške glasbene šole in sedaj difik 4. letnika Srednje glasbene šole v Mariboru, ki hrati že študira na Visoki šoli za glasbo v Gradcu pri profesorju M. Elegardu.

ZLSD ocenjuje svoje delo v koaliciji

Na javni tribuni v Krškem

KRŠKO - Krška organizacija Združene liste socialnih demokratov je zadnji ponedeljek v aprilu organizirala javno tribuno o ključnih točkah programa stranke. Na tej so predstavili leta dni so-delovanja v vladni koaliciji in povedali, kako so se zavzemali za uresničitev programa in predvolilnih obljub. Trdijo, da so bili dokaj uspešni, da pa je bil uspeh njihove stranke v javnosti dostikrat zamolčan ali pa si ga je prisvojila katera od drugih strank koalicije.

Javne tribune v Krškem se je udeležila državna sekretarka v ministrstvu za delo Anka Osterman, poleg nje pa še Miran Potrč, vodja poslanske skupine stranke, tajnik stranke Dušan Kumer in predstavnik Zveze upokojencev. Stranka vztraja v prizadevanjih za gospodarsko uspešnost, aktivno zaposlovanje in socialno pravčnost ter proti potvarjanju preteklosti in krčenju pravic delavcev, nezaposlenih, upokojencev, invalidov in borec.

Gostje so dokazovali, kako se je stranka v praksi zavzemala za te cilje. Ostermanova je s celo kopico stekilk pokazala na uspešnost ministrstva za delo in socialno varnost. Po besedah Mirana Potrča je bilo delo tako uspešno, da je predsednik vlade imel zaradi tega celo težave. Zavedajo pa se, da na tem področju ni mogče narediti vsega, saj je npr. raven brezposelnosti in socialna varnost državljanov odvisna predvsem od razvoja gospodarstva. Miran Potrč je ocenil, da tudi ostala ministrstva, ki jih vodijo ljudje iz stranke ZLSD, delajo uspešno. Tako so predstavili zasluge svoje stranke za pozitivne tendence v slovenskem gospodarstvu in pokazali neposredne aktivnosti svojih poslavcev v skupščini, kjer so med drugim preprečili sprejem več interventnih zakonov.

B.D.-G.

Gostje so dokazovali, kako se je stranka v praksi zavzemala za te cilje. Ostermanova je s celo kopico stekilk pokazala na uspešnost ministrstva za delo in socialno varnost. Po besedah Mirana Potrča je bilo delo tako uspešno, da je predsednik vlade imel zaradi tega celo težave. Zavedajo pa se, da na tem področju ni mogče narediti vsega, saj je npr. raven brezposelnosti in socialna varnost državljanov odvisna predvsem od razvoja gospodarstva. Miran Potrč je ocenil, da tudi ostala ministrstva, ki jih vodijo ljudje iz stranke ZLSD, delajo uspešno. Tako so predstavili zasluge svoje stranke za pozitivne tendence v slovenskem gospodarstvu in pokazali neposredne aktivnosti svojih poslavcev v skupščini, kjer so med drugim preprečili sprejem več interventnih zakonov.

B.D.-G.

PRISEGELI - V vojašnici v Cerkljah ob Krki je na slavnostni 25. aprila svečano priseglo 25 delavcev učnega centra. Poleg tega so izročili znake "Zvest Sloveniji", ki jih je prejelo dvainštiri deset zaposlenih v Učnem centru in 24. OKMB. Na fotografiji: med prisego. (Foto: L. M.)

Isto sejo so sklicali že petič

Je v torek uspelo? - Na robu sklepnosti delegati zapuščajo sejo in pravijo, da za vedno - O Romih, zaključnem računu za lansko leto in o proračunu za leto 1994

BREŽICE - Za v torek popoldne je predsednik SO Brežice Teodor Oršanič že petič sklical 30. sejo vseh treh zborov. Ali je delegatom in skupščini uspelo dosegli sklepnost, bomo poročali naslednjici. Kar nekaj delegatov se že dolgo ne pokaže na seji, za povrh pa je na zadnjem sklicu 18. aprila nekaj delegatov napovedalo, da jih poslej na seji ne bo več. Delegat Ivan Pinterič zato, ker ga je predsednik izvršnega sveta žalil, medtem ko Ivan Tomšič smatra (napovedal je, da se z njim strinja še več drugih delegatov), da mu volilci niso dali daljšega manda, zato nima v skupščini več kaj iskati.

Ker so k sreči dnevi red spreveli že na prejšnjem sklicu, jim je tokrat venarjev predlog "predelati" 10. točk dnevnega reda. Za začetek se je vnešla razprava o tem, ali naj skupščina zamrzne vsako prodajo nepremičnin v lasti občine, kot je predlagal Ivan Tomšič. Ker bi to povsem ohromilo delo Sklada stavbnih zemljišč, Zavoda za načrtovanje in se koga, so spreveli sklep, da mora IS pred prodajo nepremičnin obvezno dobiti soglasje krajne skupnosti (kar se je menda dogajalo že doslej).

Po ostri razpravi je skupščina sprevela tudi predlog o rebalansu občinskega proračuna za leto 1993. Nekateri so menili, da gre za novo zadolževanje, ki ga bodo morale

IZ NAŠIH OBČIN

Bo Kostanjevica otok turizma?

Osnutek ureditvenega načrta to omogoča - Uresničitev samo na plečih krajanov? - Predlagana severna obvoznica - Agrokombinatova klavnica za največ 10 let še otoku

KOSTANEJVICA NA KRKI - Po javni obravnavi osnutka načrta za mestno jedro v Kostanjevici je mogoče predvidevati najmanj dve pomembni stvari. Kaže, da bo v načrtu obvezala severna obvoznica, ki bo zavila pri Žolnirju mimo mesta, nato čez Krko po novem mostu in se priključila na cesto proti Novemu mestu. Druga zadeva, ki je v Kostanjevici dvigala v nedavni preteklosti veliko prahu, je klavnica. Čeprav so še pred kratkim vse "vplili", da ne sodi na otok, se zdaj večina strinja, da bo posodobljena klavnica začasno, predvidoma do 10 let, še ostala tam.

voznic.

Krajani si na javni razpravi niso zadržali oči pred dejstvom, da kostanjevski otok še lep čas ne bo isto, za kar so ga narisali v načrtih. Je

namreč v izredno slabem stanju, razpadajoče stare hiše pa so postale že njegov simbol. Kljub temu je bilo razbrati, da se z osnovno opredelitevijo strinjajo in da podpirajo tudi začasno ohranitev Agrokombinatove klavnice na otoku. Ker nihče ne ve, od kogdenar za prenos, po mnenju razpravljalcev ne bo nobene škode, če klavnica začasno, po obljubah Agrokombinata največ 10 let, še ostane na njem. Tako bodo ohranili nekaj delovnih mest, pa tudi dejavnost samo. B. D.-G.

Kako plavati po suhem?

KRŠKO - Krški otroci sodelujejo na likovnih in literarnih natečajih, zabavnih, plesnih, kulturnih in športnih prireditvah, zanje je med počitnicami organizirano varstvo in odprt so šolski bazeni. Ste slišali za srečanja v knjigarni, smučarske in plavalne tečaje, poletna letovanja (kolonije) otrok, glasbene festivalne, raziskovalne otroške projekte, novoletna praznovanja z dedkom Mrazom? Še bi lahko naštevali: občinska tekmovanja osnovnošolev v žahu, v veseli soli, kemiji, jezikih in tehniki, letalskarsko dejavnost, plesni in plavalski klub.

Naštevanja smo se lotili samo zato, ker vse te dejavnosti težijo že vrsto let in se nam zdijo same po sebi umevne. Kot da morajo biti, so že od nekdaj in bi bile, če kdo kaj stori zanje ali ne. V resnici ni tako. Za vsem naštetim stoji Občinska zveza prijateljev mladine s svojimi društvimi in klubmi. Zveza je res ljubiteljska dejavnost, kakor ji radi v znamenju občinske vlade. Predlagali so jo namreč, naj odobri zaposlitve profesionalnega delavca, vendar ni bila pripravljena niti obravnavati programa njihove organizacije, če da gre za prostovoljno organizacijo in naj njeni člani pač delo opravljajo v prostem času.

Takšna obrazložitev seveda lahko presene vsakega, ki pozná vsebinu dejavnosti naštevih v prvem odstavku. Vse te dejavnosti resa stanejo, a ne bi smeli pozabiti, da še mnogo več družbo stane "izgubljena" mladina. Kam vodi tako kratkovidni odnos do tovrstnega dela družbenih organizacij? V najboljšem primeru v postlabšanju kažnosti programov in pozneje po vsej verjetnosti k prenehanju delovanja posameznih društev, klubov in njihove zveze ter tako k razpadu mnogih obšolskih dejavnosti za otroke. Občinska zveza prijateljev mladine danes namreč povezuje ustanove in organizacije, ki se ukvarjajo z otroki in mladino na vzgojnem, izobraževalnem, socialnem, zdravstvenem, kulturnem in športnem področju. In da ne bi kdo dejal, da pretiravamo, ravno v preteklem tednu je ostal brez bazen za 40 let delujoči in uspešni krški plavalski klub Celulozar. Brez vode pa se plavati ne da izpeljati.

Statistike govorio, da je vse več mladih prestopnikov in da je njihova starost vse nižja, njihova dejavnja pa vedno hujša. Mladostni nimajo kaj početi, nimajo se kje uveljavljati. Ministri govorio o preventivnih programih za mladino, pri tem pa pozabljujo, da so najbolj učinkovita preventiva ravno društva, krožki in drugače organizirane stalne dejavnosti, v katerih otroci trošijo energijo, pridobivajo znanje, ustvarjajo, se uveljavljajo.

Nova tržna usmeritev države in njenih politikov sili v trženje tudi društvene dejavnosti, čeprav bi te s

B. DUŠIČ-GORNIK

Zlatarna Celje Čebelica d.o.o.
C Prešernov trg 16 tel. 22-949

Vam v mesecu maju nudi 15% popust pri rednem nakupu zlatega nakita Zlatarne Celje (popust ne velja za plačilo dela pri zamenjavi starega zlata za nove izdelke). Še vedno pa boste največ prihranili, če boste prinesli svoje zlato in ga zamenjali za novi izdelek Zlatarne Celje.

Za krst, birmo ali kakšen drug pomemben praznik izberite naš kit v naši prodajalni, kjer Vam bomo pri nakupu tudi svetovali. Prisrčno vabljeni v našo prodajalno.

DOLENJSKO-POSAVSKO-BELOKRAJSKA POOBLAŠČENA DRUŽBA ZA UPRAVLJAN

Naj bodo police kmalu pretesne!

Veseli nove knjižnice, na katero računajo tudi krajan - Nujni še dve učilnici - Če ne bo posluha, bo jeseni na Raki dvoizmenski pouk - Kam pa dopoldne z otroki?

RAKA - Nekatere šole dobivajo prizidke, nove učilnice, računalniško opremo, telovadnico. Na Raki je bilo pretekli teden slovesno, kot da bi dobili vse to skupaj. V resnicu so odprli nove prostore za šolsko knjižnico. Niso gradili. Od zdravstva so dobili v uporabo del nekdajne ambulante, s pomočjo domačega podjetnika Emila Vehovarja so prišli do "novih" polic in drugega potrebnega pohištva, ki so ga v nuklearki in krškem SDK že odpisali, za šolo pa je še vedno dobro.

Cela vrsta sponzorjev je obogatila knjižne police z novimi knjigami, prav tako pa so se lepo izkazale tudi nekatere družine in tudi učenci, ki so, čeprav morda s težkim srcem, podarili kakšno knjigo, namesto da bi jo prodali na boljšem trgu. Sekretariat za družbene dejavnosti občine Krško je poskrbel za računalnik, ki bo olajšal delo knjižničarki Majdi Todorovič. Ravnateljica Justina Molanje je posebej vesela njene zaposlitve (kot knjižničarka sicer dela nepolni delovni čas), saj je z njenim prihodom v knjižnici povsem drugače. Drugače bo tudi v novih prostorih, kjer bodo učenci med knjižnimi policami našli mir in ne diranj, kakršen je bil prej na razširjenem hodniku šole. Če bodo naleteli na posluh pri Zvezni kulturnih organizacij v Krškem in pri domačem kulturnem društvu na Raki, bodo morda že prihodnjo jesen ustregli veliki želji krajanov in knjižnico odprli tudi zanje.

Učenci osnovne šole in malčki iz

NOVE KANJIŽNE POLICE - Šolarji na Raki so zdaj dobili bolj miren prostor za svojo knjižnico. Že jeseni bi radi na posebno željo krajanov knjižnico odprli tudi zanje, če jim bo le uspeло zagotoviti sofinanciranje dela knjižničarke. (Foto: B. D.-G.)

TA VESELI DAN

KRŠKO - V soboto, 7. maja, se bo ob 19.30 v Kulturnem domu predstavilo Slovensko ljudsko gledališče Celje z Linhartovo veseloigro Ta vesi dan ali Matiček se ženi. Igro, ki je stalnica na slovenskih održih, so pripravili v režiji Vita Tauferja.

reditev povabili širok krog ljudi. Predvsem so si želeli obiska občinskih funkcionarjev. Vedeli so sicer da opravijo občinske sekretarje za družbene dejavnosti zaradi bolezni, a pričakovali so koga, ki bi ga popeljali po šoli in mu na kraju samem pokazali tesne učilnice, ki so kljub temu polne življivosti in domačnosti.

Na šoli imajo veliko volje do dela, vendar s samo voljo tudi ne gre. Dvanajst oddelkov se že zdaj stiska v desetih učilnicah (nekateri so za silo uredili sami), jeseni pa bodo vpisali še oddelek več. Takrat bodo prisiljeni uvesti dvoizmenski pouk, če jim občina ne bo prisluhnila in z izgradnjo kakšnega zida uredila še vsaj dveh dodatnih učilnic. Nazadnje še to: ureditve dveh učilnih pod že obstoječo streho res nekaj stane, gotovo pa ne toliko, kolikor bo na koncu stal dvoizmenski pouk s stroški za kuhinjo, celodnevno gretje, varstvo in še za kaj.

B. DUŠIČ-GORNÍK

Šolam ne slabših možnosti

Posvet ravnateljev

TREBNJE - Na nedavnjem posvetu ravnateljev osnovnih šol, šol s prilagojenim programom, vrtcev in glasbenih šol je državna sekretarka v ministrstvu za šolstvo in šport mag. Teja Valenčič v sodelovanju z Milko Brulc predstavila program šolskega tolarja in spregovorila o razvoju šolstva in šolske zakonodaje. Pogovor je pokazal, da se stvari sicer pospešeno rešujejo, vendar je še veliko odprtih vprašanj, na katera še ni odgovorov, ker je zakonodaja še nedorečena. Vprašanja ostajajo odprtih tudi zato, ker se lahko tudi razmere v šolstvu v marsičem spremenijo z novo lokalno samoupravo. Vodilo vsemu ravnjanju bi moralo biti spoznanje, da z novo lokalno samoupravo ne bi smel pasti standard šol in da naj ne bi drobili sedanje mreže šol in šolskega okoliša. Mag. Teja Valenčič je napovedala, da si bodo učencem lahko mogoče že kmalu brezplačno izposojali v šoli učbenike. Denar, potreben za nabavo teh knjig, naj bi zagotovilo ministrstvo za šolstvo in šport s šolskim tolarjem. Ko je Valenčičeva govorila udeležencem posvetu, je tudi pohvalila pedagoške delavce za njihovo ustvarjalnost.

L. M.

JUTRI SLIKE IZ NARAVE

FARA - Jutri, v petek, 6. maja bodo ob 19. uri v prostorijah Ljubljanske banke v Fari odprli razstavo "Slike iz narave" avtorja Janeza Končnika iz Kočevja. Razstave Končnikovih del na temo so bile že v Kočevju, Slovenj Gradcu, v Štajersku in drugod. Razstava bo odprta mesec dni, in sicer ob uradnih urah banke.

VEČER KOČEVARSKIH PESMI

KOČEVJE - Jutri, 6. maja, ob 19.30 bo v Muzeju Kočevje v Šeškovem domu Večer kočevarskih pesmi. Na njem se bo predstavila kulturna skupina kočevskih Nemcev iz Celovca. To bo prireditev ob zaključku razstave "Kočevska: Izgubljena dediščina kočevskih Nemcev." Po koncertu bo pokončna kočevarskih jedi. Vstopnina je 500 tolarjev.

ŽENSKE BODO TIHO

OTOČEC - Malo kasno, pa vendar je dramska skupina Kulturnega društva v režiji Franca Ivnika in Jožeta Torija pripravila letosno gledališko predstavo. V soboto, 7. maja, ob 20. uri se bodo v kulturnem domu predstavili s komedijo Vojmila Ramadana "Kadar se ženski jezik ne suče".

Slovenski slikar iz Poljske

Grčarjevi svetniki in ljudje v frančiškanski knjižnici

NOVO MESTO - V soboto, 7. maja, bodo v knjižnici frančiškanskega samostana odprli razstavo del slikarja Norberta Kristofa Grčarja. Avtorja bo predstavila Stanislava Pokorna-Grčar, v kulturnem sporedu pa bo trio violončel iz novomeške glasbene šole zaigral tri Gastoldijeve skladbe. Razstava bo odprta do 5. junija.

Norbert Grčar se je rodil leta 1956 v Krakovu na Poljskem kot zdoljni Slovenec v četrtem kolenu. Že od otroških let se je ukvarjal s slikanjem,

po končani gimnaziji pa še z novo spomenikom in konzervatorijom. Pri

vpisih na likovno akademijo v Kra-

kovu in kasneje v Ljubljani ni imel

sreče, prav tako ne z bivanjem v Slo-

veniji, kjer se je zaradi študija na

teološki fakulteti in zaradi takratnega

stanja na Poljskem preveč zanimala

Udbu. Zaradi groženj z repatriacijo na

Poljsko je bil leta 1982 prisiljen

pobegniti v Avstrijo, kjer se je spet

začel intenzivnejše ukvarjati s

slikarstvom. Od lani je slovenski

državljan. Po letu 1986 je razstavljal v

Avstriji, Italiji, Sloveniji in na

Poljskem. Za njegovo slikarstvo je

značilno, da je osredotočeno na oso-

bo, prevladuje portret tako v sakralni

pot posvetni motiviki.

Najprej bo na vrsti Semič

Če bo tudi denar iz republiškega proračuna, bodo letos začeli dograjevati semiško osnovno šolo

ČRNOMELJ - Medtem ko na enem zadnjih zasedanjih črnomaljske občinske skupščine delegati sploh niso hoteli razpravljati o problemih osnovnega šolstva v občini, češ da gradivo ni dovolj dobro pripravljeno za obravnavo, so ga na aprilske seje pretekli teden pojavili. Toda čeprav je problemov očitno več, se je razprava vrtela predvsem okrog razširitev treh šol: črnomaljskih Loke in Mirana Jarca ter semiške osnovne šole.

Pri razvrščanju na prednostno lestvico so v občini upoštevali merila ministrstva za šolstvo. Toda že brez njih je na prvi pogled očitno, da so najbolj pereči, če ne že kar kritični prostorski problemi v omenjenih treh šolah.

Glede na omenjene kriterije so oblikovali tri različice prednostnih lestvic za naložbe. Pri vseh treh možnostih si prvo in drugo mesto izmenjujeta črnomaljski šoli Loka in Mirana Jarca, na tretjem pa je Semič.

V CERKLJAH SPET RAZSTAVA - Fotografija je nastala v trenutku, ko je Lado Smrek, ravnatelj Galerije Božidar Jakac v Kostanjevici na Krki, odprl 25. aprila v galeriji Vojašnice Cerkle na Krki razstavo akademske slikarke Martine Koritnik-Faji Likovno delovanje slikarke, ki živi v Krškem, je predstavila Ida Tomšič, kustodinja kostanjeviške galerije. Slike Martine Koritnik-Faji bodjo v galeriji v Cerkjah na ogled do 15. maja vsak delavnik praviloma od 14. do 15. ure, lahko pa tudi ob drugem času. (Foto: L. M.)

PRAZNIČNI KONCERT - Na predvečer dneva upora proti okupatorju in pred praznikom dela je metliška Ljudska knjižnica v Ganglovem razstavišču v metliškem gradu pripravila praznični koncert. Na njem so se predstavili Vladimir Hrovat z mandolino in ustno harmoniko, Bronislava Prinčič s harfo in Igor Saje s kitaro (na fotografiji) ter učenke metliške osnovne šole z recitacijami. S predprazničnim nagovorom pa ob obiskovalce pozdravil predsednik občinske skupščine Branko Matkovič. Polno Ganglo razstavišče je bilo dokaz, da so takšne prireditve na visoki umetniški ravni pri Belokranjskih zelo priljubljene. (Foto: M.B.-J.)

AVTOSERVIS

Aleš PETERLIN

Novo mesto

Pod Trško goro 90

vam nudi

* športne vzmeti **JAMEX** za vse tipe vozil
Na zalogi so vzmeti za vozila:

Alfa 155 1.8 TS	22.946 sit
BMW 316i / 318i	26.257 sit
Golf III 1.4	18.215 sit
Golf II	15.298 sit
Opel Calibra	26.336 sit
Fiat Tipo 1.4 / 1.6 / 1.7 D	22.946 sit
Fiat Uno	17.506 sit

* športne zračne filtre **JAMEX**; s tem filtrom vaš avto pride do okoli 3 Kw, menjava filtra pa je potrebna le na vsakih 60.000 km

* športne izpuhe **Sebring**

* velik izbor dodatne opreme in motortuningov, znamke Ella, za vsa vozila Renault

Informacije na telefon 22-372.

MARUTI

Prodaja:

EMINENT, d.o.o.

Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. (068) 323-902

Partizanska 21, Novo mesto, tel. (068) 28-950

Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-379

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov

AVTOSERVIS MURN

Resljeva 4, Novo mesto

tel.: (068) 24-791

Uprrava inšpekcijskih služb Novo mesto

objavlja prosto delovno mesto

gradbenega inšpektorja.

Pogoji: visoka izobrazba, smer gradbeništvo; tri leta delovnih izkušenj; opravljen strokovni izpit po posebnih predpisih.

Kandidat mora izpolnjevati še naslednje pogoje:

- državljanstvo Republike Slovenije;
- aktivno znanje slovenskega jezika;
- izpit za voznika B kategorije.

Izbrani kandidat bo sklenil delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, in bo imenovan za štiri leta. V šestih mesecih po sklenitvi delovnega razmerja mora opraviti preizkus usposobljenosti za vodenje upravnega postopka.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in kratkim življjenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

Uprava inšpekcijskih služb Novo mesto, Rozmanova 30, Novo mesto.

Kandidate bomo o izbri obvestili v 15 dneh po odločitvi.

zavarovalnica triglav d.d.

Poslovna enota Novo mesto
Novi trg, 68000 Novo mesto

vabi k sodelovanju in objavlja
naslednja prosta dela in naloge:

ZAVAROVALNI ZASTOPNIK za področja

- Trebnje
- Mirena
- Mokronog
- Škocjan

Ali postajamo narod morilcev in samomorilcev?

Povsod po svetu kriminal narašča. Tudi pri nas narašča število kaznih dejanj, predvsem pa je vse več nasilja. V primerjavi s sosedji je za Slovenijo značilna precejšnja obremenjenost z umori. Vse več pa je tudi organiziranega kriminala.

Slovenija je v primerjavi s sosedji nadpovprečno obremenjena z umori, z samomori pa sodimo v sam svetovni vrh. Da Slovenci nismo le samouničevalni, ampak pogosto sežemo tudi po življenju drugih, pričajo tudi neljubi dogodki iz preteklih dñi, ki so se zgodili v Ribnici in na Ratežu v novomeški občini. Sred prejšnjega tedna je v Ribnici ljubosumen fant z nožem do smrti večkrat zabodel bivši dekle, drugi primer pa se je zgodil 29. aprila v petek zjutraj na dvorišču pri Tramtetovih na Ratežu, ko je nedaleč stran stanujoči sosed Andrej Povše s pištolo ustrelil najprej Franca in Marijo Tramte, potem pa si je sodil še sam. Na kraju samem so bili vsi trije mrtvi. Več o krutih dogodkih pišemo na zadnji strani in na strani poti in stranpoti.

Samomori in umori sta naši glavni slabí karakteristiki, pa tudi sicer je pri nas vse več kriminala. V Singapuru npr. pa pravijo, da imajo kaznih dejanj, vključno od pljuvanja do umorov, malo, ker imajo zelo stroge zakone. Poglejmo primer, ki se je zgodil mlademu Američanu, ko se je na njihovih ulicah predal vandalizmu.

Šibanje zaradi objestnosti

Lani oktobra si je 18-letni Michael Fay iz Missurija v Singapurju s šestimi prijatelji privočil objestno zabavo. S prijatelji je pojavljival po singapskih ulicah; s prisilem so pisali po avtomobilih, jih obmetavali z jajci, kradli zastave in prevračali prometne znake. Vendar so jih policisti dobili. Michaela so po devetih dneh spustili, ko so njegovi starši zanj plačali 45.000 dolarjev varščine. Zaradi vandalizma so ga odsodili na 6 udarcev s palico ter še na zaporno kazeno. Njegovi starši se zgražajo nad tako kruto kaznijo. Michaela bodo namreč, če pritožba ne bo uspela, slekli do golega, ga prvezali k drogu in natepli s palico. Poznavalci teh kazni pravijo, da bo verjetno že po treh udarcih omedel, po šestih udarcih pa bo moral v njihovem zaporu odsedeti še 4 mesece.

Čeprav imajo na Zahodu takšne kazni za srednjeveški barbarizem, pa jih v Singapurju opravičujejo s tem, da imajo zaradi strogih zakonov zelo malo kriminala. Na otoku se zgodi manj kot 200 kaznih dejanj na leto, medenje pa štejejo vse od pljuvanja do umorov. V Singapurju lastnino cenijo, zato tudi takšne kazni, če jo kdo poškoduje. Singapurci razmišljajo, da bi bilo verjetno tudi v drugih državah manj kaznih dejanj, če bi imeli strožje kazni. Npr. za pljuvanje je pri njih zagroženo s 300 dolarji globe, za kaljenje miru 1500 dolarjev, če pa dobijo človeka, ki ima pri sebi orožje, pa četudi ni izstrelil nobenega naboja, ga čaka dosmrtna ječa. Za umor in posedovanje mamil storilce kaznujejo z obešanjem. To resnično zgodbo je pred kratkim povzela po tujem tisku ena od slovenskih revij.

Kriminalu se različne države po svetu različno zoperstavljajo, zato so tudi primerjave med njihovimi statističnimi podatki vprašljive. Neglede na način boja proti kriminalu pa se tudi iz različnih statističnih podatkov da ugotoviti, da skorajda povsod po svetu narašča. Po podatkih ministrstva za notranje zadeve republike Slovenije je lani v Sloveniji celotna kriminaliteta sicer številčno upadla, vendar struktura kaznih dejanj kaže povečanje števila dejanj z ele-

menti nasilja, hujših premoženskih in gospodarskih deliktor ter organiziranega kriminala. In kje je Slovenija po kriminaliteti v primerjavi z bližnjimi sosedji in Evropo?

V Sloveniji je vedno več umorov

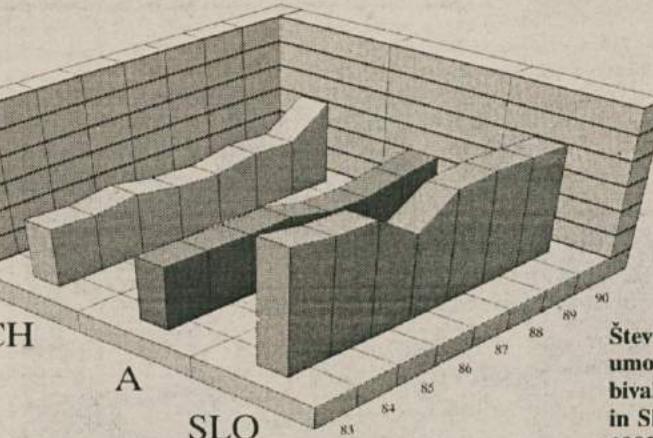
Primerjava kriminalitet med različnimi državami po svetu je problematična predvsem zaradi različnih nacionalnih policijskih statistik, ki pa so odvisne vse od nacionalnih kazenskih zakonodaj pa tja do preventive - torej do odnosa celotne družbe do različnih oblik odklonost. "Najbolj verodostojne podatke pri poskušu mednarodne primerjave na področju kriminalitet dobimo pri primerjavi kaznivega dejanja umora. Ta dejanja namreč v večini držav podobno sankcionirajo, obenem pa je delež neodkritih pri tudi neraziskanih umorov izmed vseh kaznih dejanj praviloma najmanjši," pravi Janka Sterle iz Urada za analizo v Kabinetu ministrstva NZ, v svojem prispevku Mednarodna primerjava kriminalitet: možnosti in omejitve (Revija policija, jan. 1993) Najmanjšje število umorov na 100.000 prebivalcev je bilo npr. leta 1990 storjeno na

Finskom (0,6) in Japonskem (1,0). Slovenija je imela leta 1990 4,3 umora na 100.000 prebivalcev, s tem se uvršča med države z nekoliko nadpovprečno obremenjenostjo z umori.

Študija odkrite kriminalitete v Švici, nekdanji ZRN, Bavarski in Avstriji, ki je bila izdelana leta 1991, pa kaže, da je število kaznih dejanj umora v Sloveniji v primerjavi z ostalimi državami visoko. V primerjavi s sosednjimi državami je za Slovenijo značilna precejšnja obremenjenost z umori - to "uvršča Slovenijo med države z večjo verjetnostjo, da njen prebivalec postane žrtev umora," zaključuje Janka Sterle. Positivno pa je to, da sodi Slovenija v sam vrh po raziskanosti kaznih dejanj. Po obravnavanju ostalih kaznih dejanj (posilstev, tatvin, ropov) in oseb, ki so bila teh dejanj osušljena, pa je Slovenija daleč pod povprečjem, kljub temu pa je po raziskanosti nad povprečjem.

Vse več nasilja

Kot smo že zapisali, je lani v Sloveniji številčno kriminaliteta upadla, vendar po strukturni kaže vse več nasilnih kaznih dejanj, gospodarskih deliktor ter drugih. Kriminalisti in policisti so lani obravnavali 44.278 kaznih dejanj oz. za dobrih 18 odst. manj kot predlani. Kriminalisti ocenjujejo, da je le-teh manj zaradi prekinjenih prometnih tokov zaradi vojne na Balkanu ter zaradi spremenjenega cenzusa glede na višino

Število kaznih dejanj umora na 100.000 prebivalcev v Švici, Avstriji in Sloveniji za obdobje 1983-1990.

povzročene škode, tako da se neznatni primeri protipravnega odvzema ali poškodovanja premoženja lani niso več šteli za kaznivo dejanje. Statistični podatki zadnjih petih let pa kljub temu kažejo naraščanje števila kaznih dejanj. Po številu kaznih dejanj na 10.000 prebivalcev so najbolj obremenjena območja UNZ Koper, UNZ Ljubljana in UNZ Maribor ter UNZ Celje. Kriminalisti pravijo, da so porastle pojavnne oblike kriminalitet, ki so značilne za organizirane skupine, predvsem pri trgovini z mamili, pri ponarejanju denarja, tatvinah avtomobilov in pri izsiljevanju. Tudi v lanskem letu se je nadaljevalo povečevanje zlorab mamil, zaradi uživanja mamil je lani umrlo 9 mladih, predlani 8. Kriminalisti so obravnavali 208 kaznih dejanj izsiljevanja ali za nad 40 odst. več kot predlani in trikrat več kot v letu 1991.

Na ministerstvu za notranje zadeve, Upravi kriminalistične službe, pravijo, da je imelo tudi razpečavanje ponarejenega denarja vse več značilnosti organiziranega mednarodnega kriminala. Pojavljal se je bodisi samostojno bodisi je bil prepletento z ilegalno trgovino z orozjem, mamil in preprodajo ukradenih avtomobilov. Kriminalisti ugotavljajo, da je bilo največ pogrešanih vozil odpeljanih na območje nekdanjih jugoslovanskih republik ter v Bulgarijo in Ukrajino. Lani je začela kriminalistična služba kot posebno obliko obravnavati tudi kazniva dejanja terorizma. Slovenija sodeluje tudi s tujimi varnostnimi organi,

najobsežnejše pa je bilo sodelovanje z generalnim sekretariatom Interpol, predvsem pri izmenjavi podatkov in informacij o nekaterih hujših oblikah splošne in gospodarske kriminalitete.

Območje novomeške Uprave za notranje zadeve lani po številu kaznih dejanj ni sodilo v slovenski vrh, saj so obravnavali le 696 kaznih dejanj ali več kot 27 odst. manj kot predlani. Vendar tudi v Novem mestu ugotavljajo, da naraščajo kazniva dejanja z elementi nasilja predvsem pri mladoletnikih, da se tako kot drugje po Sloveniji pojavljajo oblike organiziranega kriminala predvsem pri kaznih dejanjih krajev avtomobilov in prostitucije ter mamil. Na področju gospodarske kriminalitete pa naraščajo nove oblike kaznih dejanj, ki so povezane predvsem z lastninjenjem. Med kaznivimi dejanji prevladujejo kazniva dejanja premoženske kriminalitete. Raziskanost kaznih dejanj pa so v Novem mestu od lani izboljšali za 5,8 odst. in raziskali za skoraj 64 odst. kaznih dejanj. Na območju novomeške UNZ se je lani zgodil 1 umor (predlani 3) ter trije poskusi umora (predlani 8).

Znano je, da sodi Slovenija po samomorilnosti v sam svetovni vrh, po primerjalnih podatkih glede kaznih dejanj s sosedji pa sodimo v sam vrh tudi po umorih. Po statističnih podatkih torej Slovenci nismo le samouničevalni, tudi do soljudi nismo nič kaj prizanesljivi.

JOŽICA DORNÍŽ

povezanost šolstva in gospodarstva

Ti otroci nam bodo rezali kruh in pokojnino

Šolstvo in gospodarstvo sta med sabo bolj povezana, kot si mislimo. Uspeh podjetij je odvisen predvsem od ljudi, ki ga vodijo in ki v njem delajo. Le človek, ki je pravilno izbral svoj poklic in se je zanj primerno izšolal, bo lahko izkoristil vse svoje sposobnosti. Delovna praksa je učencem pri izbiri poklica lahko v veliko pomoč, obenem pa od nje lahko veliko iztržijo tudi podjetja.

Spreminjanje družbenoekonomskoga sistema, ki smo mu zadnja leta priča v Sloveniji, pomeni za naše gospodarstvo prav šok. Marsikaj se je v glavah naših gospodarstvenikov že spremeno, marsikaj pa se še bo. Kadrovska in organizacijska struktura vodstev naših podjetij je bila pisana na kožo nekemu drugemu, že preživljemu gospodarskemu sistemu, zato se mora spremeni. Spremembe ne bi smelete biti revolucionarne. Zahteve po nagli odstavitev vseh "rdečih direktorjev", ki naj bi bili krivi za vse težave našega gospodarstva, so nesmiselne, saj nam lahko ljudje z bogatimi izkušnjami in znanjem, ki se ga ne da pridobiti čez noč, še veliko pomagajo, nesposobne pa bo sistem hitro izločil, kolikor se to ni že zgodilo. Na njihova mesta morajo priti mlini, sposobni in s preživetim razmišlanjem neobremenjeni ljudje.

Na novomeški gimnaziji se dobro zavedajo, da so pravzaprav elitna šola, na katero se vpisujejo le najposobnejši učenci, v njihovih klopih pa danes sedijo bodoči vodstveniki in strokovnjaki, od katerih bo odvisna usoda gospodarstva in razvoja

dolenjske regije. Čeprav ima skoraj vsak izmed njihovih učencev že izoblikovano vizio svoje poklicne poti, potrebujejo pri svoji odločitvi kar največ informacij, te pa si najlaže pridobijo med delovno prekoso, če je le-ta zastavljena na način, ki jim omogoča pridobivanje ustreznih izkušenj.

"Na pamet" odločanje za poklic

Delovna oziroma proizvodna praksa, kakršno smo poznali do nedavnega, ni bila kos zahtevam, ki jih postavlja sodobna družba. Res je, da smo iz vajencev, ki so polovico svojega šolanja prebili v delavnici, kasneje dobili dobre mojstre, vendar se tisti, ki smo pred leti obiskovali gimnazijo, spominjam proizvodne prakse predvsem kot izkušnje, ki ni imela nobene zveze z našim poklicnim odločanjem. Proizvodna praksa je bila po zakonu obvezna tako za učence kot tudi za organizacije združenega dela in ustanove. Posadili so nas za tekoči trak in od svojega dvotedenskega dela smo odnesli le spoznanje, da moramo nekaj doštitirati, če ne želimo kot "navadni delavec" celo življenje preživeti ob stroju in ponavljati vedno istih gibov, danes pa na

obletnicah mature marsikdo ugotavlja, da je zgrešil poklic, saj v gimnazijskih letih ni imel možnosti, da bi svoj bodoči poklic pobliže spoznal. Marsikateri "faličani" student je le posledica "na pamet" odločanja za poklic oziroma študij.

V zadnjem času se je na področju delovne prakse na novomeški gimnaziji marsikaj spremeno. Enotedenški program delovne prakse so letos opravljali vsi tretji letniki. Na osnovi želja dijakov, je šola zbrala ponudbe izvajalcev (podjetja in ustanove), katerih število se je tudi precej povečalo, vključili pa so se tudi zasebniki. Organizacija izvedbe delovne prakse je bila povsem prepričena izvajalcem oziroma njihovim mentorjem po načelu, da samo oni vedo, kaj je bistveno za predstavitev poklica in dejavnosti. Na osnovi analize, ki so jo opravili med učenci po delovni praksi, so vidni tudi že prvi rezultati teh sprememb. Le 35 odst. anketiranih učencev se je že pred delovno praksjo odločila za smer študija, več kot polovica pa jih meni, da se bodo po praksi lažje odločili. Skoraj vsi so se dobro vključili v novo delovno oklje, večini pa se je zdelo delovna praksa prekratka in bi jo želeli opravljati večkrat, saj se zavedajo njenega pomena. Več kot polovica jih meni, da jim bodo izkušnje, pridobljene na delovni praksi, pomagale pri nadaljnjem šolanju.

Najposobnejše zadržati doma

Na osnovi zadnjih, predvsem pozitivnih izkušenj in rezultatov ankete so na gimnaziji pod vodstvom Mitje Puelja, ki je delovno prakso prevzel pred dobrima dvema letoma,

izdelali projekt in kot osnovo zanj postavili razvoj regije. Cilj projekta naj bi bil zadovoljiti kadrovske potrebe regije oziroma zadržati najposobnejše ljudi doma. Izhaja jo namreč iz predpostavke, da "uvoženi" strokovnjaki motivacijsko ne morejo nadomestiti domačih, tu pa je tesno sodelovanje in povezava med njihovo šolo in gospodarstvom nujna. Medtem ko v Sloveniji že sedaj občutimo močne centralistične težnje na večih področjih, je gospodarstvo tisti del družbe, kjer bodo regije imele največjo avtonomijo (tako je tudi drugod po Evropi), in če bo hotela Dolenjska iti v korak z ostalimi slovenskimi in evropskimi regijami, bo moral imeti njen gospodarstvo dobro strategijo, kjer odločilno vlogo igra prav kadrovska politika. Ker v bližnji prihodnosti še ne moremo pričakovati lastne visokošolske ustanove s širokim izobraževalnim programom, bomo morali naše diplomante, ki bodo doščitali na fakultetah v drugih krajih, privabiti nazaj.

Tudi v bodoči delovna praksa na novomeški gimnaziji ohranila svoje bistvo (spoznavanje poklicev), dodali pa ji bodo možnost časovne izbire. Praksa naj bi v prihodnje potekala predvsem v učenčevem prostem času, kar se je pokazalo kot dobro tudi v Krkini podjetniški delavnici. Delovna praksa naj ne bi bila več obvezna, saj je nesmiselno siliti za prakso nezainteresirane in nemotivirane dijake - 17 odst. anketiranih je delovno prakso označilo za neprijetno dolžnost, čeprav jih le 2 odst. v njej ne vidi nobenega pomena. S tesnejšim povezovanjem z izvajalci želijo na gimnaziji še izboljšati izvedbo delovne prakse ter s tem povečati motiviranost dijakov zanj, obenem pa želijo na njen pomen opozoriti gospodarstvenike, ki bi si s tesnejšim povezovanjem z njihovo šolo lahko dolgočeno zagotovili dobre kadre. V Ameriki pravijo temu "preddraftno" zagotavljanje kadrov in mu posvečajo velik pomen. Zakaj jim ne sledili tudi Dolenjeni?

IGOR VIDMAR

Kjer je Krka najbolj zelena

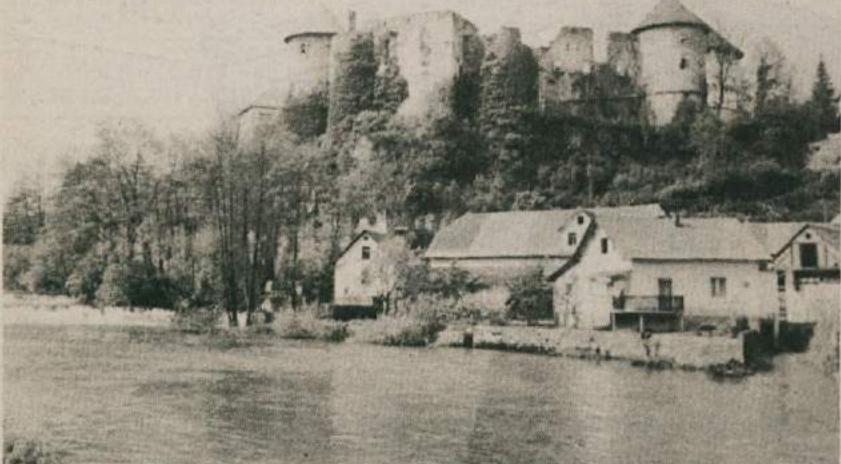

FOTO: M. MARKELJ

Morda me je voznik, s katerim sem se v napol praznem avtobusu peljala proti večeru nekega lepega pomladnega dne po cesti med Dvoram in Žužemberkom, pripravil do tega, da prehodim to pot. Ko je pogledoval na levo na zeleno Krko, sijočo od večerne luči, mi je dejal: "Srečni ste, da živite v tako lepih krajih." V meni je dozorela odločitev, da prehodim ta kos poti in bolje spoznam kraje in življenje ob naši edinstveni reki.

Pa sva jo s prijateljico mahnili na pot lani za 1. maj, ko nam je mnogim že v krvi, da ta dan preživimo v naravi. Avto sva pustili na parkirnem prostoru sredi Dvora in se peš počasi spustili proti Krki, ki je tu oblikovala visoko kanjonsko steno in enega najvišjih lehnjakovnih pragov.

Ob njem je nekdaj pela Javornikova žaga, je mlel Dularjev mlin, je pred nekaj manj kot 200 leti delala železarna, je velro življenje... Zdaj sva z mostu, ki so ga deset

let po tem, ko je začela obratovati železarja, prvič postavili Turjačani, lahko slišali le šumenje reke in žgolenje ptic. Strmeli sva v slikovito lepoto, vame pa so grenko vdiralna spoznanja: delno ohranjeni plavž, ki stoji kot tehnični spomenik, je vse, kar je ostalo od mogočne železolivarne, takrat največje južno od Alp. Dajala je kruh več kot 2500 ljudem, če štejemo še ruderje in prevoznike.

Nobenega pomnika, opozorila! Napoučen popotnik bi celo pomisli, zakaj ruševin ne

odstranijo. Ker ne bi vedel, da so tu ob slapu že 1795 odprli kovačijo z dvajsetimi delavci in je čez dve leti že začela obratovati fužina, 1803 pa železolivarna, ki je zrasla v gigantski obrat. Od tod so prihajali železni lonci in kozice pa možnarji, mlinčki za kavo, likalki, peči, razni napis, nagrobniki, pokopališki križi, balkanske ograje. Tu so 1833 ulili celo cesarskokraljevi grb, pa tudi Čevljarski most v Ljubljani, ki se je kasneje umaknil Plečnikovemu, a še vedno stoji in služi svojemu namenu za ljubljanskimi bolničnicami, pa žužemberški vodnjak in tudi prvi novomeški, ki je na trgu stal do 1903. leta. Od tod so šli v svet tudi strojni deli za papirnice, parni kotli, cevi, topovi, topovske krogle, razno orodje.

Ko je takratni žužemberški knez Turjaški zaprosil za dovoljenje, da bi postavil fužino na Dvoru, je svojo prošnjo utemeljeval s tem, da so "Krajinčani potrebeni zaslužka". In so ga dobili. In je cvetela zgornjekrška dolina! Doseglia je stopnjo višoke gospodarske razvitosti.

Zdaj so vidni le še ostanki zgradb, ki nezadržano propadajo in so grenko zrcalo naše bogate preteklosti in nemočne sedanosti. Ribogojnica se širi na prostoru nekdanje železarne in nekaj ljudi se je pravkar namenilo tja kupit postrvi. O kakem gospodarskem utripu kraja niti sledu.

Ni več kovačij, mlinov, žag

Ognili sva se asfaltu in velikemu ovinku in se po stezi napotili do vasi Jama, kjer je vladala spokojnost. Prav v garažo sem moral za edinim človekom, ki sem ga zagledala, da bi poklepatali o kraju in življenju v njem. Tam od njihove, Flandrove hiše je bil spet tak pogled na Krko, da sva prevzeti strmel.

Pogovor pa ni bil vesel, kajti - Dularjev mlin stoji... Javornikova žaga stoji... Samo prekrili so jo, drugače propada. Notri je vse razbito, razvreleno. Že skoraj 15 let ne obratuje! Pa je bila še med obema vojnoma

pravi sodobni žagarski industrijski obrat, kjer je bilo redno zaposlenih 40 ljudi. Po veliki lesni krizi 1930/31 so delali v treh izmenah, pri zlaganju desk in drugih žagarskih izdelkov so delali številni prebivalci iz okolice Dvora tudi za kos kruha. Kajti fužine ni bilo več, revščina pa že tako velika, da so ljudje množično odhajali s trebuhom za kruhom širom sveta. Od vseh slovenskih izseljencev je bilo Suhokrajincev dve tretjini.

Se bo ponovilo? Brezposelnost je velika. Tudi v ribogojnici so jih začeli odpuščati, nama pove Slavko Flander, ki tu živi že od 50. leta in razmerje dobro pozna. Samo še Ergo dela, okrog 80 lažjih invalidov iz nekdanjega Novoleza.

"Najbolj žalostno pa je," reče in pogleda na drugi breg, "da je na Dvoru nehal delati zadnji kovač. Franc Grum je zadnji. Že upokojen je, pa še kaj podkuje, kovacije pa ni več. Njegova snaha je v njej uredila frizerski salon. Tako je življenje, trpko pove in potem se prioveduje, kako je pokojni pisatelj Marjan Marinc zbiral ostanke iz bogate preteklosti Dvora in okolice. Vse je poklonil Dvoru, da bi tam imeli svoj mali muzej, pa se do danes niso mogli dogovoriti za prostor.

Kako gre že tisto o biserih, vrženih med svinje?

Vasi postajajo del Žužemberka

Sončen dan, steza, speljana med polji in travniki, in cvrčanje v zelenju počasi prezene temne misli. Že sva sred Stavče vasi in na hiši ob poti bereva zapis na spominski plošči: Tu je bil 1. decembra 1944 ustanovljen jurišni bataljon 15. divizije.

Da, boji za dolino Krke so bili v vseh štirih letih vojne izredno hudi. Žužemberk, ki ga že zaznava pred sabo, je bil kar dvaindvajsetkrat bombardiran. Že zdaj slišim avione in eksplozije granat, kajti človek takih stvari nikoli ne pozabi. V bojih za Žužemberk je padlo okrog 800 borcev in na 30 m visokem spomeniku na Cviblju je vklešanih 1200 imen padlih za svobodo. Kar 197 je bilo ubitih med bombnimi napadi!

Ustavila se ob ženici, ki škropi peso. Ne, ona se napadov ne spomni. Prepozno se zavem, da sem jo prizadel. Garanje na skopi zemlji in kdove kako trdo življenje jo je pregodaj postaralo. Mimogrede, ko si oprijava težko škropilnico, nama prioveduje, kako so že odstranili ruševine župnišča in da bodo cerkev sv. Mohorja in Fortunata dogradili na starih, še čvrstih temeljih.

Razveseli naju ženica, ki nama prihaja naproti. Ustavi svojo karjolo in priovedejo, da je sedila fižol. Ga ima še polno. Je čisto poceni. Ponuja, kar pač ima. In vabi. Tam od cerkev je. Če bova le mogli, naj se oglašiva, da si ogledava še cerkev, ki stoji tam že od 1797. leta in je v njej več starih slik.

Samo še malo pa je pred nama tabla z napisom Žužemberk. Pa bi morala biti najprej Stranska vas! Še Korenovi nama razložijo, da je zdaj to učinko ime. Tako kot Cvibelj, Miklavžev hrib. Nanovo je predel Dolga vas.

"Pri nas je bilo včasih Žužemberk 101, zdaj je pa Dolga vas 5," nama razloži, ko si greva naročit kosilo. A med tem si bova ogledali še kaj drugega.

Obhodiva prenovljeno Miklavževu cerkev, ki je zaprta kot vse druge. Pa bi si tako

radi ogledali častitljivo zgradbo! To je bila včasih protestantska cerkev. Sem so navozili zemljo in napravili pokopališče pa tudi stanovanje za svojega predikanta in cerkvenika. Rekli so jim evangelini. V lasti so imeli tudi cerkev sv. Jakoba v trgu, ki so jo povečali, in imeli so šolo za svoje otroke.

Prav nasproti te cerkev je domačija svetovno znanega glasbenika Vinka Globokarja. Zaprtja je, a gospa Korenova kasneje ponosom pove, da večkrat pride.

Dobre Korenove mize

Na mostu spet strmiva v tri zaporedne lehnjakove slapove, v prelepo podobo Krke, mene pa se spet dotakne zgodovina.

Desno nad nama razvaline močnega gradu, ki je prvič omenjen že leta 1293. Danes so ruševine le še spomenik renesančne utrdbine arhitekture. Velika stavba pod njim - ruševina, a 1722 je to bila papirnica, ki je obravalo do 1875, potem je bila usnjarna, ki je delala še med drugo vojno in oskrbovala z obutvijo partizane, dokler ni marca 1945. med bombnim napadom pogorela.

Tu so delali Pehanjev mlin, tri žage, stope, kovačnica. Fuzolnarjev mlin je imel pet parov kamnov in stope, žago venecijanko, dinamo za pridobivanje električne energije.

Vse stoji, propada. Le da je tu živiljenjski utrip vendarle drugačen. Na levem je desnem bregu Krke se malo niže že prebjajo. Gredo se kmečki turizem. Ali je Žlajpah na levem bregu potomec tistega Žlajpaha, ki mu je Turjačan daroval svojo pristavo kot "zaslužnemu in dobremu izdelovalcu smodnika" in je potem imel svojo smodnišnico, ki je prenehal delovati, ko so v Kamniku ustanovili državno smodnišnico? To bom zvedela drugič! Zdaj naju čaka kosišo v izredno lepo urejenem lokaluh Korenovih. Postrežeo nama v restavraciji zunaj, da imava ves čas Krko pred seboj. Uživava pregrešno dobro pripravljene postri, domača kruh, prilivava domača kapljico in klepetamo.

Prisedejo domači, mama Korenova s hčerkino in možem. Priovedejojo, kako so mislili odpreti lokal junija 1991, pa jih je za en mesec zaustavila vojna. Že pred tem so bili na sejmu Narava zdravje pa naslednje leto spet, in tudi v Domusu, kjer je bila razstava opreme. Učili so se, nabirali izkušnje, potem pa so začeli. V začetku je bilo težko, imeli so jih kot gostince, ponujali so jih bife, ki res prinaša denar, a oni so se odločili za kmečki turizem in pri tem bodo vztrajali. Prenočišči sicer še nimajo, a hitro z izgradnjo nove hiše skoraj naproti restavracije in upajo, da bodo do leta 1995 že oddajali pet sob in apartma visoke kategorije. Postrjejo pa že lahko naenkrat za cel avtobus gostov s postrvimi, dolenski zličniki, štrukli, domaćimi klobasami, šunko, zrciki, pozimi pa s krvavicami, kislim zemljem, repo, žganci. Imajo celo svoj taborni prostor, svoj pristan, plažo, nudijo tri čolne, mizi za namizni tenis. Za hišo je negovana trava, so rože, klopi, idealno za skupine, ki imajo, če je piknik organiziran, vse to brezplačno!

Čas se navidezno ustavi in kar ustrašiva se pozne ure in oblakov, ki so se med tem zgrnili nad pokrajino. Spešiva proti svojemu konjičku, ni časa, da bi šli k ženici po fižol. Komaj zlezeva pod varno pločevinasto streho, že se ulije.

Kak dan! Koliko doživetij na tako kratki poti med Dvoram in Žužemberkom! Ampak zakaj mi ni ničše, ko sem bila mlada, povedal, da je bila nekoč naša dolina tako bogata? Zakaj smo vedno vedeli le za revčino in ponižanje?

IVANKA MESTNIK

FOTO: T. JAKŠE
Martin Dragovan z Grabrovca

Pesnik Oton Župančič bi težko še s čim drugim prepričljiveje dokazal svoje belokranjsko poreklo, kot ga dokazujejo njegovi občuteni verzi o izseljenstvu. Iskanje možnosti za preživetje in za dodaten zaslužek, ki mu ga njegova revna, a lepa in ljubljena gruda ni mogla dati, je bilo od nekdaj lastno belokranjskemu človeku, prav tako njegovo stalno hrepenjenje po domu in nikoli pozabljenih krajev v dolini ob Kolpi. Zato ni čudno, da se je del tega hrepenjenja prelil tudi v občutljivo pesnikovo srce in potem v njegove verze. Tudi danes bi težko našli belokranjskega človeka, ki ne bi imel bližnjih ali vsaj daljnih sorodnikov onkraj velike luže. Dovolj je, da z njim spregovorite nekaj stavkov o rodovini, in že ste pri izseljenjih zgodbi.

Tako je bilo tudi z Dragovanovim Martinom ali po domače Koperčevim očetom iz Grabrovca nad Metliko. Njegova rodovina je povezana s kontinenti onkraj luže, s severno in Južno Ameriko. Začelo se je pa tako: najprej je iz Berčic odšel na pot Janez, njegov oče. Delal je v rudnikih. Ko se je nekoliko ustalil, je povabil k sebi še Marijo iz Lokvice. Skupaj sta tukaj hodila v šolo in potem služila pri imovitejših kmetih. Tako sta se zblizaši. V San Franciscu v Kaliforniji sta se poročila in rodilo se jima je prvo dete. To je bil Janez, Martinov najstarejši brat. Janez še ni shodil, ko se je mlada družina že vrnila domov. Tista leta se je gradila belokranjska železница in za očeta je bilo delo zagotovljeno. V Berčicah je kupil domačijo, na svet je privekal še brat Tone in za njim Martin. A ko je prišel na svet Martin je bila železница že odprtta, bila je jesen in oče Janez je ponovno iskal zaslužek onkraj luže. Še sreča, kajti Evropo je že zajemal plamen prve svetovne vojne. Kdo ve, kaj bi se zgodilo z Janezom, če bi ga našel doma. Prvo vojno je preživel v kalifornijskih rovih in služil denar. Ko se je po vojni vrnil domov, ga je prinesel toliko, da so lahko kupili kmetijo na Grabrovcu in se preselili. Vsega skupaj je bil

prijetno aprilsko dopoldne je, ko mi Martin razlagata o poteh, ki so njegov rod vodile v svet. Sediva za mizo iz hrastovih brun pred novo hišo na Grabrovcu. Martin ima sedaj že skoraj osem krijev na plečih, zakon z ženo Marijo iz Ravnacev pa mu je dal pet otrok. Leta so ga obogatila še s šestnajstimi vnukmi in dvanajstimi pravniki. "Da, z leti se jih je kar nabralo. Lepo jih pozdravite, vse sorodnike, kjerkoli so, če boste kaj pisali v časopisu," se nasmeji ponosno Martin, predno prične pripovedovati zgodbo lastnih poteh v svet.

Martin je bil v ta pota več ali manj prisilen. Prva ga je vodila v Beograd, k vojakom. Takrat sta Marijo imela še dva otroka. Pri vojakih je hudo zbolel na pljučih, operali so ga, nato pa je celih enajst mesecev ležal v vojaški bolnišnici. A prav so ga pozdravili šele pri novomeških usmiljenih bratih, ko je prišel iz vojske. Vendar je bilo zdravljenje draga. Da bi posestvo zaradi tega narave.

TONE JAKŠE

Bilo je leta 1943 in tedaj se je pričela še ena Martinova pot, ki ga je vodila od Bele krajine preko slovenskih gozdov do slobodne Ljubljane. To je bila pot Belokranjske brigade, v kateri je bil Martin borec, kadar pa ni bilo hajke, tudi čevljar. "Ker sem imel dovolj dela s popravljanjem čevljev, mi ni bilo treba na položaje in v izvidnico. Morda mi je prav to rešilo življenje," pravi Martin. Po vojni je do upokojitve delal v Beti, potem pa se je povsem posvetil kmečkemu delu, ki ga ima najraje. Še sedaj pri osemdesetih ga je težko obdržati doma. Ven ga kliče delo in nemir prebujajoče se narave.

Posebno so jim dišale cerkev, ki so bile slabe varovane, v njih pa se je vedno dalo najti kaj vrednega, kar so seveda "pretopili" v denar. V nekem vizitacijskem zapisu iz leta 1606 piše, da cerkev v tistih časih niso imeli oken, ker se je duhovščina bala grabežljivih Uskokov.

Zupnik Anton Lesjak iz Šentjerneja je

med drugim zapisal: "Uskoki so večkrat udarili, pa naj je bilo podnevi, ali ponoči. Enega takih napadov je ovekovečil tudi slikar samouk Jožef Rangus z Gornjega Vrhpolja pri Šentjerneju, in sicer leta 1875, ko je bil star osemnajst let. Pod sliko je zapisal, da so Uskoki leta 1829 napadli obmejne stražnike-financere. Bilo jih je šestnajst, ko so v nedeljo, 16. avgusta, ob veliki maši zvezči napadli grencvahto, kjer se je vnel spopad! Enega graničarja so obstrelili, drugi je pokazal betrijo (zadnjico) in ušel skozi okno, pobegnil je celo korporal."

Po napadu so Uskoki umaknili v Gorjance, vendar brez pričakovanega plesa. Za vodiča so si "sposodili" enega domačinov, ki je ugotovil, da tudi Uskoki niso vsi odnesli cele kože.

SLAVKO DOKL

V preteklosti sta socialna raven in poklic precej vplivali na velikost in obliko gradnje stanovanjskih hiš. Manjši kmetje so imeli le tri prostore: vežo, kuhinjo in hišo. V začetku 20. stoletja so začeli dograjevati še manjšo sobo. Večji kmetje, gostilničarji in redki obrtniki so imeli več prostorov. Za obdobje med obema vojnoma so značilne gradnje zidanih hiš s podstrešno sobico, nadzidkom z oknom nad kapom - frčado. Zidarski mojster Avgust Kopinč (rojen leta 1903, umrl 1939) iz Rigonca je v letih 1920-1922 zgradil manjšo hišo sredi vasi. Svoj oblikovalski talent je izpričal pri izdelavi podpornih stebrov v obliki Adama in Eva, ki držita vogala frčade. Hiša je s tem kiparskim delom vaškega zidarskega mojstra zagotovo ena redkih daleč naokrog. (Pripravila etnologinja Ivanka Počkar)

In Trdinovih kopiskov

Smeħ ob kosmatuhanju - Če se kvanta deklice tod niso nejevoljne - sliši se celo grozovit krohot in zamuznen smeh o takem kosmatuhanju.

Brez likofa ne gre - Likof je velika potrata na Dolenjskem - kendar omlatijo, pokose ali potrgajo, mora se zalivati rit, kolikor more vanjo, včasi pije se likof še po manjih poslilih.

Nekaterim ljudem vedno sije sreča, vse jim prav pride, trošijo lahko več kot morejo, za dolgove ne tirja jh nihče, v službi teče jim vse gladko, če so prav leni, in če so oženjeni imajo ljubico brez vsake neprilike in šetajo se z njo očitno, žena pa se jim kurba z drugimi, posebno z oficirji, gode se očitni škandali in vendar nimajo absolute nobene neprilike naj delajo kar hočejo.

Nič duševnega v kmečki ljubezni - Ljubiti ne znajo kmečki ljudje. Ljubica sili fanta, da jej kupuje vina; grede od krčme do krčme prosi ga: No boš tu dal pa spet za polici. Če se naveliča ali če ni cvenka, pa reče ona: No zdaj pojmo v to oštarijo, bom jaz dala za firkelj. Duševnega in sentimentalnega ni nič v kmečki ljubezni.

Jekleno konstrukcijo je bilo potrebno pod vodo presekati z miniranjem. Pri tem je sodelovala smodnišnica v Kamniku, ki je dobavila eksploziv, njen pirotehnik pa je nudil strokovno pomoč. Miniranje je bilo potrebno zato, ker niso razpolagali z napravo za podvodno plinsko rezanje jekla. Potapljač je moral izdelati prehod skozi nabito vejeve, blato in zverišeno železje, da je lahko namestil mino na ustrezno vozlišče. Neuspeh je sledil neuspehu tudi zato, ker večina uporabljenih eksplozivnih sredstev ni bila primerna za miniranje pod vodo. Potapljač v mrzli in kalni vodi ni mogel delati, zato so zaprosili za pomoč Inšpektorat za pomorstvo na Reki, ki je 17. oktobra 1946 poslal na delovišče ustrezno opremljeno potapljačo. Ob tem jih je pestila nepredvidljiva Kolpa, ki je pogosto zelo hitro in grozeče narasla, tako da so delavci pri reševanju opreme 23. novembra 1946 prebili v vodi tudi po dve uri. Ob tem velja omeniti, da je železniška uprava zastonj prosila vojaško upravo za kratkotrajno izposojo pontonskih čolnov.

Ko so prvi del jeklene konstrukcije na slovenski strani dvignili 4,5 m visoko, so ugotovili, da vsa predhodna miniranja niso bila dovolj. Da so jekleno konstrukcijo razdelili na dva dela, so morali miniranje ponoviti. Pri poplavi novembra 1946 je voda narasla za 3,6 m, ob dvigalnih kozah nagrmadila 400 m³ vejevja in veliko dreves. Januarja 1947 se je ob provizorne mostne koze zaježil 20 do 30 cm debel led in tvoril 2 do 3 m debelo plast po vsej širini struge, zaježitev je segala 1 km daleč proti toku. Večji del jeklene konstrukcije (okrog 57 m) ki so jo izvleklki na hrvaško stran, je razdrila Splošna stavna družba Maribor (sedaj Metalna), približno 25 m dolgi del na slovenski strani pa so uporabili za provizorij. Izredno zahtevno dviganje in izvlačenje mostne konstrukcije ter izdelavo provizorija je pozrtvovalno vodil dr. ing. Miloš Marinček.

Ministrstvo za železnice je 30. decembra 1949 razmejilo progo Ljubljana-Karlovec tako, da je most preko Kolpe prešel v pristojnost Hrvatskih železnic.

KNJIŽNA POLICA

Madeira

V knjigarnah je že nekaj časa naprodaj dvojezična pesniška zbirka MADEIRA slovenski avtorice Mete Kušar. Pesmi je v angleščino prevedel pisatelj in dramatik Evald Flisar, ki živi v glavnem v Londonu. Okoli 150 strani obsegajoča knjiga, ki ima na naslovni Breughlovo sliko Vid in vol, je izdana in založila ljubljanska založba Ganeš.

Pesmi Madeire so se zarodile v tujem svetu, v pokrajinh, ki so drugačne, kot je naša. To so vtiši in zapisi s popotovanj pesničnega duha. Ker je duh običajno svetovljan, se seveda takšne tudi pesmi. "Z enim samim valom povsod razlike", kot bi rekla pesnica. Temeljni vzgib za nastanek pesmi je doživetje. Nekaj, kar se zareže v človekovo notranjost in scefra dušo. O tem govori na primer dvostišnica: "Krik se nasloni/ na cvetje in osuje". Kratka, lapidarna kot izrek. "Z enim samim/ gibom,/ z enim samim/ večerom/ razkrit letni čas". Pesmi ne zanima "bivanje v času, marveč utripanje v času". Le tako lahko pusti sled tistim, "ki te imajo radi".

Imeti rad in ljubiti sta izraza, ki dajeta ton in barvo precejsnjemu številu pesmi Madeire. Ljubezen pa se v pesmih ne pojavlja kot čustvo za ljubljeno osebo, temveč bolj ali predvsem kot bistvo nekega spoznanja. Na primer: "V ljubezni ni prepovedane pokrajine". V izrazitejši vlogi se pojavlja samota. "Tako sama sem/ v teh pribighi." Samota in ljubezen imata nekaj skupnega: "iste pomočnike".

Proti koncu knjige se pesniška "romanja po poti dežja, po poti marelic" približajo domači pokrajini domovini. "Spomnim se sinov, ki jemljejo/ nevarni posel v svoje roke." Še kako lahko veliki duhovi živijo/ na obrobu". "Široko, kruto slovensko dušo/ bom zamenjala z mehko in južno".

Zbirka Madeira Mete Kušar pomeni pomemben prispevek za zakladnico sodobne slovenske poezije. "Ta nektar sije," je po branju knjige zapisal Tomaž Salamun, Peter Kolšek pa: "Duša, ki diši".

IVAN ZORAN

Zemlja 1994

Inštitut Worldwatch že več kot desetletje vsako leto pripravi poročilo o prizadevanjih za okolje prijazno družbo oziroma okoljski zbornik Stanje sveta, v katerem strokovnjaki z vsega koncepta našega planeta strinjo spoznanja in odgovore na nekatere aktualna ekološka vprašanja. Letos je zbornik poleg več angleških izdaj v skupini nakladi preko 100.000 izvodov kot običajno dočakal tudi prevede v 27 drugih jezikov, med njimi pa se je

že drugič zapored vpisala tudi slovenčina. Pod naslovom Zemlja 1994 je zbornik izdala radovljška založba Medium. Slovensko izdajo spremlja na pot med bralce dodana spremja beseda Etika ekološke odgovornosti, ki jo je pripeljal Aleš Debeljak. Kot lani je tudi letos slovenski prevod zbornika izšel 22. aprila, na svetovni dan Zemlje, Ministrstvo za okolje pa je poskrbelo, da so ga dobili člani slovenske vlade in poslanci. V ZDA in zahodni Evropi je namreč navada, da zbornik podelijo vplivnim osebnostim, kar naj bi pripomoglo do večjega uveljavljanja okoljskega mišljenja in seveda v končni posledici tudi do okolju prijaznejšega odločanja. Upajmo, da bo knjiga Zemlja 1994 prosvetnila tudi naše politične pravke in poslance.

Osnovna tema letošnjega poročila Zemlja 1994 je vprašanje nosilne sposobnosti našega planeta, se pravi, da odgovarja na vprašanje, kje je tista meja obremenitev, ko je že zagotovljeno trajnostno življenje in onkraj katere pelje pot samo še navzdol v svetovni okoljski bankrot. Po izseljkih avtorjev člankov v zborniku sta prehitro naraščajoče svetovno prebivalstvo in prevladujoča gospodarska rast, ki temelji na izrabiti naravnih virov, že preobremenila svetovno okolje, zato je skrajni čas, da se človeštvo začne obnašati drugače. Drugače mora začeti gospodariti z gozdovi, varovati oceane, iskati nove načine pridobivanja in ravnanja z energijo, rešiti prometne uganke, uporabiti sodobne tehnologije, o čemer je govor v prvih poglavjih, osta pa govor še o zdravju in okolju, o oboroževanju, o vlogi Svetovne banke v utrišnji podobi sveta ter o pomanjkanju hrane, ki se izpostavlja kot preizkusni kamen humanosti in sodobne civilizacije.

MILAN MARKELJ

telegrami

- Založba Ognjšče je izdala ILUSTRIRANO ENCIKLOPEDIJO SVE-TEGA PISMA.

- Pri Triasu WTC je izšel prevod knjige SKRIVNO ŽIVLJENJE PSOV Elizabeth Marshall Thomas.

- Evgen Jurič je izdal knjigo erotičnega humorja DAME BREZ PIŽAME; besedilo je z risbami aktov opremil France Slana.

- Pri založbi Mladika je izšla zbirka črtic, impresij in razmišljaj STE-ZICE pisatelja Rafka Dolharja.

- Celovški založnik Wieser je izdal štiri nove knjige: roman Vladimirja Štefanca SPREHAJALEC Z NOČNIH ULIC, zbirko zgodb Marta Leonardiča ŠE VEČJI GATSBY, pesniško zbirko Janija Oswalda PES MARICA in esej Aleša Debeljaka SOMRAK IDOLOV.

19

SMO ZA 20 - 70% CENEJŠI

pletljstvo

breza

Industrijska prodajalna
Resljeva 1(Kandija, ob Krki)
nasproti trgovine MIKO
NOVO MESTO

Nudimo vam bombažne športne nogavice, ženske hlačne nogavice, žabice, perilo, brisače, puloverje, kavboijke, krila, jakne in še marsikaj po izjemno UGODNIH INDUSTRIJSKIH CENAH.

Dragi Dolenjci! Pridite k nam, splačalo se vam bo!

Odprt: od 8. do 19. ure,
sobota od 8. do 12. ure
Tel.: 22-964

OBVESTILO

Javno podjetje KOMUNALA Črnomelj obvešča krajane naselj, iz katerih je po odloku Skupščine občine Črnomelj (SDL št. 6/89; Ur.l. RS št. 3/93) uveden odvoz odpadkov, da bo v času od 16.5. do vključno 20.5.1994 izvajala odvoz kosovnih odpadkov po programu in urniku odvoza komunalnih odpadkov.

Naprošamo krajane, da kosovne odpadke odložijo na obstoječa odvezemna mesta. Odpadki morajo biti zloženi in ustrezno zapakirani oz. povezani ter odloženi na dan odvoza do 6. ure zjutraj. V mestu Črnomelj bomo kosovne odpadke odvažali samo enkrat, in to na dan, ko po urniku odvoza odvažamo odpadke prvič v tednu.

Sephia

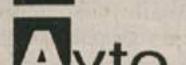
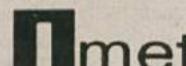
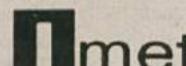
NOVA LEPOTICA NA SLOVENŠKIH CESTAH ZA VAS ŽE OD 19.990 DEM

KREDIT LEASING

adriatik

Kristanova 45 (vrtnarija)
68000 Novo mesto
Tel./fax: 068/24-409

Ul. bratov Milavcev 4
68250 Brežice
Tel./fax: 0608/61-975
Mobitel 0609/612-999

Predori

Med Novim mestom in Metliko so štirje predori v skupni dolžini 2712,86 m: Kapitelj (238 m), Ruperčvrh (90 m), Peščenik (409,67 m) in Semič (1975,19 m).

Največ razprav je še pred gradnjo potekalo o predoru Semič, pa tudi med gradnjo je bil predmet pozornosti, saj so graditelji naleteli na več jam in rovov. Med večje spada na primer 7,3 m široka in 22 m visoka jama 344 m od portala pri Semiču. Na osnovi razpoložljive dokumentacije ni moglo pritrdirti razširjenemu mnenju, da je v predoru mostiček, kar bi predstavljalo posebnost. Znano je le, da je pod tirom 1,1 m široka razpoka, ki so jo med gradnjo zabetonirali.

Med vojno so partizani v predoru iztrili dve lokomotivi in 60 vagonov, predor pa miniral. Z obnovo predora so morali po vojni toliko počakati, da so v Novem mestu popravili most preko Krke in progo od Novega mesta do predora, saj so morali v predor pripeljati lokomotivo in z njim trgati vozila v predoru. Za čiščenje predora so potrebovali 8 dni. Minske komore v predoru so zazidali leta 1950.

Obnova proge

Popolnoma porušeno progo od Novega mesta proti Metliku je pričela obnavljati takratna Sekcija za vzdrževanje prog Novo mesto 26. novembra 1945 leta. Zaradi pomanjkanja delovne sile in vsega gradbenega materiala so s popravilom proge med Otovcem in Metliko začeli šele julija meseca 1946.

Do konca februarja 1946 je bil odsek proge Novo mesto-Sela pri Otovcu zasilno obnovljen, tako da je 2. marca 1946 peljal prvi vlak do Sel pri Otovcu, zatem sta

dnevno vozila do tja po dva para potniških vlakov, vendar to še ni bila nobena rešitev za Belo krajino. Bolj slovensko in pomembno je bilo 19. januarja 1947, ko je ob šestih zjutraj odpeljal iz Ljubljane vlak na otvoritev Belokranjske proge od Otovca do Metlike. V Semiču so dekleta in žene vlak okrasile z venci iz smrečja in bršljana. Tako okrašen vlak je privozil do viadukta pri Otovcu, kjer ga je pričakala številna množica s transparenti in zastavami. Nato je vlak vozil mimo okrašenih postaj do mosta preko Krupe. Tam ga je pričakala še večja množica ljudi. Do okrašene metliške postaje, kjer je bila poslava ob otvoritvi proge, je pripeljal nabito poln vlak, kajti ljudje so vstopali vanj na vseh postajah, na viaduktu in mostu preko Krupe. Vsak se je hotel peljati z vlakom in videti, kako bodo prebivalci Metlike po več kot treh letih sprejeli prvi vlak iz Ljubljane.

Ko je bil 21. februarja 1947 preizkušen provizorij preko Kolpe, je bila odpravljena zadnja ovira na progi Ljubljana-Metlika-Karlovec. Redni promet med Metliko in Bubnirci je bil obnovljen 23. februarja 1947.

Poskus ukinitve proge

Proga Novo mesto-Metlika je bila po drugi svetovni vojni zelo slabo obnovljena. Zaradi nezadostnih sredstev za vzdrževanje proge je bila v slabem stanju, prav tako tudi vozila, ki so na tej progi obratovala. Tako je bilo npr. leta 1957 že 77% tircnic obrabljenih preko dopustne meje. Dopustna hitrost vožnje, ki je bila leta 1941 še 60 km/h, je bila leta 1957 še 45 km/h. Vse od izgradnje te proge leta 1914 dalje v ta del proge niso bila vložena nobena investicijska sredstva z izjemo malenkostne obnove proge v semiškem predoru. V letih 1966 do 1969, ko je

bila ta proga predvidena za ukinitev, se je vzdrževala z minimalnimi sredstvi rednega vzdrževanja.

Jesenj leta 1965 je železniška uprava zahtevala regresiranje obratovanja na progi Novo mesto-Metlika, pozneje pa ukinitev prometa. Izvršni svet Skup

dežurni poročajo

OB SEDEM SMREK - V času od 16. do 24. aprila je neznan storilec v gozdu Vrbovec odpeljal 7 smrek in s tem lastnika A. S. oškodoval za 40.000 tolarjev.

OB POSLOVNI KOVČEK - V času od 23. do 24. aprila je neznanec v Dobravi vlomlil v osebni avto in ukradel poslovni kovček, v katerem je imel lastnik A. Š. dokumente, ter ga s tem oškodoval za 10.000 tolarjev.

UKRADEL DIKTAFON - Mladoletnik iz Ouglina je osumljen, da je v Novotehnični trgovini v Novem mestu iz vitrine ukradel diktafon, vreden 161.000 tolarjev, in ga nato v šoli prodal.

ODPELJAL SE JE Z ŽENSKIM KOLESOM - 22. aprila je nepridiprav v Vinici pred gostinskim lokalom ukradel žensko kolo in s tem lastnico F. Ž. oškodoval za okoli 30 tisočakov.

UKRADEL AVTORADIO - V času od 26. do 27. aprila je neznanec iz osebnega avtomobila, ki ga je imel T. S. iz Črnomlja parkiranega pred stanovanjskim blokom, ukradel avtoradiokasetofon. Lastnika je oškodoval za več kot 10 tisočakov.

UKRADEL MARMORNO PLOŠČO

DOLENJSKE TOPICE - V času od 30. aprila do 2. maja je neznanec s pokopalnišča v Dolenjskih Toplicah ukradel nagrobeno ploščo iz marmora, veliko 105 x 84 cm.

PRILAŠČAL SI JE DENAR

NOVO MESTO - 26-letna N. R. iz Novega mesta je osumljena, da si je v času od 1. decembra leta 1992 pa do 1. septembra lani kot honorarna zastopnica zavarovalnice Triglav prilasta denar od sklenjenih zavarovanj v višini 161.000 tolarjev.

NAPADLA LASTNICO VIKENDA

DOLNJI KOT - 2. maja ob 21.30 sta neznana storilca prišla v Dolnji Kot do vikenda A. F. iz Ljubljane. Eden od njiju je brenil v vrata, da so se odprila in ko je lastnika vikenda prišla ven, jo je neznanec prikel za vrat, vrgel na tla, nato pa sta ji iz torbice pobrala denar in odšla.

KRI

REŠUJE ŽIVLJENJE!

TRANSFUZIJSKI ODDELEK NOVO MESTO

ODVZEM VSAK TOREK IN ČETRTEK

od 6. ure do 9.30

"MIRNACOMERC", d.o.o., Sevnica, NHM 17

Objavlja prosta dela in naloge

v poslovnični "BARVE-LAKI-KER MIKA"
Novo mesto, Resljeva 2.

- poslovodja (1 delavec)

Pogoj: poslovodska šola z desetletno prakso trgovinske smeri.
Rok prijave: takoj, in sicer na upravo podjetja "Mircocomerc",
d.o.o., Sevnica, NHM 17, 68290 Sevnica.

PC AVNATI BANKINI V OGRAJO - 1. maja ob 15.25 se je 65-letni Branislav Lukic iz Straže peljal z osebnim avtomobilom od Novega mesta proti Vavti vasi. Pred Potokom je zapeljal na travnatoto bankino in po nekaj metrih v kamnitno ograjo. V nezgodbi se je voznik huje poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici. Na vozilu je za okrog 150.000 tolarjev škode.

IZGUBIL JE OBLAST NAD VOZILOM - 1. maja ob 19. uri se je 39-letni Darko Bolje iz Trebnjega peljal s kolesom z motorjem po lokalni cesti od

Ustrelil je soseda, potem še sebe

Na Ratežu se je v petek zjutraj zgodil dvojni umor in samomor - Sovaščan Andrej Povše je na dvorišču pri Tramtetovih začel brez besed streljati - Na mestu mrtvi

RATEŽ - V petek, 29. aprila, nekaj po sedmi uri zjutraj je na Ratežu na dvorišču Tramtetovih nekajkrat počilo. Pod strelji 51-letnega Andreja Povšeta z Rateža se je najprej zgrudil 51-letni France Tramte, za njim pa še njegova 49-letna žena Marija, ki je pritekla gledat, kaj se dogaja. Ko je morilec videl, kaj je storil, si je potisnil pistoleti v usta in si sodil sam. Na mestu so bili vsi trije mrtvi.

Pred krvavim dogodkom sta bila Tramtetova v brusilnici, kjer sta brusila žagin list, pripravljala sta se namreč na žaganje lesa. Na dvorišče so fantje iz vasi že pripeljali les s traktorjem. Za njimi pa se je na dvorišče pripeljal z jugom Andrej Povše, ki je bil Tramtetovim tako rekoč sosed, saj je živel nedaleč stran od njih. Povše je fantom, ki so stali ob traktorju, naloženem z lesom, začeli dobro jutro in še naprej proti brusilnici, od koder je prihajal gospodar. "Ne da bi gospodarju karkoli rekel, ga je ustrelil s pištolo, da se je zgrudil. Nato je prišla ven žena Marija, ki je rekla Povšetu, kaj dela. Ustrelil je še njo in si v hipu cev nameril v usta in se še sam ustrelil. To se je odvijalo vse tako hitro, da ni bilo časa za posredovanje, naenkrat so bili pred nami vsi trije mrtvi," je povedal Miran Mihelič, ki je tega jutra z bratom pripeljal k Tramtetovim žagat les. Strelji so bili smr-

tonosni. Morilec je, kot so zapisali novomeški kriminalisti, Franca ustrelil najprej v srce, nato pa še v hrbel, njegovo ženo Marijo pa v vrat. Najmlajša hči Maja je takrat še spala. Strelji so zbudili. Tako je zbudila brata, ki je stekel po starejšo sestro Mileno, ki živi nedaleč od domačije. Ta je poklicala rešilni avtomobil, žal pa je bila vsakršna pomomač zmanjšana.

Zakaj se je Rateščan odločil za takšen obračun, ne ve natanko ni-

hče, obstajajo le domneve. Tramtetovi otroci, 28-letna Milena, 22-letni Franci in 20-letna Maja, pravijo, da s Povšetom niso bili nikoli v sporu, da sta bila z očetom celo prijatelja. Ker so imeli žago, je k njim večkrat prišel po žagovino. Z očetom sta se pozvala že od mladih let. Sosedje, ki so poznali Tramtetovata kot zelo delavna človeka, ne morejo verjeti, da ju več ni in da se je vse to zgodilo skorajda pred njihovimi očmi.

J. DORNIZ

TRAMTETOVO DVORIŠČE NA RATEŽU - Miran Mihelič, ki je v petek zjutraj z bratom pripeljal k Tramtetovim žagat les, kaže, kje sta pod strelji morilca obležala gospodar in njegova žena. (Foto J. Domiz)

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Kurji tatovi so se znova pojavili na delu. Prejšnji teden pred prvomajskimi prazniki so dobri izpraznili kokošnjak L. V. iz Črnomlja. Iz njega so pokradli deset kokoši in petelin, kar je verjetno nekomu zadostovalo za cele praznike, mesa pa bo dovolj še za nekaj prihodnjih nedelj. Kokoši s petelinom vred so bile vredne okrog 10 tisočakov.

• Poceni nakup so si privočili neznanci, ki so prejšnji teden prišli v trgovino City shop in ukradli kavboijke, majice in s tem lastnico J. Ž. oškodovali za 26.797 tolarjev.

• Dobrota je sirota, pravi pregovor, in to je prejšnji teden skusila tudi Črnomajska J. J., ko je hotela pomagati mimožičenski, ki jo je prosila za aspirin. Ko je šla ženska po tabletu, je neznanka ukradla uro, ki je bila na ograji, in jo oškodovala za 8 tisočakov.

Policijske akcije zalegle

V ribniški občini občutno manj prekrškov in kriminala - Prednjačita diskoteki Šrauf in Jutro

RIBNICA - Varnostne razmere v ribniški občini so bile lani ugodne. To pa je posledica raznih policijskih akcij in ukrepov v zadnjih dveh letih. Število prekrškov zoper javni red in mir se je zmanjšalo za dobro četrtno. Največ prekrškov je bilo storjenih na cesti (99) in v gospodinjstvih (76), pri slednjih prednjačita diskoteki Šrauf in Jutro v gospodinjstvu Ribnica. Vendar so zaradi točenja alkoholnih pijac mlađeletnikom ukrepali zoper gostinice le v 6 primerih (leto prej v 13 primerih). Seveda je bilo največ kršitev počnici.

Tudi na področju kriminalitete je zabeležen skoraj 22-odstoten padec. Od 189 kaznivih dejanj so jih policisti

VOVINKU STA SE ZALETELA

GRMPRI PONIKVĀH - 26. aprila ob 16. uri se je 24-letni Jože Zakrajsk z Dolenjih Ponikv podaljšal z osebnim avtomobilom proti Ponikvam. Ko je pripeljal v nepregledni desni ovinek, mu je iz nasprotni smeri pripeljal z osebnim avtomobilom 33-letni Jože Metelko iz Spodnjih Lakenec. Ko ga je Zakrajsk opazil, je začel zavirati, vendar vozila ni mogel pravočasno ustaviti. Voznika sta se pri tem hudo poškodovala in se zdravila v novomeški bolnišnici. Na vozilih je za okrog 400.000 tolarjev škode.

ZARADI NEPRIMERNE HITROSTI S CESTE

STRUGE - Policijsko poročilo UNZ Novo mesto z dne 28. aprila pravi, da se je 33-letni Jože Gunde s Sel pri Šentjurju peljal z osebnim avtomobilom od Šentjurje proti Novemu mestu. V Strugah ga je v nepreglednem levem ovinku zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati. Zapeljal je v obcestni jarek, potem je nekaj metrov bočno drsel, nato pa se je zaletel v grmovje in se prevrnil. Gunde se je v nezgodni hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici.

TRČIL V DREVO - 1. maja ob 6. uri

se je 22-letni Matjaž Pokleka iz Novega mesta peljal z osebnim vozilom od Grabna proti Ragovski ulici. Ko je pripeljal v pregledni desni ovinek, je zapeljal na levo, se še nekaj časa peljal po robu ceste in nato trčil v drevo. V nezgodbi se je voznik huje poškodoval in se ga odpeljali na zdravljenje v novomeški bolnišnici.

V SPALNICI JE ZAGORELO

PRESLADOL PRI BRESTANICI - V soboto je zagorelo v stanovanjski hiši 46-letne Alojzije Sajovec iz Presladola pri Brestanici. Sajovec je popolne opazila, da se iz spalnice močno kadi. Ko je prišla v spalnico, je ugotovila, da je zagorelo v krušni peči, kjer je pekla kruh. Gorela je že tudi otroška posteljica ob peči, vendar je bila na srečo prazna. Poklicala je gasilce, ki so požar pogasili. Vzrok požara je bila dotrajana krušna peč. Požar je unicil po hiši v spalnici.

Res Meka za narkomanijo?

Po besedah v.d. načelnika UNZ Novo mesto Francija Povšeta je Bela krajina primerna za gojenje "trave"

ČRNOMELJ - Delegati črnomaljske občinske skupščine so prejeli sicer obširno gradivo o delu Uprave za notranje zadeve Novo mesto v preteklem letu, vendar jih je kljub temu zanimalo še marsikaj. Ker je bil na zasedanju skupščine minuli teden tudi v.d. načelnika Uprave za notranje zadeve Novo mesto Francij Povše, so lahko odgovore dobili iz prve roke.

Janko Bukovec je iz napisanega v gradivu ugotovil, da Belokranjski niti ne delajo prehudih prometnih prekrškov. Zato ne razume, zakaj tolikšna kontrola na cestah. Celo ljudje iz drugih slovenskih krajev, ki prihajajo na obisk v Belo krajino, se čudijo, kaj je narobe, da je na cestah toliko policistov. Francij Povše je pojasnil, da je zaradi bližine državne meje in predvsem vojne, katere posledice so tudi hude oblike organiziranega kriminala, poostren nadzor policistov na cestah. Zato večkrat ustavlja tudi avtomobile domačinov. Sicer pa to nikakor ne pomeni, da tudi nekateri

domačini ne sodelujejo pri dejanjih, ki jih policisti preganajo.

Jože Mihelčič je v imenu poslanskega kluba Socialistične stranke menil, da bi moral biti poročilo, kljub temu da zajema le delo uprave v preteklem letu, dopolnjeno še z vlogo policije pri zapori deponije komunalnih odpadkov pri Vranovičih. Povše je povedal, da so se ob omenjeni zapori ravnali na osnovi izkušenj, ki so jih pridobili ob lanskoletni zapori odlagalisa odpadkov. Predvsem pa je po njegovem delo organov za notranje zadeve zadeve potekalo do krajanov korektno in zakonito.

Toneta Malenška je zanimala, kako je z narkomanijo v Beli krajini in kakšno je ozadje strelnjanja v semiškem hotelu Smuk, opozoril pa je tudi na pripombe krajanov zaradi obnašanja mladih policistov, predvsem ko so v civilu. Povše je odgovoril, da je narkomanija v Beli krajini perek problem, tudi zato, ker je zelo primerna za pridelovanje različnih "trav". Kar pa

• Delegate je zanimalo tudi, kaj pomeni fizično obračunavanje policiata do enega od treh mladoletnih kolesarjev, do katerega je prišlo v petek, 22. aprila, na cesti v bližini Semiča. V.d. načelnik UNZ Novo mesto Francij Povše na to vprašanje ni mogel takoj odgovoriti, obljudil pa je, da bodo pojasnilo dali delegatom pozneje, saj ne želijo ničesar skrivati.

se tiče mladih policistov in njihovega obnašanja, je prosil za delno razumevanje. Glede romske problematike, na katero delegati tudi niso pozabili spomniti, je dejal, da njeni reševanje ni le v domeni policije. M. BEZEK-JAKŠE

NIMAO VEČ NITI ZA BENCIN

KOČEVJE - Pred kratkim je neka podjetnica potožila, da nima niti toliko denarja, da bi napolnila z gorivom bencinski tank svojega avtomobila. Kaže pa, da je takih podjetnikov v Kočevju precej, vendar so drugi bolj podjetni, tako vsaj povedo policisti. V zadnjih dveh mesecih se je v Kočevju namreč zelo povečalo število tavin bencina iz osebnih avtomobilov. Gre predvsem za avtomobile, ki nimajo na bencinskih tankih ključavnice. Nakup ključavnice pa bi bil gotovo manjša investicija, kot je nakup polnega tanka goriva. Policisti so podjetnem že na sledi, a jim morajo krajo le še dokazati.

Jagodničani, ki imajo vodo še vedno le na bližnjih studencih ali kapnico v vodnjakih, so pred kratkim zatrdo odločili, da si zgradijo vodovod, zato je res škoda, če jim kdaj to zavida, saj so že sedaj v gradnjo vložili veliko dela, truda in denarja. Če hočejo imeti vodo v svojih domovih, si ga morajo zgraditi sami, saj namesto njih tega ne bo storilo nihče. Morda pa je za nekatere ravno tobole, da bo je njihova volja tako močna, da rojeva sadove.

J. DORNIZ

Krkovič za las ušel "nesreči" - V njegov avto se je od zadaj zaletel državljan Jugoslavije Bane Blagojević z Vrhniko, ki je vozil hryslar le baron - Bo zadeva sploh kdaj razčiščena?

Krkovičevem zadaj, na avtu, ki ga je vozil Blagojević, pa spredaj. Ždaj bodo ugotavljali, če je med omenjenima voziloma res prišlo do "medsebojnega stika".

Pri vsej zadevi precej smrdi. Najprej je tu Blagojević, brezposeln tuji državljan, ki vozi drag avto, katerega lastnik ni on. Njegove izjave so dokaj čudne. Kako naj bi se vračal iz Grosupljega na Vrhniko namesto po lepi in krajši cesti po veliki slabši cesti in pri tem napravil še velik ovinč. Trdi, da je vozil pred VW. Toda kako naj bi bilo sledi trčenja na avtu, ki ga je vozil Blagojević, pa spredaj? To bi bilo namreč lahko le, če je on, Blagojević, v nekaj trčil. Zakaj je sploh ustavil v Škocjanu? Zakaj naj bi najprej odklonil razgovor s policisti, če je bil on nedolžen in žrtve pretepaškega neznanca?

Seveda se

Dež zagodel letalcem in gledalcem

Dirko v motokrosu si je v Dolenjskih Toplicah ogledalo blizu 10.000 gledalcev - Uspešni tudi domači tekmovalci - Zaradi dežja so skoki na Goriškovi velikanki odpadli

DOLENJSKE TOPLICE - Desetisočlava množica gledalcev, med katerimi so le redki plačali vstopnico, lepi boji v treh članskih in dveh kategorijah podmladka, suha in pršna steza ter močan nalinj, ki je preprečil prvo tekmanje v skokih z motorji na Goriškovi velikanki, se značilnosti že tradicionalne prvomajske prireditve na motokros stezi v Dolenjskih Toplicah, ki jo je tudi tokrat pripravil domači motoklub Mel.

Že pred uradno otvoritvijo tekmanja sta se po dvakrat krenili na novo, posebej za najmlajše motokrosiste narejeno stezo, obe skupini podmladka. V starostni skupini do 10. leta je v obeh vožnjah zmagal Rok Florjančič iz Orechove vasi, drugi je bil osemletni domačin Andrej Hvastija, član motokluba Mel, tretji Izolčan Žan Smodec (vsi trije so sedeli na motorju znamke Kawasaki), četrtni pa Griga Kodrič, član brežiškega kluba Promotor (Yamaha).

Na dirki podmladka do 12. leta sta se prva tri mesta zasedli domači vozniki. Zmagal je melovec Aleksan-

der Popovič s hondo (1. mesto na prvi in 2. mesto na drugi dirki), drugi je bil Matej Žvan iz ekipe MX, njegov klubski kolega Gregor Mede je bil tretji, drugi melovec Jaka. Može pa četrtni.

Med svečano otvoritvijo je novomeški prošt Jožef Lap blagoslovil obe novi proggi in skakalnicu ter tekmovalcem zazeleno vožnjo. Očitno njegov blagoslov ni naletel na gluhu ušes, saj je dirka klub nekaterim padcem minila brez poškodb. V kategoriji do 80 cm - dirka je štela za državno prvenstvo - je v obeh vožnjah in skupinem vrstnem redu zmagal Sebastijan Kern iz Lem-

berga nad Alešem Roszmanom (Banex) in Dejanom Koširjem (Sitar). Vsi trije so sedeli na motorjih znamke Kawasaki. Od domačih voznikov iz motokluba Mel sta se najbolje uvrstila Julij Brinc z yamaho na 6. in Sandro Windisch s hondo na 7. mesto.

Tudi dirka motorjev s prostornino 250 cm je štela za državno prvenstvo.

V prvi vožnji je zmagal 37-letni veteran in najstarejši slovenski motokrosist Marjan Avbelj iz Lukovice, ki je v drugi vožnji moral pretisni premoč precej mlajšemu Lamberžanu Janezu Juhanu, ki je zmagal tudi v skupinem razvrsttvitvi. V obeh vožnjah je bil tretji Branko

• Za prvi uradni preizkus Goriškove letalnice so se organizatorji, člani motokluba Mel, dobro pripravili in pred dežjem zaščitili naletno stezo s plastično folijo. Napravo si je med tednom ogledal tudi nekdanji svetovni prvak v motokrosu Everts, ki je izjavil, da cesa takega še ni videl. Ko je opazoval Ludvika Mežnarja med skoki, dolgimi bližu 60 m, se je le držal za glavo in vzdihoval "O Bog!". Po končani dirki je napetosti načršala iz minute v minutu. Niti dež ni pregnal številnih gledalcev, ki so se zbrali ob letalnici. Klub razmocenemu doskočišču je bila pripravljena skakati večina tekmovalcev, vendar so se organizatorji klubu vsemu odločili, da ne bodo tvegali, in so tekmo v skokih odpovedali.

Peršoh (Banex), Brežičan Ivan Slopšek pa je bil v skupinem razvrsttvitvi osmi.

Na mednarodni dirki FIM kategorije do 125 cm je bil vrstni red prvi štirih tekmovalcev v obeh vožnjah enak. Zmagal je Lamberžan Roman Jelen nad Svetiščanom Borutom Koščakom in najboljšim novomeškim motokrosistom Ludvikom Mežnarjem, ki pa je bil prvi favorit za zmago v skokih z motorke.

I. V.

ZANIMIVO TUDI BREZ POLETOV - Desetisočlava množica gledalcev je kljub temu, da tekmanja v poletih z motorji zaradi dežja ni bilo, lahko uživala v držnih vožnjah in napetih bojih najboljših slovenskih motokrosistov, med katerimi sta zaradi nastopa na svetovnem oziroma evropskem pokalu manjkala le Jani Sitar in Sašo Kragelj. Na sliki: Sebastian Kern, zmagovalec obeh dirk do 80 cm. (Foto: I. V.)

Konec skrbi za nogometarje

Možnosti za obstanek ni več - Premoč Potrošnika pod Portovalom - V nedeljo z velenjskim Rudarjem

MIRNA - Badmintonška ekipa mirenskega Toma je med prvomajskimi prazniki nastopila na močnem mednarodnem turnirju mladih igralcev v Meranu v Italiji. V skupini do 18. leta je brez posebnih težav zmagal Kristjan Hajšek, v skupini do 16. leta sta se s tretjim mestom v igri ženskih parov izkazali Nina Šumi in Urša Plahutnik, med posamezniki pa sta se Plahutnikova in Katja Kolenc uvrstili na 15. do 21. mesto. Mirencani so bili uspešni tudi v skupini do 14. leta starosti, kjer sta Nina Šumi in Uroš Kirm osvojila 3. mesto med posamezniki, v mešanih parih pa sta zasedla 5. do 8. mesto. Nastop v Italiji sta jim omogočila mirenska tovarna opreme Tom in podjetje B. D. d.o.o. iz Braslovč.

MNOŽIČNO NA LISCO

LISCA - Sezona gorskih tekov se je letos začela z že tretjim tekonom na Lisco, ki se ga je tokrat udeležilo rekordno število tekačev. V absolutni konkurenči je zmagal mlajši član Mirencan Roman Hojsek, ki je za osemipol-kilometrski klanec potreboval le 42 minut in 34 sekund. Zmagovalci po kategorijah: mlajši dečki - Tomaž Kušer (Domžale); starejši dečki - Boštjan Repanšek (Dol); mladinci - Klemen Čop (policijska Šola Tacen); starejši člani - Franci Teraž - Mojstrana; mlajši veterani - Anton Vidovič (Lukovica); starejši veterani - Anton Vencelj (Gospoduplje); ženske absolutno - Marija Trobec (Tolmin); mlajše dekllice - Petra Radišek (Sevnica); starejše dekllice - Jasna Zagrašek (Sevnica); mladinke - Erika Brojan (Mojstrana); veteranke - Olga Grm (Predvor).

KOLESARSKI MARATON

NOVO MESTO - Kolesarsko društvo Krka bo v soboto, 7. maja, pripravilo tradicionalni kolesarski maraton ob Krki. Prireditve je namenjena rekreativcem, na voljo pa bosta dve različno dolgi progi. Veliki maraton bo dolg 80 km in bo potekal na proggi Novo mesto - Prečna - Soteska - Podturn - Dolenjske Toplice - Vavta vas - Novo mesto - Ratež - Mokro Polje - Orehovica - Šentjernej - Dobrava - Otoče - Novo mesto. Mali maraton bo dolg 30 km in bo potekal na isti proggi kot veliki, le da kolesarji po prihodu v Novo mesto ne bodo nadaljevali poti proti Šentjerneju. Start in cilj maratona ob Krki bo ob 9. uri pred novomeško športno dvorano, prijavite pa se lahko pred startom med 7. in 9. uro. Maraton bo potekal ob normalnem cestnem prometu, zato bodo morali udeleženci spoštovati cestno-prometne predpise, otroci do 14. leta pa se lahko udeležijo maratona le v spremstvu staršev oziroma polnoletne osebe. Vsi, ki bodo prispevali na cilj do 14. ure, bodo prejeli spominske medalje. Na proggi bo poskrbljeno za osvežilne napitke, na cilju pa bo udeležence čaka-še malica.

(V. K.)

ŠPILER IN KASTELIC

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Zmagovalca teniškega turnirja parov na igriših Zdravilišča Šmarješke Toplice sta J. Špilar in Kastelic, ki sta v finalu premagala par Stokanovič - Bradač s 3:6, 6:2 in 6:4. V tekmi za tretje mesto je par Medle - Guštin (vsi Novo mesto) premagal mokronoški par Bregant - Metelko z 9:2.

M. GLAVONJIČ

STAROTRŽANI REKORDNO

STAR TRG OB KOLPI - Na zaključnem tekmanju ekipevna osnovnošolskega državnega prvenstva v šahu za dekle se dolejski prvakinja, mlade šahistke OŠ Starigrad, zmagale z sedmo leto zapored in v konkurenči 17 ekip dosegle rekorden izid 27:1. Za Starigrad so nastopile Simona Mihelič, Sabina Kapš, Irena Šterbene, Sonja Movrin, Sara Verderber in Sonja Mukavec. Mladi starotržni šahisti so letos dosegli še en rekord. Postali so ekipni državni prvaki v treh kategorijah (pri dekleh, dekleh in dečkih), medtem ko so bili pri fantih tretji. Vsaka ekipa je imela svojega podpornika, Krka je pomagala deklicam, Unior dečkom, Komet dekletom in Gostinštvo Bela krajina fantom, posameznike pa je podprla Sportna zveza Črnomelj.

(V. K.)

STAROTRŽANI REKORDNO

STAR TRG OB KOLPI - Na zaključnem tekmanju ekipevna osnovnošolskega državnega prvenstva v šahu za dekle se dolejski prvakinja, mlade šahistke OŠ Starigrad, zmagale z sedmo leto zapored in v konkurenči 17 ekip dosegle rekorden izid 27:1. Za Starigrad so nastopile Simona Mihelič, Sabina Kapš, Irena Šterbene, Sonja Movrin, Sara Verderber in Sonja Mukavec. Mladi starotržni šahisti so letos dosegli še en rekord. Postali so ekipni državni prvaki v treh kategorijah (pri dekleh, dekleh in dečkih), medtem ko so bili pri fantih tretji. Vsaka ekipa je imela svojega podpornika, Krka je pomagala deklicam, Unior dečkom, Komet dekletom in Gostinštvo Bela krajina fantom, posameznike pa je podprla Sportna zveza Črnomelj.

(V. K.)

STAROTRŽANI REKORDNO

STAR TRG OB KOLPI - Na zaključnem tekmanju ekipevna osnovnošolskega državnega prvenstva v šahu za dekle se dolejski prvakinja, mlade šahistke OŠ Starigrad, zmagale z sedmo leto zapored in v konkurenči 17 ekip dosegle rekorden izid 27:1. Za Starigrad so nastopile Simona Mihelič, Sabina Kapš, Irena Šterbene, Sonja Movrin, Sara Verderber in Sonja Mukavec. Mladi starotržni šahisti so letos dosegli še en rekord. Postali so ekipni državni prvaki v treh kategorijah (pri dekleh, dekleh in dečkih), medtem ko so bili pri fantih tretji. Vsaka ekipa je imela svojega podpornika, Krka je pomagala deklicam, Unior dečkom, Komet dekletom in Gostinštvo Bela krajina fantom, posameznike pa je podprla Sportna zveza Črnomelj.

(V. K.)

STAROTRŽANI REKORDNO

STAR TRG OB KOLPI - Na zaključnem tekmanju ekipevna osnovnošolskega državnega prvenstva v šahu za dekle se dolejski prvakinja, mlade šahistke OŠ Starigrad, zmagale z sedmo leto zapored in v konkurenči 17 ekip dosegle rekorden izid 27:1. Za Starigrad so nastopile Simona Mihelič, Sabina Kapš, Irena Šterbene, Sonja Movrin, Sara Verderber in Sonja Mukavec. Mladi starotržni šahisti so letos dosegli še en rekord. Postali so ekipni državni prvaki v treh kategorijah (pri dekleh, dekleh in dečkih), medtem ko so bili pri fantih tretji. Vsaka ekipa je imela svojega podpornika, Krka je pomagala deklicam, Unior dečkom, Komet dekletom in Gostinštvo Bela krajina fantom, posameznike pa je podprla Sportna zveza Črnomelj.

(V. K.)

STAROTRŽANI REKORDNO

STAR TRG OB KOLPI - Na zaključnem tekmanju ekipevna osnovnošolskega državnega prvenstva v šahu za dekle se dolejski prvakinja, mlade šahistke OŠ Starigrad, zmagale z sedmo leto zapored in v konkurenči 17 ekip dosegle rekorden izid 27:1. Za Starigrad so nastopile Simona Mihelič, Sabina Kapš, Irena Šterbene, Sonja Movrin, Sara Verderber in Sonja Mukavec. Mladi starotržni šahisti so letos dosegli še en rekord. Postali so ekipni državni prvaki v treh kategorijah (pri dekleh, dekleh in dečkih), medtem ko so bili pri fantih tretji. Vsaka ekipa je imela svojega podpornika, Krka je pomagala deklicam, Unior dečkom, Komet dekletom in Gostinštvo Bela krajina fantom, posameznike pa je podprla Sportna zveza Črnomelj.

(V. K.)

STAROTRŽANI REKORDNO

STAR TRG OB KOLPI - Na zaključnem tekmanju ekipevna osnovnošolskega državnega prvenstva v šahu za dekle se dolejski prvakinja, mlade šahistke OŠ Starigrad, zmagale z sedmo leto zapored in v konkurenči 17 ekip dosegle rekorden izid 27:1. Za Starigrad so nastopile Simona Mihelič, Sabina Kapš, Irena Šterbene, Sonja Movrin, Sara Verderber in Sonja Mukavec. Mladi starotržni šahisti so letos dosegli še en rekord. Postali so ekipni državni prvaki v treh kategorijah (pri dekleh, dekleh in dečkih), medtem ko so bili pri fantih tretji. Vsaka ekipa je imela svojega podpornika, Krka je pomagala deklicam, Unior dečkom, Komet dekletom in Gostinštvo Bela krajina fantom, posameznike pa je podprla Sportna zveza Črnomelj.

(V. K.)

STAROTRŽANI REKORDNO

STAR TRG OB KOLPI - Na zaključnem tekmanju ekipevna osnovnošolskega državnega prvenstva v šahu za dekle se dolejski prvakinja, mlade šahistke OŠ Starigrad, zmagale z sedmo leto zapored in v konkurenči 17 ekip dosegle rekorden izid 27:1. Za Starigrad so nastopile Simona Mihelič, Sabina Kapš, Irena Šterbene, Sonja Movrin, Sara Verderber in Sonja Mukavec. Mladi starotržni šahisti so letos dosegli še en rekord. Postali so ekipni državni prvaki v treh kategorijah (pri dekleh, dekleh in dečkih), medtem ko so bili pri fantih tretji. Vsaka ekipa je imela svojega podpornika, Krka je pomagala deklicam, Unior dečkom, Komet dekletom in Gostinštvo Bela krajina fantom, posameznike pa je podprla Sportna zveza Črnomelj.

(V. K.)

STAROTRŽANI REKORDNO

STAR TRG OB KOLPI - Na zaključnem tekmanju ekipevna osnovnošolskega državnega prvenstva v šahu za dekle se dolejski prvakinja, mlade šahistke OŠ Starigrad, zmagale z sedmo leto zapored in v konkurenči 17 ekip dosegle rekorden izid 27:1. Za Starigrad so nastopile Simona Mihelič, Sabina Kapš, Irena Šterbene, Sonja Movrin, Sara Verderber in Sonja Mukavec. Mladi starotržni šahisti so letos dosegli še en rekord. Postali so ekipni državni prvaki v treh kategorijah (pri dekleh, dekleh in dečkih), medtem ko so bili pri fantih tretji. Vsaka ekipa je imela svojega podpornika, Krka je pomagala deklicam, Unior dečkom, Komet dekletom in Gostinštvo Bela krajina fantom, posameznike pa je podprla Sportna zveza Črnomelj.

(V. K.)

STAROTRŽANI REKORDNO

STAR TRG OB KOLPI - Na zaključnem tekmanju ekipevna osnovnošolskega državnega prvenstva v šahu za dekle se dolejski prvakinja, mlade šahistke OŠ Starigrad, zmagale z sedmo leto zapored in v konkurenči 17 ekip dosegle rekorden izid 27:1. Za Starigrad so nastopile Simona Mihelič, Sabina Kapš, Irena Šterbene, Sonja Movrin, Sara Verderber in Sonja Mukavec. Mladi starotržni šahisti so letos dosegli še en rekord. Postali so ekipni državni prvaki v treh kategorijah (pri dekleh, dekleh in dečkih), medtem ko so bili pri fantih tretji. Vsaka ekipa je imela svojega podpornika, Krka je pomagala deklicam, Unior dečkom, Komet dekletom in Gostinštvo Bela krajina fantom, posameznike pa je podprla Sportna zveza Črnomelj.

(V. K.)

STAROTRŽANI REKORDNO

STAR TRG OB KOLPI - Na zaključnem tekmanju ekipevna osnovnošolskega državnega prvenstva v šahu za dekle se dolejski prvakinja, mlade šahistke OŠ Starigrad, zmagale z sedmo leto zapored in v konkurenči 17 ekip dosegle rekorden izid 27:1. Za Starigrad so nastopile Simona Mihelič, Sabina Kapš, Irena Šterbene, Sonja Movrin, Sara Verderber in Sonja Mukavec. Mladi starotržni šahisti so letos dosegli še en rekord. Postali so ekipni državni prvaki v treh kategorijah (pri dekleh, dekleh in dečkih), medtem ko so bili pri fantih tretji. Vsaka ekipa je imela svojega podpornika, Krka je pomagala deklicam, Unior dečkom, Komet dekletom in Gostinštvo Bela krajina fantom, posameznike pa je podprla Sportna zveza Črnomelj.

(V. K.)

PODALJŠEVANJE DOVOLJENJ ZA BEGUNCE

Urad za priseljevanje in begunce pri Vladi Republike Slovenije sporoča vsem začasnim beguncem v Republiki Sloveniji, ki imajo karton začasnega beganca z veljavnostjo do 5.5.1994, da bo potekalo organizirano podaljševanje na sedežih občinskih organizacij Rdečega kriza med 5. in 17. majem, individualno pa lahko tudi kasneje (v primeru, da so posamezniki v tem obdobju zadržani). Vsi začasni begunci morajo podaljšati svoj karton v tisti občini, kjer bivajo. Začasni begunci, ki živijo v zbirnih centrih Urada za priseljevanje in begunce, bodo veljavnost kartona podaljšali v zbirnem centru. Vse informacije lahko dobijo med uradnimi urami vsak ponedeljek, sredo, petek v ZBIRNEM CENTRU ROŠKA v Ljubljani ali na telefon št. (061) 1254-114 vsak dan od 8. do 16. ure.

MILOŠ ŠUŠTAR
direktor

PRVOMAJSKI KRESOVI

LOŠKI POTOK - Že nekaj desetletij starci navadi kurjenja kresov ob praznovanju 1. maja se Potočani tudi letos niso izneverili. To je hkrati tekmovanje mladih, katera vas bo imela večji kres. Pri kresovih pa se radi zbirajo tudi starejši krajanji. V soboto pred praznikom je zagorelo kar šest kresov. Nekdanjih proslav ni več, za tradicionalna delavska praznovanja ob vse večji negotovosti za delo pa tudi volje ni.

A. K.

ZAHVALA

Organizaciji Karitas in KS Straža se zahvaljujemo za denarno pomoč pri nakupu stanovanja.

Berkopčevi
Pod vinogradni 4
Straža

Ljubljansko pismo

Slovenija pa nič

Kaj vse se dogaja z našo lastnino na Hrvaškem -
Kje je ministrstvo?

LJUBLJANA - Slovenija s Hrvaško še vedno nima sklenjenega sporazuma o počitniški lastnini svojih podjetij. Ob Jadranu pa svojega premoženja nima le Slovenija, temveč tudi druge republike nekdanje Jugoslavije, prav tako pa je veliko slovenskega premoženja razsejanega drugod po vseh skupnih državah. Po podatkih službe družbenega knjigovodstva je ob koncu decembra 1992 znašala tržna vrednost 6.269 stanovanj in počitniških domov slovenskih podjetij v nekdanji Jugoslaviji skoraj 460 milijonov mark (70 odst. več od knjigovodske vrednosti).

Večina, kar 5.720 objektov in stanovanj, je na Hrvaškem na drugem mestu pa je Srbija, kjer je 368 stanovanj in počitniških objektov slovenskih podjetij. V letih 1991 in 1992 je bilo otujenih 1,7 odst. premoženja te vrste v vrednosti 4 milijone in pol mark. Leta 1991 je bilo prodanih za milijon 370 tisoč mark stanovanj in objektov, pred dve maletoma pa kar za 7,3 milijona mark, od tega 94,3 odst. na Hrvaškem.

In zakaj gre naša lastnina na Hrvaškem tako dobro v promet? Zaradi visokih cen? Kaj še, pred-

SLS razkriva svoj pravi obraz

Odgovor Slovenske ljudske stranke na pismo SKD Trebnje (DL 28. aprila)

Članek z omenjenim naslovom je bil objavljen v vašem čenjem časopisu. V omenjenem članku podpisniki napadajo SLS po dolgem in počez. Začne se s tem, da je SLS navadna razhajalka desnosredinskih demokratičnih sil, konča pa z analizami mleka. Kakšna zmeda! Sestavljalci članka naj se zamislijo nad neresnicami in podtkanjem in dejanskim delo na tem, da škodijo tako sebi kot ljudski stranki, slabijo SKD in SLS v korist drugih strank. Upravičeno se sprašujemo, ali ni med pisateljem tega članka nekdo, ki se je vrnil v vrste SKD, v resnici pa pripada starim strukturam.

Pa pojdimo po vrsti. Od kôd laž, da je g. Podobnik rušil Peterleto vladu? Poslanci SLS so v celoti glasovali proti zamenjavi vlade in so v zboru občin pri volitvi vlade g. Drnovška naredili tudi zbor nesklepčen, tako da je bila nova vlada izvoljena sele na naslednjem seji.

Zdržujoče sorodnih strank ni zavrnili g. Podobnik, ampak glavni odbor SLS z obrazložitvijo, da bi na ta način stranka zgubila svojo identiteto. Skoraj soglasen sklep je bil (dva vzdržana glasova), da tesno sodelujemo, zdržujoče pa preložimo v prihodnost.

Od kod vam trditev, da vodi SLS podružnica Trebnje dvojno in zahrnito politiko? Zadruga je po zakonu o zadrugah organizacija vnaprej nedoločenega števila članov, ki ima namen pospeševati gospodarske koristi svojih članov. V KZ Trebnje je vključenih skoraj 500 članov. Na vsakoletnem občnem zboru člani sprejemajo gospodarsko politiko; v to sodi tudi določitev plač vodilnih delavcev in nihče se nima pravice vmesavati. Zadruga je gospodarska organizacija, ne pa politična stranka. Včasih je ena stranka delala tako, da je imenovala oziroma odstavljala vodilne delavce v podjetjih, jim določala plače. Ali se vam toži po takšnih časih? Naša stranka te želje nima. Res je, da so člani KZ Trebnje naši člani, so pa tudi člani vaše

stranke. Višina plač vodilnih v zadruži določajo organi zadruge v skladu z zakonom in zadružnimi pravili in nihče drug.

Z anarholiberalistično politiko, ki jo izvaja ta vlada (minister za kmetijstvo je član SKD), bo v kratkem času uničeno celotno kmetijstvo. Ni kriva zadruga, če je bil popolnoma sproščen uvoz kmetijskih pridelkov, takšne kmetijske politike ne izvaja nobena druga država, celo ZDA ne, in kje lahko naš kmetijstvo primerjam z ameriškim? Zaradi izvajanja takšne politike vlade smo med drugim na občnem zboru sprejeli protestno izjavo in jo poslali vladni.

Res je, da sedi v občinski skupščini veliko naših odbornikov, toda večino imamo samo v zboru krajevnih skupnosti. Naj vas spomnimo na to, kako težko smo sprejeli proračun za leto 1993. Uspeло nam je, da smo za ceno neskllepnosti na drugi seji dosegli, da se sredstva za kmetijstvo povečala od 2 na 10 milijonov tolarjev. Izgleda, da imate slab spomin. Očitati naši stranki, da so sredstva dobili redki posamezniki in da to meji na korupcijo, je, milo rečeno, žaljivo. Sredstve ne deli stranka, ampak po programu odbor. Naj navedemo samo nekaj podatkov:

- Sofinanciranje vitaminizacije krav in analiz mleka je bilo deležno 80 odst. rejcev, ki imajo 3000 krav.

- Regresiranja semen koruze in krompirja je bilo deležno 910 pridelovalcev.

- V celoti so bili financirani pregledi škropilnic, sejalnic in silokombajnov. Na ta način so bili servisirani vsi stroji v občini.

Štipendiramo vse dijake srednje kmetijske šole iz družin, ki jim je kmetijstvo edini vir. Program aktivnosti pospeševanja kmetijstva predlaga in pripravi pospeševalna služba, odbor to sprejme in kotrolira izvajanje programa in ne deli denarja posameznikom.

Višek nesmisla pa je trditev o nepravilnostih analiz mleka. Ali izvaja analizo mleka stranka? Ve se, da to delajo posebni laboratorijski. Vlada je v začetku leta sprejela poostreni pravilnik o kvaliteti mleka. V odboru za mleko, ki pa je samo svetovalni organ ministristva, je predstavnik kmetije zvezke nasprotoval takšnemu pravilniku. Zahteval je, da se določi daljše prehodno obdobje, ne pa da začne veljati takoj. Če se že primerjam z Evropo, tam trajala prehodno obdobje 3 leta; zato takšni problemi s kvaliteto mleka pri nas. Naša stranka bo tudi v bodoči delala po programu, ki smo ga sprejeli na občnem zboru, in s tem programom razkrivamo svoj obraz.

Upravni odbor SLS,
podružnica Trebnje

POHODNO DRUŠTVO KOLEDNIKI - Pred desetimi leti se je na pobudo Novomeščana Lojzeta Jožeta ustanovilo društvo Koledniki. Njihova glavna dejavnost sta dva večja pohoda. Prvega pripravijo za novega leta dan, drugega pa za 1. maj. Obakrat se zberejo v domači vasi Krka in jo po ozkih stezicah manjajo v vinogradje Grčevja, Hmeljnika in Trške gore. Letošnjega izleta se je udeležilo trideset pohodnikov. Po celodnevnom tečaju vnes se ustavljajo v kateri od zidanic, so dobra utrujeni prišli na cilj in Ločni in se skupaj zabavljajo še pozno v noč. Zanimivo je, da je društvo ravno prav resno, da imajo člani svoje izkaznice, pravila, si med seboj pomagajo v stiski in delu, skratka, druženje je koristno. (Foto: J. Pavlin)

Bo država uničila občino Trebnje?

Pripombe k članku s tem naslovom (Dolenjski list 14. aprila) - Želijo v Trebnjem načuvati ljudi proti razlaščencem, če bodo žiro računi blokirani?

V omenjenem zapisu (podobno kot drugje) vodilni občine Trebnje negodujejo nad obveznostjo plačila - denarne odškodnine za zaplenjeno premoženje - iz proračuna.

Opis posledic so vodilni Trebanjci pozabili dodati opis vzrokov, saj je občina Trebnje ena redkih (če ne celo edina) kjer se je doslej tako zapletlo. Je torej v trebanjskem primeru kakšna posebnost? Po nam dostopnih informacijah, ki smo jih dobili od nekaterih razlaščencev, posebnost je in zanje so se odločili danes vodilni v Trebnjem sami.

Zakon tudi pooblašča hrvaško ministrstvo za delo, da lahko prevzame počitniške domove, hotele in druge namestitevne objekte slovenskih pravnih oseb ter razpolaga z njimi, kakor tudi z vso njihovo opremo. Prevzem lahko opravi 24 ur po tistem, ko pristojna občina o tem na oglašni deski objavi odlok.

Vendar pa sta (naj bi bila) takšen prevzem in razpolaganje omejena le za čas, ko Hrvaška potrebuje takšne prostore za sprejem pregnancev in beguncev. A kako se takšna "omejitev le za čas" uveljavlja v praksi, je razvidno iz "primera Pineta".

O vsem tem pa naši ministri Gregorji le redkodaj povедo kaj odločnega ali vsaj pomirajočega.

VINKO BLATNIK

V primerih, kjer je bilo to možno, odločili za sodno pot. Ali so se v občini nadalejali, da se bo zdela razlaščenem sodna pot k jebu temu daljša in se ne bodo odločili zanje, ne vemo. Če je bil račun tak, je bil pač zmoten in posledice so tu. V sosednjih občinah (Novo mesto, Sevnica, Litija) so bili, kot kaže, modrejši in so začeli s postopki takoj, s tem pa so razlaščence odvrnili od sodnih poti tudi, kjer bi bila ta pot mogoča, in jih usmerili na odškodninski sklad, torej stran od proračuna.

Res pa menijo v zadnjih dveh mesecih, naj bi razlaščenci v primerih, kjer je to mogoče, uporabili sodno pot. Zakaj, lahko le ugibamo, če poznamo posledice v Trebnjem. Je to želja načuvati čim več ljudi proti razlaščencem, če bodo proračuni blokirani?

Trebanjski vodilni zmotno trdijo, da z zaplenjenim premoženjem občina ni imela ničesar. Občine so zaplenjeno zemljo in stavbe v preteklosti večkrat prodajale ali pa podarjale, dajale v uporabo itd. Brez dovoljenja občinskega javnega prav-

Sporočilo bralcem

V soboto, 23. aprila, je začel v Republiki Sloveniji veljati novi zakon o javnih glasilih, ki uredništvo daje več svobode oz. pristojnosti pri objavljanju pisem bralcev ali javnih izjav. Po novem uredništvo niso več dolžna objavljati vsakega mnenja ali izjave, imajo pa tudi pravico, da tovrstne prispevke skrajšajo, le povzemajo ali delno objavljajo, vse to pa v skladu z uredniško politiko glasila in prostorskimi možnostmi v njem. Dolenjski list bo kot nestrankarski in neodvisen časnik še naprej ostal odprt za prispevke bralcev, ki pa naj bodo sporočilni in kratki, da bo ob omenjenem časopisnem prostoru kar največ ljudi lahko prišlo do javne besede.

Uredništvo DL

V Našem zborniku

O duševno prizadetih

Mnogim verjetno ni znano glasilo Naš zbornik. V zadnjem času piše veliko zanimivega o družinah, ki imajo prizadete otroke ter o tem, kakšno pomoč potrebujejo. V zborniku piše tudi gospod Tomaž Jereb in nadškof Alojzij Šuštar. Jereb piše o tem, kako se je društvo za pomoč duševno prizadetim razvijalo, da so prišle delevnice pod posebnimi pogoji in da je sedaj za starše in njihove otroke bolje poskrbljeno. Poleg društva za pomoč duševno prizadetim se pri pomoči prizadetim prizadela tudi gibanje Vera in luč, saj se vsako drugo nedeljo v mesecu srečujemo na Kapitlu. Srečanja, ki je popoldan, so starši in otroci zelo veseli, saj to zanje pomeni, da niso izključeni iz človeške družine.

Pred kratkim je izšla tudi knjiga zdravnice Alenke Vojske - Kuhar. V njej opisuje življenje s svojim sinom, torej kako živeti, če imas v družini prizadeto osebo. Za starše je to velika preizkušnja. Letašnje leto je leto družine. Na Dolenjskem bodo odprli varstveni center za duševno prizadete. Upajmo, da bo v tem letu več ljubezni in pomoči otrokom in njihovim staršem.

ANGELCA BUTALIN

- Dobro je, da je Slovenija majhna, ker bodo zato kratek tudi vinske ceste in bodo stroški asfaltiranja manjši. (Beoglavec)
- Če bi bili komunisti še na oblasti, bi dosti hitreje pomečli z rdečimi. (Jurič)

Prosim, da odgovorite, kdo je krit: novinar, črkostavec, korektor besedila - ne vem, kako imate delo organizirano, vsekakor pa zaniči - in ne nazadnje odgovorni urednik Marjan Legan ali direktor Drago Rustaj!

Pričakujem objavo pisma, odpust malomarnega delavca ali novinarja!

S. HITIJ HOČEVAR

NOČNO ŽIVLJENJE ČEBEL

Na ribniški osnovni šoli imajo kar dva čebelarska krožnika. V enem je zelo prizadelen mladi čebelar Andrej, ki z bistroumimi pripombari vedno razgiblje razpoloženje krožkarjev. Na enem izmed predavanj je po zaključni misli mentorja Bogomurja Abramhoberga ugotovil in vprašal:

"Torej: čebele delajo tudi ponoči. Ali imajo potem tudi diskos klub?"

ČEBELARSKI INOVATOR

Mentor čebelarskega krožka na ribniški šoli je mlade čebelarje podučeval, kako čebele rojijo in tudi kako čebelarji ogrinjajo čebelji roj.

Krožkar Andrej:

"Stric, kaj ne bi šlo hitreje, če bi roj pobrali s sesalcem za prah?"

Mentor:

"Glej brihtno glavo! Če to zvedo čebelarji, te bodo razglasili za inovatorja leta!"

18. SLOVENSKI AVTOBILSKI SALON

LJUBLJANA, 7.-15. MAJ 1994

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE
7.-14.5., 10⁰⁰ do 21⁰⁰; 15.5., 10⁰⁰ do 19⁰⁰

v s o ž i t j u z a v t o m o b i l o m

"Želim korenito odgovornost"

Odziv na anketo, objavljeno v 17. št.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 5. V.

SLOVENIJA 1

- 8.45 - 0.10 TELETEKST
- 9.00 VIDEO STRANI
- 9.20 TEDENSKI IZBOR
- 9.20 CRUFTS 94
- 9.50 SREČANJE TAMBURAŠKIH SKUPIN
- 10.15 KRONIKA, 26. del kanadske dok. serije
- 10.40 DOSEŽKI SVETOVNE KARDIOLOGIJE, znanstvena oddaja
- 11.10 PO DOMAČE, ponovitev
- 13.00 Poročila
- 13.05 STUDIO CITY, ponovitev
- 15.45 SVET Poročila
- 16.20 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
- 18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
- 18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrica
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 ŽARIŠČE
- 20.35 NEVERJETNI ČETRTEK, 10. oddaja
- 21.30 TEDNIK
- 22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.45 SOVA

SLOVENIJA 2

- 11.45 - 23.10 Teletekst
- 12.00 Video strani - 12.10 Kinoteka: Fritz Lang - Indijski nagroben spomenik (nemški film) - 13.50 Tedenski izbor: Srta sreca (franc. nadalj., 8/16)
- 14.00 Sova (ponovitev): Popolna tuja (amer. nadalj., 8/22); 15.10 Dempsey (amer. nadalj., 3/4) - 15.55 SP v hokeju na ledu, četrtna - 18.35 Že veste? - 19.05 Poslovna borza - 19.15 Majhne skrnosti velikih kuhaških mojstrov - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Vas bomo že kako prepričali (angl. dok. oddaja, 1/3) - 21.00 Umetniški večer: Vrhunci Montparnassa (franc. dok. nadalj., 2/13); 21.55 Velika obdobja evropske umetnosti: Renesansa (6. del nemške dok. nadalj.)

A KANAL

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 158. dela amer. nadalj.) - 13.05 Popspot (ponovitev) - 13.35 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 17.30 Na velikem platnu - 17.45 Portret Veselina Stejnjevića (ponovitev dok. oddaje) - 18.15 Učna leta (ponovitev 12. dela) - 18.45 Kdo vlada Beogradu (ponovitev dok. odda-

94,6 MHz

R A D I O S R A K A

ČETRTEK, 5.5.

- 5.30 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridi ljudje - 11.15 Doktor na obisku - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 17.00 Obrotniki in podjetniki - 19.00 Rockovnik - 22.00 Hard & Heavy - 23.00 Portret glasbenika (do 24.00)

PETEK, 6.5.

- 5.30 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridi ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 17.00 Grmski vulkan - 17.00 Srakinja TV izbor - 18.00 Študentski ček - 19.00 Ne joči, petek! (do 24.00)

SOBOTA, 7.5.

- 5.30 Dobro jutro - 9.00 Pasji kotiček - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Lovci v studiu - 15.00 Godec v studiu - 16.00 Obisk prireditve Alpski večer - 20.00 Čestitke - 21.00 Srakinja veselica (do 01.00)

NEDELJA, 8.5.

- 8.00 Dobro jutro - 10.00 Mali oglasi, evergreen - 13.00 Čestitke in domača glasba - 19.00 Cinca Marinca (slovenske popevke) - 22.30 Ves ta jazz (do 24.00)

PONEDLJEK, 9.5.

- 5.30 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridi ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 15.30 Popevka tedna - 17.00 Aktualna oddaja - 19.00 Pravljica - 20.00 Glasbena oddaja - 23.00 Koncert za Bangladesh (do 24.00)

TOREK, 10.5.

- 5.30 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridi ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 17.00 Gradimo strokovno in varno - 18.00 Otroška oddaja "Kalimer" - 19.00 Večerni program - 22.00 Glasbene novosti - 23.00 Lestvica 3 tri III (do 24.00)

SREDA, 11.5.

- 5.30 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridi ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 17.00 Borza dela - 18.00 Rok za rock - 20.00 Srcaje gnezdo - 22.00 ZDA skozi ljudsko pesem - 22.30 Portret glasbenika (do 24.00)

NEDELJA, 8. V.

SLOVENIJA 1

- 8.15 - 0.45 TELETEKST
- 8.30 VIDEO STRANI
- 8.40 OTROŠKI PROGRAM
- 8.40 ŽIV ŽAV, ponovitev
- 9.30 UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, ponovitev danske nadalj., 5/13
- 10.00 GOVORICA ŽIVALI, angl. oddaja
- 10.50 SLIKE IZ SEČUANA, 9. oddaja
- 11.00 PRIMORSKA POJE 94
- 11.30 OBZORJA DUHA
- 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
- 12.30 VODNE PUSTOLOVŠČINE, ponovitev angl. poljudnoznan. serije, 23/24
- 13.00 Poročila
- 13.40 PREKLETSTVO OMAME, amer. film
- 15.10 VAS BOMO ŽE KAKO PREPRIČALI, ponovitev angl. dok. oddaja, 1/3
- 16.00 SESE BOMO SREČALI, angl. nadalj., 9/13
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
- 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
- 18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrica
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 FORUM
- 20.30 STRAH PRED VIŠINO, amer. film
- 22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.30 SOVA

PETEK, 6. V.

SLOVENIJA 1

- 9.15 - 1.40 TELETEKST
- 9.30 VIDEO STRANI
- 10.00 TEDENSKI IZBOR
- 10.00 MLADI SHERLOCK, angl. nadalj., 5/9
- 10.25 FRANCOSKA ZVEZA II, amer. film
- 12.10 ŽE VESTE
- 12.50 POSLOVNA BORZA
- 13.00 Poročila
- 13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
- 15.50 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
- 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
- 18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrica
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 FORUM
- 20.30 STRAH PRED VIŠINO, amer. film
- 22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.30 SOVA

SLOVENIJA 2

- 16.15 - 23.30 Teletekst
- 16.30 Video strani - 16.40 Tedenski izbor: Neverjetni četrtek - 17.30 Sova: To je ljubezen (angl. nadalj., 9/19); 18.00 Dempsey (amer. nadalj., 4/4) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Koncert simfonikov RTVS - 22.00 Akcent

A KANAL

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 159. dela amer. nadalj.) - 13.05 Magnetoškop (ponovitev) - 13.35 Prva dela (oddaja o režisereh) - 14.05 CMT - 14.30 Borza dela - 16.20 Na velikem platnu - 16.35 Ameriški deset - 17.05 Drakula (ponovitev 10. dela filma) - 17.35 Klic drijive (ponovitev filma) - 19.10 Luč svetlobe (160. del am. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.30 Prva dela: Richard Donar (oddaja o režisereh) - 21.00 Poročila - 21.20 Teden na borzi - 21.30 Tristana (franc.-span. drama) - 23.05 Poročila - 23.30 Noč v domu moje matere (jug. film) - 1.05 Eročni film

SOBOTA, 7. V.

SLOVENIJA 1

- 7.15 - 1.30 TELETEKST
- 7.30 VIDEO STRANI
- 8.05 TEDENSKI IZBOR:
- 8.05 RADOVEDNI TAČEK
- 8.20 LONČEK, KUHAJ!
- 8.30 ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risanka, 19/26
- 8.55 KLUB KLOBUK
- 9.45 TOK TOK
- 10.35 ZGODBE IZ ŠKOLKE
- 11.30 UČNA LETA IZUMITELJA POLŽA, slov. film

SLOVENIJA 2

- 12.00 Poročila
- 13.05 TEDENSKI IZBOR
- 13.05 TEDNIK, ponovitev
- 13.50 OSMI DAN
- 15.20 STRAH PRED VIŠINO, ponovitev amer. filma
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 KRALJESTVO RUSKEGA MEDVEDA, angl. poljudnoznan. nadalj., 6/6
- 18.00 RÉGIONALNI PROGRAM LJUBLJANA
- 18.45 TV MERNIK
- 19.00 RISANKA
- 19.10 ŽREBANJE 3 X 3
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 UTRIP
- 20.30 GORE IN LJUDJE
- 21.30 TV POPER
- 21.45 KORENINE SLOVENSKE LIPE: PRE-TAKANJA, ŽIVLJENJE MED BARDOM IN TRSTOM, 3. oddaja: BANI
- 22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.55 SOVA:
- 23.45 KRIK V VETRU, amer. film

SLOVENIJA 2

- 14.15 - 2.20 Teletekst
- 14.30 Video strani - 14.45 Tedenski izbor: Forum, Mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 15.35 Nedeljskih 60.; 16.35 Obzorja duha - 17.05 Sova (ponovitev): Sanje v njeni (zadnji del Španke nadalj.); 17.55 Umori (amer. nadalj., 3/13) - 18.50 4 X 4 - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Odhajanje iz Poskelje (makedonska drama) - 21.30 Slovenski avtomobilski salon - 21.40 Studio City - 23.25 Brane Rončelizza odra

PONEDLJEK, 9. V.

SLOVENIJA 1

- 10.45 - 0.35 TELETEKST
- 11.00 VIDEO STRANI
- 11.10 TEDENSKI IZBOR
- 11.10 HUCKLEBERRY FINN IN NJEGOVI PRIJATELJI, koprod.nadalj., 4/26
- 11.40 ZNANJE ZA ZNANJE
- 12.10 KRALJESTVO RUSKEGA MEDVEDA, zadnji del
- 13.00 Poročila
- 13.05 ALPE-DONAVA-JADRAN
- 13.35 ŠPORTNI PREGLED, ponovitev
- 14.55 AKCENT, ponovitev
- 15.55 VIDEOMODA: BOŽANSKA BETSY
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 OTROŠKI PROGRAM
- 18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
- 18.45 LINGO, TV igrica
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 SEDA MAZ
- 20.35 GOSPODARSKA ODDAJA: MADE IN SLOVENIA
- 21.15 OMIZJE
- 22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 23.00 SOVA

SLOVENIJA 2

- 14.15 - 0.35 Teletekst
- 14.30 Video strani - 14.45 Tedenski izbor: Forum, Mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 15.35 Nedeljskih 60.; 16.35 Obzorja duha - 17.05 Sova (ponovitev): Sanje v njeni (zadnji del Španke nadalj.); 17.55 Umori (amer. nadalj., 3/13) - 18.50 4 X 4 - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Odhajanje iz Poskelje (makedonska drama) - 21.30 Slovenski avtomobilski salon - 21.40 Studio City - 23.25 Brane Rončelizza odra

KANAL A

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 160. dela) - 13.05 Rodeo (ponovitev) - 13.35 Akrobatsko smučanje (ponovitev 1. oddaje) - 14.30 Borza dela - 16.20 Na velikem platnu - 16.35 Državnik novega kova (ponovitev 6. dela angl. nadalj.) - 17.10 Ubij me še enkrat (ponovitev filma) - 18.50 Male živali - 19.10 Luč svetlobe (163. del) - 20.00 Call selection (kontaktna glasbena oddaja) - 20.30 Učna leta (13. del amer. nadalj.) - 21.00 Poročila - 21.20 Dance session (31. oddaja o plesu) - 21.55 Elizije: Samo življenje daje življenje (1. del) - 22.25 Akrobatsko smučanje (2. oddaja) - 22.50 Poročila - 0.45 Borza dela

TOREK, 10. V.

SLOVENIJA 1

- 9.45 - 0.10 TELETEKST
- 10.00 VIDEO STRANI
- 10.20 TEDENSKI IZBOR
- 10.20 GOVORICA ŽIVALI, angl. oddaja
- 11.10 4 X 4

- 11.40 ODHAJANJE IZ POSKVELJE, makedonska drama
- 13.00 Poročila
- 13.05 SOBOTNA NOĆ, ponovitev
- 16.20 MOSTOVI
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 OTROŠKI PROGRAM
- 17.10 LONČEK, K

ZAHVALA

24. aprila smo se poslovili od naše mame

ANE SLADIČ

roj. Starešinič
s Krasinca 25

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem ter znancem s Krasincem, iz Črnomlja in Kranja, sodelavcem OŠ Vincica za izrečeno sožalje, cvetje in spremstvo na zadnji poti. Lepa hvala ge. Berti Jakljevič za poslovilne besede, osebju Doma starejših občanov Črnomelj, dr. Videtiču iz ZD Metlika in sestri Veri Polimac ter pevkam za zapete pesmi. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: otroci z družinami

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je zaradi bolezni zapustil naš dragi mož, oče in dedek

FRANC ŽIBERT

starejši
iz Šentjerneja

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč, izkazano pozornost in spoštovanje do pokojnika. Hvala osebju Pljučnega in Internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, g. župniku Antonu Trpinu in cerkvenemu pevskemu zboru iz Šentjerneja.

Žalujoči: žena in vsi njegovi

ZAHVALA

Ljubila si zemljo,
ljubila družino in dom,
a v tistem pomladnem večeru
odšla si nam v večni dom.

V 87. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, sestra, stara mama in prababica

MARIJA PAVIĆ

roj. Popovič
iz Brezovice pri Metliki 3

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom ter znancem, ki ste nam v trenutkih žalosti kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, pokojnici darovali vence, cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala g. župniku Vladu za poslovilne besede in lepo opravljen obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoči: hčerki Draga in Marica z družinama, sinovi Janko, Dragi, Darko in Branko z družinami, brat Ivica in sestra Zlata z družinama ter ostalo sorodstvo

Majhno mesto velikih nakupov

BLAGOVNO TRGOVINSKI CENTER

NOVO MESTO

Ljubljanska 27 – v Bršljinu, Novo mesto
Tel.: 068/322-337

Seznam
izzrebanih nagrajencev dne 3.5.1994

Zap. Priimek in ime št.	Naslov
1. Cimerman Terezija	Mača Čikava 18, Novo mesto
2. Jakše Anton	Borčevno 6, Novo mesto
3. Kržman Anica	Trdinova 12 a, Novo mesto
4. Milič Davorin	Gor. Stara vas 26, Šentjernej
5. Jaklič Jasna	Kandžka 37, Novo mesto

ZAHVALA

V 47. letu starosti nas je po težki bolezni mnogo prezgodaj zapustila naša dobra žena in mama

MALČI MLAKAR

s Telč

Iskreno se zahvaljujemo za nesebično pomoč sosedom Mislavom, Slapšak in Mlakar, vsem sorodnikom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, kolektivu Jutranjka, osebju ZD Sevnica, pevcom ter g. župniku za lepo opravljen obred. Iskrena hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 47. letu starosti nas je po težki bolezni mnogo prezgodaj zapustila naša dobra žena in mama

ZAHVALA

Življenje celo si garat,
vse za dom si dal.
V domu našem je praznina,
v sрeh ostala bolečina.

V 56. letu starosti nas je nadomaga zapustil naš dragi mož, oče, brat, stric in stari oče

FRANC LIPAJ

iz Orehovice 21

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, sosedom in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in denarno pomoč. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju Intenzivnega oddelka, govorniku Slavku za ganljive besede slovesa, Alešu za zaigrano Tišino ter g. kapljanu za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, dedek in pradelek

JOŽE UMEK

s Polja pri Tržiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom za podarjeno cvetje, sveče, darovane sv. maše in ustno ali pisno sožalje ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnji poti. Hvala govorniku g. Jamšku, pevcom iz Mokronoga in g. župniku iz Tržiča za lepo opravljen obred.

Žalujoči: sinovi Jože, Gustelj in Franci z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Tiho, kot si živel,
tako tiho si tudi odšel.
Tvoje življenje bilo je trpljenje.

V 90. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, tast, stric, dedek in pradelek

ANTON MAZI

z Radovice 18

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v trenutkih žalosti stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedom, GD Radovica, KOZB Radovica, govornikoma Jožetu Gosencu in Francu Vrvičarju za iskrene poslovilne besede, osebju ZD Metlika, godbi na pihala iz Metlike ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ljubila si zemljo,
ljubila družino in dom,
a v tistem pomladnem večeru
odšla si nam v večni dom.

V 87. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, sestra, stara mama in prababica

ZAHVALA

Življenje celo si garat,
vse za dom in družino dal,
le sledi ostale so povod
od dela tvojih zlatih rok.

V 64. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in svak

IVAN TURK

iz Ljubljane, Trebinjska ulica

Z žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam vsestransko pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti na pokopališče sv. Marka na Butoraju. Hvala pevkam iz Adlešič, govorniku za ganljive besede slovesa, g. kaplanu iz Črnomlja, g. župniku iz Koroške vasi in bratu g. Cirilu za lepo opravljen obred. Hvala tudi pogrebnikom za vso pomoč

Žalujoči: žena Zofka, hčerka Darinka z družino, bratje Jože z družino, Ciril in Stane ter ostalo sorodstvo

ALPSPORT d.o.o.

tel.: 068/322-337

trgovina za bodoče
mamice in dojenčke
tel.: 068/321-956

BENEFIT INTERNATIONAL

tel./fax: 068/323-558

BIROPO d.o.o.

tel.: 068/323-560

dinkanta DVOJKA

tel.: 068/65-316

DANEKS ART

trg. darilnih boutique
tel.: 068/322-337

Dave

trgovina in zastopavna
pomere - tera remesla - služba
tel.: 068/321-970

DZS

tel.: 068/322-690

PRODAJALNA GORENJE

tel.: 068/25-210

FORTUNA d.o.o.

tel.: 068/322-024, int. 224

PIK

tel.: 068/321-956/213

OKREPČEVALNICA MARI POTOČAR

PCP PUREBER d.o.o.

tel.: 068/322-337, int. 220

PODGORJE

tel.: 068/322-337, int. 215

RVR

trgovina, storitve in gostinstvo
tel.: 068/322-337, int. 242

Stil COMMERCE

tel.: 068/321-034

trgovina elvod in emonka

tel.: 068/321-076
tel./fax: 068/324-071

TEOL

Kupone dobite v pisarni BTC

NAGRADNA IGRA BTC

Obiskovalci trgovin blagovno trgovinskega centra BTC z izpolnjениm kuponom sodelujejo v nagradnem žrebanju, ki bo vsak prvi ponedeljek v mesecu. Podeljenih bo 20 vrednostnih bonov po 5.000 SIT.

Izpolnite kupon in ga oddajte na blagajni katerekoli naštete trgovine.

Imena nagrajencev bodo objavljena vsak prvi četrtek v Dolenjskem listu.

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

- 14. Smuk Roman
- 15. Hočevar Marija
- 16. Smrekar Milena
- 17. Blatnik Pavel
- 18. Bojanec Jože
- 19. Strle Marjetka
- 20. Turk Jože
- Regerča vas 20, Novo mesto
- Vel. Cerovec 2/b, Novo mesto
- Stara Bučka 3, Škocjan
- Drejetelova pot 24, N. mesto
- Dolnje Sušice 3, Straža
- Dobravica 31, Šentjernej
- Zagrebška 13, Novo mesto

tedenski koledar

Cetrtek, 5. maja - Angel
Petek, 6. maja - Dominik
Sobota, 7. maja - Stanko
Nedelja, 8. maja - Viktor
Ponedeljek, 9. maja - Gregor
Torek, 10. maja - Izidor
Sreda, 11. maja - Žiga
LUNINE MENE
10. maja ob 10.07 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 5. do 8.5. (ob 18. in 20. uri) in 9.5. (ob 20. uri) komedija

kmetijski stroji

AGROIZBIRA KRAJ NUDI ugodno blago za generalno popravilo traktorjev Fiat, Zetor, Univerzal, Ursus, Torpedo, Tomo Vinković, IMT, akumulatorje Vesna in Topla: 12 V 97 - 100 Ah, cena 8.050 SIT, gume Barum 12.4/11 - 28, cena 20.500 SIT. Poklicne nas! ☎ (064)324-802. 3546

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO Sip 22 m³ v traktorsko koso, dvojni rez, prodam. ☎ 40-781. 3965

TRAKTOR TV 730, ni v voznem stanju in Jug 45, letnik 1987, prodam. ☎ (068)27-412. 3968

TRAKTOR TV 418, prikolicu, brano, pluge prodam. ☎ (068)79-652. 3970

KOSILNICO, bencin - petrolej, kompletno obnovljeno, prodam. Kupim traktor Porse 18 za rezervne dele. ☎ (061)787-318. 3971

BCS, na petrolej prodam. Ivan Murn, Korita 1, Dobrnič. 3972

ŽELEZNI gumi voz, 16 col, ter traktorsko prikolicu domače proizvodnje prodam. ☎ (068)60-123. 3973

BCS, starejšo, dobro ohranjenou, kosa 110 cm, ugodno prodam. ☎ (068)56-101. 3977

OLTOVO traktorsko kosilnico, dobro ohraneno, primerno za vsak traktor, prodam. ☎ (068)46-059. 3983

DOBRO OHRANJENO NAKLADALKO, 17 m³, 7 nožev, prodam. Breznikar, Draga pri Sentrupertu 2, ☎ (068)40-266. 3985

Nune pojelo.

ČRNOVELJ: 6.5. (ob 20. uri) in 7.5. (ob 18. uri) ameriška komedija Vaški milionar. 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta.

KRŠKO: 5.5. (ob 20. uri) in 8.5. (ob 18. uri) ameriška komedija Očka v kriku.

METLIKA: 5. in 6.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Vaški milionarji.

NOVO MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 18. in 21. uri) premiera drama Schindler's list. 7.5. (ob 21.30) predpremiera drame Philadelphia. 11.5. (ob 17., 19. in 21. uri) premiera Nune pojelo - 1. del.

TRAKTORSKE kultivatorske brane z nemškimi zobnimi prodam. ☎ (068)22-020. 3986

KOSILNICO SPECIAL, starejšo, malo rabljeno, prodam. ☎ 65-440. 4048

KROŽNE BRANE na 24 diskov prodam ali menjam za kravo. Drago Žabkar, Dobruška vas 5, Škocjan.

BCS KOSILNICE, nove in rabljene, ter dele zanje prodajamo. Intermarc, d.o.o., Novo mesto, ☎ (068)24-663. 4009

TRAKTORSKO KOSILNICO TSK - ekstra, priklop zadaj, širina kose 168 cm, rabljeno eno sezono, ugodno prodam. ☎ (068)52-603. 4016

KABINO za traktor Univerzal in špirovico prodam. ☎ (061)872-125. 4063

TRAKTOR LANZ heba, 15 KS, dobro ohranjen, priklica domače izdelave, in tračno žago ugodno prodam. ☎ (068)43-201. 4022

ROTACIJSKO KOSILNICO IMT 165 prodam. ☎ 86-192. 4025

MOTOKULTIVATOR Gorenje Muta, 9 KM, s prikolico in rotacijskim plugom prodam po ugodni ceni. ☎ (068)47-350, zvečer. 4039

NAKLADALKO za seno, 17 m³, Fahr, ugodno prodam. ☎ (068)85-668, po 20. uri. 4053

ROLOMATE, bobenske nakladalnice, tip 40/125, 63/100 in 75/250, komplet z vozičkom in razpršilcem, ter aluminijaste in pocinkane cevi fi 60, 80 in 100 za namakanje prodam. ☎ (064)622-575. 4056

IZREDNO ugodne cene kosilnic BCS, kiper prikolic Bernardi, 2 in 2.5 T, Tehnostroj 4.5 T, Mlaz 3, 4 in 5 T, zadnjega nakladalca Mior ter sejalnic za koruzo. ☎ (064)622-311. 4057

Z 106, letnik 1990, 22.000 km, prodam. ☎ 24-595 ali Ani Kosec, Češča vas 22, Novo mesto. 3955

Z 101, letnik 1986, prodam. ☎ (068)25-408. 3958

OPEL KADETT 1,4 S, letnik 1991, registriran do 3/95, 60.000 km, prodam. Stanko Kuhar, Vel. Mraševo 47, Podbočje. 3961

ZASTAVO 101, v voznem stanju, ugodno prodam. ☎ (068)48-317, zvečer. 3963

UNO GOLS, letnik 1987, 64.000 km, prodam. ☎ (0608)87-307. 3964

GOLF DIESEL, S paket, letnik 1985, 105.000 km, registriran do 8.94, prodam. ☎ (068)65-767. 3966

OPEL KADETT 1,6 D, letnik 1985, 74.000 km, registriran do 8/94, prodam za 8.000 DEM. ☎ (068)50-530, zvečer. 3969

MAZDO 323 HB, letnik 1990, registriran do 1/95, bele barve, 41.000 km, prodam. ☎ (068)27-370. 3974

Z 101, letnik 1979, registrirano do konca leta, in motor 175 cm³, registriran do oktobra, prodam. Branko Marinčič, Škemljevec 15, Suhor. 3982

Z 850, letnik 1985, 15.000 km, prodam. Bevc, ☎ (068)73-715. 3989

Z 101, letnik 1987, registrirano do 8.94, rdeče barve, prodam za 1800 DEM. ☎ (068)57-232. 3997

Z 101, letnik 1980, rdeče - bele barve, nove gume, prodam. Cena po dogovoru. ☎ 58-580, od 15. do 19. ure. 4013

R 4 GTL, letnik 1984, karambolirana prednja desna stran, registriran do 26.1.1995, motor je dober, prodam. ☎ 85-157. 4014

Z 101, letnik 1986, registrirano do avgusta, prodam za 1.300 DEM. ☎ 56-186, dopoldan. 4021

Z 101 ugodno prodam. ☎ 26-236. 4023

ODLIČNO OHRANJEN in na novo registriran VW prodam. ☎ (0608)33-057. 4026

ŠEJE ČAS, da uvozite rabljen avto iz tujine. Vse podrobnosti so zajete v avtobrošuri, od nakupa, carine, davka, homologacije, cene, rabljenih avtomobilov, naslovov itd. Naročite avtobrošuro! ☎ (061)711-247.

TRAKTOR ZETOR 5011, dobro ohranjen, prodam. Ivan Andrečič, Stara vas 11, Škocjan. 4064

ZETOR 7211, star 8 let, ter puhalnik Tajfun z motorjem ali brez njega prodam. ☎ 42-527. 4072

NAKLADALKO Sip 17 m³ ter jedilni in semenski krompir prodam. ☎ (068)85-880. 4075

ŽITNI KOMBAJN Claas Europa in puhalnik Eolo 33 nujno prodam. ☎ (068)50-060. 4077

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Vaški milionarji.

METLIKA: 5. in 6.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Očka v kriku.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Vaški milionarji.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Očka v kriku.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Vaški milionarji.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Očka v kriku.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Vaški milionarji.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Očka v kriku.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Vaški milionarji.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Očka v kriku.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Vaški milionarji.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Očka v kriku.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Vaški milionarji.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Očka v kriku.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Vaški milionarji.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Očka v kriku.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Vaški milionarji.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Očka v kriku.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Vaški milionarji.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Očka v kriku.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Vaški milionarji.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Očka v kriku.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Vaški milionarji.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Očka v kriku.

NOV MESTO: 5., 6. in 8.5. (ob 20. uri) in 7. in 8.5. (ob 20. uri) politična drama V imenu očeta. 8.5. (ob 1

ŽENSKI, ki bi pomagala mlajši invalidi, nudimo hrano in stanovanje. Ostalo po dogovoru. ☎ (068) 41-070.

GOSTILNA Črnomlju takoj posli natakarico. ☎ (068) 51-064.

DEKLE za delo v bistroju takoj redno ali honorarno zaposlimo. ☎ (068) 31-407, Krško. 4029

ČE TE veseli delo šankom, se oglasi v bistroju Viktorija, Ljubljanska 28, okoli 15. ure. 4031

POGOBENO ZAPOSЛИMO natakarico ali kuharico, lahko mlajša upokojenka v planinskem domu Prištava na Gorenjskem. ☎ (064) 83-977.

DELAVCA v mizarskih delavnicah zaposlim. Mizarstvo Miklič, Šranga 43, Mirna Peč. 4050

DEKLE za delo v trgovini iščem. ☎ 28-150, od 20. do 21. ure. 4088

SREJEMAMO naročila za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Vasilinca Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (068) 79-375.

PURANI, beli, težki, stari 5 tednov, bodo v prodaji 14. maja. Sprejemamo naročila. Kuhelj, Šentjernej, ☎ (068) 42-524.

PROSTOR, primeren za trgovino ali skladišče oddam. ☎ (068) 44-274.

GRADITELJI POZOR! Po konkurenčnih cenah izdelujemo peči in bojlerje za centralno in solarno ogrevanje. Garancija za peči je 5 let. ☎ (063) 39-878.

službo dobi

HONORARNO zaposlimo natakarja (-ico) z izkušnjami za delo ob vikendih. ☎ 21-106. 3987

Gostišče LOKA

zaposli
kuharje in natakarje.
Informacije na telefon:
(068) 321-685

TAKOJ zaposlimo dve prijetni dekle za delo v bistroju. Hrana in stanovanje v hiši. ☎ (061) 881-368. 4090

ŠOFERJE za razvoj pic iščemo. ☎ 24-415 ali osebno v Halo - alo pizza Novo mesto. 4093

SIMPATIČNO mlado dekle dobri delo v pizzerii. ☎ (068) 26-042. 4102

STROJNE ŠIVALJE s prakso redno zaposlim. ☎ 28-914, od 14. ure daže. 4103

stanovanja

V PIRANU prodamo dve umetniško adaptirani stanovanji (43 m² in 52 m² mansarde) s teraso. Žeta Piran, ☎ (066) 76-666 in (066) 76-289, od 8. do 14. ure. 3959

Agro d.o.o. Prodajalna SEJALEC

Cesta kom. Staneta 3, Novo mesto, tel.: (068) 24-132 vam nudi:

- veliko izbiro vrtnih semen — domaćih in uvoženih iz ITALIJE
- semena trav in detelj
- AGROGEL, Biopost, Kamenko moko, Agrovit, Organo
- komplet vrtne orodje GARDENA in sistem za zalivanje vrtov
- PVC korita za rože, 40, 50, 60 in 80 cm — balkonske košare
- veliko izbiro ZAŠČITNIH SREDSTEV za varstvo rastlin
- ročne in motorne škopilnice STIHL, škopilne palice od 65 do 200 cm

— rotacijske vrtne in nahrblne kosilnice — prodaja na čeke 1+2; 1+3 brez obresti — 10% popust za gotovinska plačila

— KOTLEZAŽGANJE-KUHO — prodaja na čeke 1+4 brez obresti

AKCIJSKA PRODAJA ČEBULNIC IN GOMOLJNIC spomladanskih rož — PLAČAŠ 3 zavite, dobiš 4

Veselimo se vašega obiska med 7. in 19. uro, ob sobotah med 7. in 13. uro.

FOTOMODELI

Agencija "Dober glas" v povezavi z Bernardo Marovt vabi izkušena in neizkušena dekleta in fante na izbor za snemanje kataloga znamke "Armani".

Telefon: (061) 125-82-12, int. 208, vsak dan od 10. do 14. ure.

ENOSOBNO stanovanje v Brežiščah prodam. ☎ (0608) 62-324. 3978

HIŠO z dvosobnim stanovanjem in garažo in kopališčem na Suhorju pri Metliki oddam v najem. Najemnina solidna. Oglej Pibernik, Suhor.

STANOVANJE, 61 m², prodam. ☎ 26-691. 4032

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam. ☎ 26-691.

TROSOBNO komfortno stanovanje zamenjam za dvosobno z doplačilom. ☎ 24-267, od 17. do 20. ure.

ENOSOBNO opremljeno stanovanje v Novem mestu oddam. ☎ 25-869. 4059

GARSONJERO, 26 m², takoj vsej. Ijivo, prodam. ☎ 27-854. 4062

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam ali zamenjam za manjše. ☎ 20-488. 4099

ženitne ponudbe

SAMSKI FANT srednjih let s hišo in službo želi spoznati žensko za skupno življenje. En otrok ni ovira. Šifra: "POMLAD". 4087

marketing

DOLENJSKI LIST

tel. (068) 323-610

fax: (068) 322-898

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

Prodajamo:

- stanovanja in hiše na območju dolenjskih občin:
- trgovino v Novem mestu, poslovno-trgovsko stavbo v Kostanjevici; picerijo, bife in gostilno v Novem mestu;

● poslovne prostore v Novem mestu, na Trdinovi in na Prešernovem trgu, primerne za biroje in ateljeje;

● stavbe, primerne za poslovno dejavnost, v Škocjanu in Novem mestu, vikende v Soteski, Semiču, Osojniku, Tanči Gori, Zaloki, Klenoviku, Gabru, Kostanjevici, Šmarvu in Zaplazu;

● parcele za gradnjo v Novem mestu, Žužemberku, Trški gori, Mihovici pri Podgradu, Semiču, na Gomilu pri Mirni, Vinjem vrhu, v Smolenj vasi;

● kmetijska zemljišča in gozdove v Beli krajini, Hrastju, Malem Nerajcu, Mavrlenu, Koritih, Mokronogu, Šentupertu, Rebrji, Vinjem vrhu, Težki Vodi, Raztezu, Dol, Podborštu, Dol, Skopicah, Cerkljah, Brezju in Zabučah pri Raki, Šentjerneju, Stari vasi in Žabovem ter na Gorjancih;

● v najem oddamo gostilno in poslovne prostore.

Tel. 068/22-282 od 8. do 19. ure

AVTOŠOLA DUAL EXPRES d.o.o.

Glavni trg 30 (nad slaščičarno)

Novo mesto,

tel.: 068/24-413

vpisuje:
v pospešeni in izmenski tečaj iz cestno prometnih predpisov za voznike motornih vozil B, C in E kategorije. Tečaj se bo pričel 9. maja, dopoldan, ob 10. uri in popoldan, ob 15. uri.

RADIATORJI

Izdelovanje radiatorjev vseh dimenzijs po ugodni ceni. Tel. (068) 65-407.

Novi trg 1, etaža C, Novo mesto

tel.: 068/324-222

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in ob 21. uri NOVICE,

vsak torek ob 20. uri CELOVEČERNI FILM in NOVICE ob 21.30

vsako soboto tedenski pregled OD SOBOTE DO SOBOTE in

mladinska oddaja MKC TV

vsak pondeljek po NOVICAH ŠPORTNI PREGLED

ODPRAVITE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. ☎ (061) 57-18-75.

Če imate suveren nastop in ste prepricani v sebe, vam zaupamo prodajo uveljavljenega artikla za obrt in podjetja na območju Novega mesta in okolice. Tel./fax: 061/862-272 dop., 061/861-157 pop.

ODPRAVITE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. ☎ (061) 57-18-75.

YURENA

šola tujih jezikov

Marjana Kozine 49 a

Novo mesto

tel./fax: 068/23-434

Tečaj angleškega jezika za učence 8. razredov.

Vpis do 11. maja 94, dopoldne od 8. — 10. ure in popoldne od 17. — 19. ure.

SPREJMITE IZZIV!

Naša dejavnost:

— proizvodnja počitniških prikolic

— proizvodnja posebnih izvedb mobilnih enot

— proizvodnja sestavnih delov

— uvoz in izvoz

Dosedanji rezultati:

— proizvedenih več kot 400.000 počitniških prikolic

— dosežen letni promet preko 50 mil DEM

— tehnološko sodobne proizvodne linije

— dosežen 10—15% tržni delež v državah Zahodne Evrope

— razširitev trž. tokov na vzhod. evropsko tržišče

— doseganje ekonomske stabilnosti in uspešnosti

— stalen razvoj novih produktov

Naši cilji:

— povečevanje konkurenčnosti

— povečevanje tržnega deleža v državah Zahodne Evrope

— razširitev trž. tokov na vzhod. evropsko tržišče

— doseganje ekonomske stabilnosti in uspešnosti

— stalen razvoj novih produktov

ADRIA CARAVAN

Tovarna prikolic NOVO MESTO

PONOVO V VZPONU

Želite zaposlitve v podjetju, organiziranem za delovanje na zahtevnih evropskih trgih?

SPREJMITE IZZIV!

Naša dejavnost:

— proizvodnja počitniških prikolic

— proizvodnja posebnih izvedb mobilnih enot

— proizvodnja sestavnih delov

— uvoz in izvoz

Dosedanji rezultati:

— proizvedenih več kot 400.000 počitniških prikolic

— dosežen letni promet preko 50 mil DEM

— tehnološko sodobne proizvodne linije

— dosežen 10—15% tržni delež v državah Zahodne Evrope

— razširitev trž. tokov na vzhod. evropsko tržišče

— doseganje ekonomske stabilnosti in uspešnosti

— stalen razvoj novih produktov

Naši cilji:

— povečevanje konkurenčnosti

— povečevanje tržnega deleža v državah Zahodne Evrope

— razširitev trž. tokov na vzhod. evropsko tržišče

— doseganje ekonomske stabilnosti in uspešnosti

— stalen razvoj novih produktov

ZAHVALA

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustila naša mama in stara mama

portret tega tedna

Mojca Osolnik

Ker Dolenci ne zasedajo prav veliko delovnih mest v najvišjih državnih organih, je bilo imenovanje Mojce Osolnik za namestnico šefa kabinet predsednika slovenske vlade na Novomeščane, ki mlado in prikupno diplomantko ljubljanske ekonomske fakultete poznamo, prijetno priesenečenje.

Za študij ekonomije se je Mojca, hči znanega novomeškega obrtnika, odločila v zadnjem trenutku. Že kot otroka jo je zanimalo veliko stvari, od glasbe - zelo dobro igra klavir - pa vse do športa. Obiskovala je naravoslovno gimnazijo v Novem mestu in je bila proti koncu šolanja že vedno trdno odločena, da bo svoje življenje posvetila medicini, za ekonomijo pa se je odločila v zadnjem trenutku, za kar ji sedaj ni žal. Po diplomi se je zaposlila v družinskom podjetju, kjer je že med študijem prevzela področje trženja in zunanjega trgovine. V treh letih si je nabolala kar precej izkušenj, obenem pa je vpisala tudi specjalistični študij mednarodnega trženja.

Njene sposobnosti niso ostale skrite, opazil jih je tudi dr. Janez Dmrevšek in ji ponudil delo svetovalke v kabinetu predsednika vlade. Čeprav je bila predsednikova ponudba velik izziv za mlado ekonomistko, je bila Mojčina odločitev težka. Zapustiti družinsko podjetje, ki ga vodi njen brat Mi-

IGOR VIDMAR

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Stavkajoči v Cankarjevem domu naj misijo nase - Enosmerna cesta zaradi gostiln - Sredi mesta odrezani od sveta - Kako zaščititi lipe? - Zastonj reklama

Tudi tokrat je dežurni telefon zvonil že pred osmo uro, prva pa je poklicala Mira Šmajdek iz naselja Ob Težki vodi. V zvezi z njenim primerom sta dežurnega novinarja žekali Marija Dragman in Marija Legan. Povedala je, da jo je obojeni tudi v resnici pretepel, kar je na sošču priznal, njegov sedaj že pokojni oče pa je bil le priča dogodka, saj kot poštenjak, kakršen je bil, česa takega ne bi mogel storiti. Šmajdkova meni, da je skrajno neokusno in nečloveško valiti krvido na pokojnega in da zadeve, o kateri je že pravomočno odločilo sodišče, ne gre pogrevati.

I. K. z Dolenjega Polja je najprej povedala svoje mnenje o stavkajočih v Cankarjevem domu. Svetuje jim, naj začnejo misliti s svojo glavo in naj ne prodajajo svojega zdravja in življenj za dobro plačane politike, ki bi radi zrušili od ljudstva izvoljenega predsednika. Prebrala je tudi članek gospa Müllerjeve, ki nasprotuje poskusom na laboratorijskih živalih. Sprašuje, ali bi gospa raje videla, da

D. L. iz Jarčeve ulice (prej ulice Majde Šile) v Novem mestu motijo gostje okrpevalnice Slavček, ki včasih okoli ene ure ponoči ob hodih ropotajo z avtomobili. Nič nima proti sami gostilni, vendar bi ljudje, ki se v njej zadržijo nekoliko dlje, lahko bolj spoštovali nočni mir.

Vida Kren stanuje na Cesti Hercegov, kar je sicer blizu središču Novega mesta, a klub temu so predvsem starejši ljudje brez lastnega prevoza skoraj odrezani od sveta. Do avtobusne postaje in do zdravstvenega doma imajo skoraj tri četrt ure hoda, ob nedeljah pa v njihovem koncu ni odprtih niti ena trgovina. Naveličala se je že prosiši sosed za prevoz, za taksi pa ni dovolj denarja. Veliko bi jim pomagal mestni avtobus, čeprav bi peljal le nekajkrat na dan.

Ana Vidic iz Trebnjega je redna bralka naše telefonske rubrike in opaža, da smo se zadnje čase vrgli tudi v politiko, pa je še sama pokomentirala stvari, ki jo motijo. Pravi, da "starji" gospodarstveniki samo tarajo, kaj je zamujeno in kaj ni bilo narejenega, obenem pa se hvalijo s svojimi uspehi. Sprašuje se, kaj misijo borci, ki so se nekdaj borili za delavce, danes pa imajo kar nekajkrat večje pokojnine od njihovih plač.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žulti, če bi radi kaj spremenili, morda koga pojavili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, poklicite nas! Prisluhniti vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnih.

Mravlje teče ob meji Slovenije

Ob koncu tedna etapa od Jasnice do Dobove

LJUBLJANA - Tu bo 8. maja zaključil pot ultramaratonec Dušan Mravlje, ki nameverava pred tem v 12 dneh preteče več kot 1.100 km ob mejah Slovenije. Mravlje, ki je startal 27. aprila v Dobovi, bo opravil 7. in 8. maja 11. etapo. V tej etapi bo šel na pot 7. maja v Jasnicu in bo tekel skozi

• DOBOVA - Mravlje pričakujejo v Dobovi nekaj po 16. uri. Na cilju, kjer bo poskrbljeno za prigrizek, se bodo po nekaterih napovedih ljudje zbrali že kako uro prej, preden bo prispele tekač. AFP Dobova, ki je podpril tek Dušana Mravlje, bo dopoldne tega dne predstavil adidasovo opremo, s katero bodo nogometni nastopili na letosnjem svetovnem prvenstvu v ZDA.

Kočevje, Livold, Brezovico, Bistrica, Doblice, Črnomelj, Gradec, Metliko, Suhor, Težko vodo, Novo mesto, Rateč, Šentjernej, Kostanjevico, Cerkle in Brežice v Dobovo.

Za Mravljev tek ob mejah Slovenije so sestavili organizacij-

• RATEŽ - V soboto, 7. maja, ob 18. uri bo Dušan Mravlje pritekel do Rateža pri Novem mestu. Tekač bodo sprejeli v tukajšnji gostilni Vovko, kjer bo za dobro razpoloženje skrbel ansambel Ivana Puglja. Mravlje, ki bo prenočil v gostilni Vovko, se bo z Ratežem odpraval v nedeljo ob 9. uri proti Dobovi. Tekuča Mravljetu se lahko na njegovi poti pridružijo tekači-rekreativci, če to želijo.

ski in častni odbor. Slednjega, v katerem so številni znani gospodarstveniki in predsedniki slovenskih obmejnih občin, vodi Milan Kučan, predsednik Republike Slovenije. Generalni pokrovitelj tekso so Slovenske novice.

- Kdor vzame darilo, prada svojo sredo. (Italijanski pregovor)
- Zaprt kljun ne ujame muhe. (Spanški pregovor)
- Kdor ima rad denar, ga nima nikoli zadosti. (Biblia)

Okrutni umor dekleta v Ribnici

Ljubosumni 37-letni bivši fant je umoril 29-letno Janjo Angelovski, rojeno Šmalc, iz Ribnice - Prerezal ji je vrat in jo večkrat zabodel, da je izkrvavela

RIBNICA - Je že tako, da se ob urah običajno ne zgodi nič pametnega. To se je potrdilo tudi 27. aprila ob 0.25, ko se je v Ribnici zgodil okrutni umor.

Takrat se je 29-letna Janja Angelovski, roj. Šmalc, vracača domov z novim 26-letnim fantom Brankom S. Pred vhodom v stanovanjski blok na Kolodvorski ulici 4 pa je planil izza parkiranega vozila 37-letni Bojan Omerza, doma iz Ribnice, ki je bil do nedavnega njen fant. Branko je zbežal in napad prijavil policistom, ki so hitro prišli na kraj napada, a so tam našli v veliki mlaki krvi mrtvo Janjo,

Janja Angelovski

ki ji je napadalec prerezal vrat in jo nato še štirikrat zabodel v prsi. Tudi zdravnica, ki je prispeila na kraj napada, je lahko ugotovila le še, da je Janja mrtva in da je smrt povzročila velika rana na njenem vratu. Policisti so takoj začeli iskati pobeglega osušljence. Še istega dne so ga dobili v gozdu pri vasi Blate blizu Dolenje vasi.

Znanci, sosedje, sorodniki in policisti nekoliko različno razlagajo vzroke za to okrutno dejanje. Skoraj vsi pa menijo, da je do tragedije tako

rekoč moralo priti, ker se Janja ni mogla ubraniti slabemu druščinu in alkoholu. Sicer je bila dobrav dekle, vendar se po ločitvi od bivšega moža ni mogla ujeti in se je v glavnem družila z moškimi, ki so radi tudi pili.

Tako je hodila tudi z Bojanom, ki jo je pogostog pretepal. Z njim se je že razšla in nato spet hodila z njim. On pa je grozil njej in tudi njenim staršem. Tudi Janjinji starši povedo, da se je na grozovite načine izvijjal nad Janjo in da so o tem obveščali tudi policiste ter jih prosili, naj bi Bojana zaprli, sicer bo prišlo do tragedije. Komandir policijske postaje Ribnica Jože Poštrkar pravi, da je vse to res, da sočustvuje s starši, a policija pa nima pristojnosti, da bi odrejala zapor. Za Bojanom Omerzo pa pravijo, da je bil večkrat v postopku in kaznovan, pa tudi pred umorom so zoper njega vložili več kazenskih ovadb: zaradi nasilništva nad dekletom pa tudi zaradi ponavljajočih se prekrškov zoper javni red in mir, vlosom in sumo odvzema vozila. Sicer pa so poli-

cisti pred kratkim Janji rešili življeno, ko jo je Bojan, tudi pred vhodom v blok, kjer stanuje, ponosč napadel s kramponi, s katerimi takrat po naključju pripeljal mimo in jo rešili. J. PRIMC

V NEDELJO NA BOHOR (NE BREZ JEZIKA)

SENOVO - Planinsko društvo "Bohor" Senovo priredi to nedeljo, 8. maja, tradicionalno jezikovo nedeljo na Bohorju. Prireditev se bo začela ob 11. uri pri koči na Bohorju, in to ne glede na vreme. Udeležence vabijo, da prinesejo s sabo užitne jezike, saj so pripravili nagrade za najdaljšega, najtežjega in naizvirnejšega. Pripravili so tudi nekaj družbenih iger. In še to: koča na Bohorju ima novega oskrbnika in je odprta vsak dan od 7. do 22. ure, poklicete pa jo lahko po telefonu (0608) 70-475.

MINISTER PETERLE KRSTIL AVTON - Prvomajsko nedeljo je naš zunanj minister Lojze Peterle preživel kar na letališču v Prečni, kjer se je leta 1966 učil leteti z jadralnimi letali. Potem, ko se je v družbi z ambasadorem Evropske skupnosti za Slovenijo Marcom Janssensem s soprogo že dodobra nagledal lepot Dolenjske iz zraka, je krstil novo jadralno letalo DG-300 slovenske proizvodnje. Po krstu so za številno gledalce, ki so to popoldne zbrali na letališču, domači piloti pripravili priložnostni miting. (Foto: Janez Pavlin)

CVIČKARIJA V LJUBLJANI

LJUBLJANA - Društvo novomeških študentov priredi v sredo, 11. maja, v menzi študentskega naselja v Rožni dolini veliko glasbeno-zabavno prireditve Cvičkarija 1994, ki naj bi postala vsakoletna in vseštudentska manifestacija dolenjske pivske kulture. Namen prireditve je v slovenski prestolnici predstaviti to pristno dolenjsko vino, ki na žalost v Sloveniji še nima ugleda, kot si ga zaslubi. Na Cvičkariji 1994 bodo nastopili Lačni Franz, Društvo mrtili pesnikov in Vlado Kreslin. Organizatorji pričakujejo okoli 1500 študentov, vstopnice bodo v predprodaji tudi v Novem mestu, v prostorih študentskega servisa Društva novomeških študentov, na Ulici talcev 2.

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Zreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado JANÍ HOSTNIK iz Velike Loke. Nagrjenki čestitamo! Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (1) Slovenec je faca - SLAPOVI
- 2 (3) Veselo zaigraj in zapoi - MELOS
- 3 (5) Očki za praznik - ANS. PETRA FINKA
- 4 (2) Gostilna v klančku - RUBIN
- 5 (4) Ob tvojem prazniku - VIGRED
- 6 (8) Maši mami - BLEGOŠ
- 7 (6) Čas ljubezni - ROM POM POM
- 8 (9) Starci zvonik - BISTRSKI ODMEV
- 9 (-) Pesem slavčka - SLAVČEK
- 10 (7) Zdravica Janezu - ANS. NIKA ZAJCA

Predlog za prihodnji teden: Na morje - ANS. TONIJA VERDERBERJA

KUPON ŠT. 18

Glasujem za _____

Moj naslov _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Starost v humorju
Zbrali: Bojan Ajdič

Ne bo čudež
"Vaši lasje, gospod, pa počasi sivijo. To je nekakšen čudež."
"To ni noben čudež! Sivijo zato, ker me tako počasi strižete."

O slovenščini
"Ali te ni prav nič sram, da imaš slabo oceno iz slovenščine? Saj to je vendar materin jek", kara oče svojega sina.

"Očka, saj nisem jaz kriv, če živim pri babici, ona pa ima drugačen jek, ne zna pa moje materinščine."

Začetnik
"Zdaj, ko sem upokojenec, bi rad postal član vaše ribiške družine. Ali bom lahko postal član?"
"Lahko, ampak samo pasiven."
"Kaj pomeni pasiven član?"
"Da boste kot začetnik lahko lovili samo muhe in deževnike."

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIGODE ZAPISAL Jože Dular

Visok obisk

Inšpektor Dušan Muc je nadzoroval pouk. Prišel je v razred in nagovoril otroke:

"Danes sem pa jaz prišel med vas. No, otroci, kaj mislite, kdo sem jaz?"
Preplašen glas iz druge klopi:
"Tito!"

Prepovedano zmerjanje

Profesor Filip Perič se je resno zamislil, ko je s prosvetnega oddelka prisla okrožnica, da dijagoni v solni ne smejo zmerjati z živalskimi prumki. Stopil je k oknu in namrščil čelo.

"Teslo, cepec, kladiva!" je zamrmral in se vidno oddahnil. "Sama rastlinska imena!" Za prvo silo bo zadostovalo."

Ne prime ga

Tinek, ki so ga v četrtem razredu kregali, da se izmika kosilom v šolski kuhinji:

"Žeja me še prime, samo lakota me neče."

Vále so jo spoznale

Viniški učiteljici Poldki Bavdkovi so prišle njene nekdanje učenke vočišči ob njeni 75-letnici.

Pa reče era izmed njih:

"Ko ste nas učili, ste bili še lepi. Zdaj pa smo vas vseeno vále spoznale."